

STANOWISKO KOŚCIOŁA WOBEC EMIGRACJI

PISMO NIEZALEŻNE WYDAWANE PRZEZ GRAŻYNĘ I ZBIGNIEWA FARMUSÓW

ECHO-TYGODNIK POLSKI

NO. 23 24-30 MARCA 1988 TORONTO PUBLISHED WEEKLY CENA: \$ 1.25

REAGAN ODSTRASYŁ KOMUNISTÓW

W ubiegłym tygodniu na teren Hondurasu wtargnęło 2 tysiące żołnierzy nikaraguańskich, którzy zapędzili się tam w pogoni za proamerykańską partyzantką Contras. Wojska komunistyczne podminowały przygraniczne tereny Hondurasu. Prezydent tego kraju Jose Azcona Hoyo zwrócił się o pomoc do USA. Na terenie Hondurasu stacjonowało wprawdzie blisko 3 tysiące żołnierzy amerykańskich, ale liczba nie wystarczała, by skutecznie odstraszyć Nikaragucję przed inwazją. 16 marca prezydent USA Ronald Reagan wydał rozkaz wysłania do Hondurasu 3200 żołnierzy. Decyzja ta wywołała protest pronikaraguańskiej opinii publicznej w postaci demonstracji i krytycznych wobec prezydenta artykułów. The New York Times zakwestionował arbitralność prezydencką i podkreślił, że dotychczasowa polityka Ameryki w tym rejonie zawiodła. Wymiewano ideę manewrów, jak to określił George Shulz. Manewry w odległości 36 km od Nikaragui wystarczyły, żeby wreszcie po latach krwawych walk zmusić komunistów do rozpoczęcia rozmów z opozycją. W Sapoa minister obrony Humberto Ortega podjął

rozmowy z przedstawicielem Contras. Obyło się wprawdzie bez wstępnych pozdrowień i uścisków rąk, ale pod groźbą amerykańskiej inwazji Nikaragua skłonna była wysłuchać żądań walczącej opozycji.

Contras domagają się w rozmowach uwolnienia więźniów politycznych, reform demokratycznych i gospodarczych oraz wolnych wyborów. Na tych warunkach gotowi są do złożenia broni. Rozmowom towarzyszy 3-dniowe zawie-

szenie broni. Celem Nikaragui jest uzyskanie trwałego układu z Contrasami. Prezydent Ortega ciągle zaprzecza, jakoby jego wojsko przekroczyło granice Hondurasu, mimo iż podejrzenie to uznane zostało za fakt i było

podstawą interwencji amerykańskiej, a także wzmogło poparcie opinii publicznej dla Contras, co może być istotne dla zwiększenia szans większego poparcia finansowego.

Błyskawiczna akcja Rea-

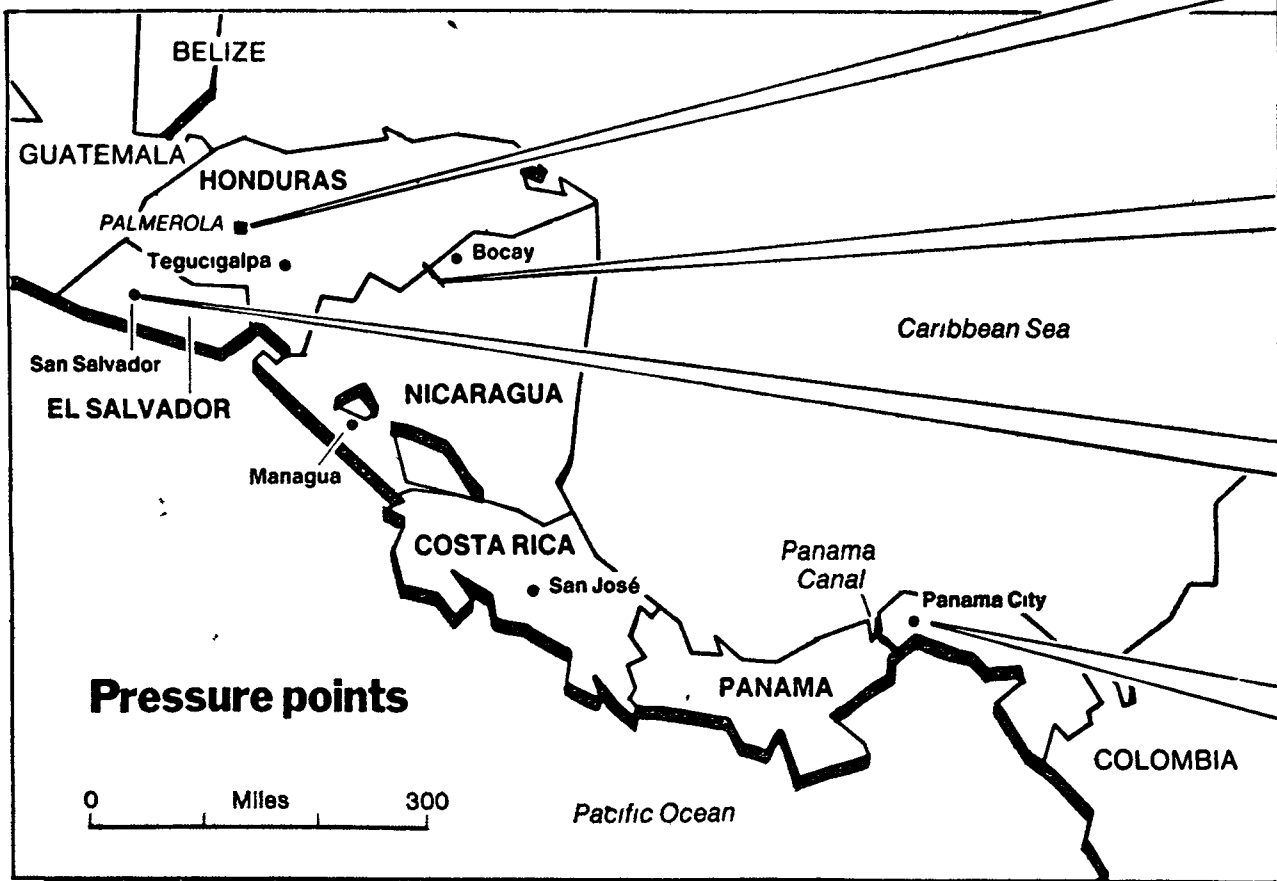
gana przypomina podobną, również skuteczną na Grenadzie.

Reagan rzuca 3000 amerykańskich żołnierzy do bazy wojskowej PAL MEROLA w odpowiedzi na naruszenie granic Hondurasu.

Wojska Ortegi w ofensywie przeciw Contras zapędzają się na teren Hondurasu. Ortega twierdzi, że jego oddziały pozostały w granicach Nikaragui.

Jose Napoleon Duarte bez pracy. W Salvadorze prawicowa partia ARENA zdobyła 35 na 60 miejsc poselskich i 13 na 14 okręgów miejskich, w tym stolicę San Salvador. Oficjalne rezultaty podane będą 24 marca po południu. Robert d'Aubusson zapowiada powrót zachodnich inwestorów i spadek bezrobocia. Upadek chrześcijańskich demokratów na rzecz prawicy dowodzi znaczenia i obaw społeczeństwa wobec nacierającej lewicy.

Dni Norwegi policzone? General Noriega, przywódca wojskowego reżimu wyszedł wprawdzie cało z ubiegłotygodniowego puczu wojskowego, ale wciąż toczy rozmowy z przedstawicielami USA w sprawie swej bezpiecznej rezygnacji. Odejście niepopularnego Noriega i wprowadzenie innego proamerykańskiego przywódcy ustabilizowałyby bardzo sytuację w rejonie.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA

• W niedzielę, 20 marca, do Waszyngtonu przybył minister spraw zagranicznych ZSRR, Eduard Szewardnadze. Wizyta odbywa się w ramach przygotowań do kolejnego spotkania na szczycie Reagan - Gorbaczow. Spotkanie obu przywódców ma mieć miejsce w Moskwie w maju lub czerwcu tego roku. Rozmowy, jakie minister Szewardnadze toczy w Waszyngtonie dotyczą kontroli zbrojen, w tym zmniejszenia o połowę arsenałów broni atomowej dalekiego zasięgu, sytuacji w Afganistanie i Ameryce Środkowej. Dyskutowane są kwestie związane z prawami człowieka. Sekretarz stanu, George Shultz i minister Szewardnadze wzięli udział w otwarciu specjalnej placówki, mającej na celu zmniejszenie ryzyka wybuchu wojny. Analogiczny ośrodek zostanie utworzony w Moskwie. Rola tych placówek będzie polegała na szybkiej wymianie informacji w sytuacjach kryzysowych.

• W środę, 16 marca, ambasador amerykański w Moskwie, Jack Matlock i minister spraw zagranicznych ZSRR, Eduard Szewardnadze omawiali impas w afgańskich rokowaniach pokojowych. Spotkanie odbyło się na życzenie strony amerykańskiej. Rosja o opóźnieniu w rokowaniach oskarża Pakistan, który domaga się decyzji co do powołania rządu koalicyjnego. Tymczasem w Waszyngtonie opublikowano raport, który stwierdza, że po wycofaniu wojsk sowieckich z Afganistanu skompromitowany reżim w Kabulu upadnie i nie pomogą mu nawet największe dostawy broni z ZSRR. W związku z tym nie jest takie istotne, czy kwestia rządu tymczasowego zostanie rozstrzygnięta, czy nie. Z tego samego powodu, stwierdzili eksperci, USA nie muszą upierać się, że gdy zaprzestaną udzielać pomocy partyzantom afgańskim, ZSRR musi wstrzymać dostawy broni do Kabulu. Raport zaznacza, że obydwie te kwestie stanowią przeszkodę w osiągnięciu porozumienia w rokowaniach pokojowych. Eksperci sugerują jednak, by USA zastrzegły sobie pra-

wo wystania broni powstańcom, gdyby doszło do pogwałcenia porozumienia pokojowego, postulują też, by Stany Zjednoczone skierowały w rejon, w których działają partyzanci, pomoc medyczną, finansową i żywnościową.

• W czwartek, 17 marca, w stolicy Nagorno-Karabachu, miały miejsce nowe, potężne demonstracje. Zgodnie z relacjami naocznych świadków w manifestacjach tych uczestniczyło od 40 do 70 tysięcy osób. Następnego dnia w Moskwie władze ZSRR spotkały się z grupą naukowców, aby przedyskutować problemy narodowościowe w Armenii i Azerbejdżanie, specjalnie zaś w rejonie Nagorno-Karabachskim. O przyłączenie tego rejonu do Armenii zaapelował miejscowy komitet partii. Tymczasem w organie KPZR, Prawdzie, ukazał się list podpisany "radziecycy robotnicy", wzywający ludność ormiańską i azerbejdżanską o spokój i powrót do "normalnego życia i pracy".

• Na zakończenie swojej wizyty w Jugosławii, sekretarz generalny KPZR, Michaił Gorbaczow, wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że problemy narodowościowe są jednymi z najważniejszych i najbardziej drażliwych, przed jakimi stoi ZSRR. Według Gorbaczowa sprawy te winny zostać rozwiązane w sposób, jak się wyraził szef sowieckiej partii, "demokratyczny". Zgodnie z dalszymi słowami Gorbaczowa pierestrojka stanowi rewolucyjny przełom ku przyszłości, będąc jednocześnie powrotem do wartości leninowskich. Cały socjalistyczny świat - powiedział przywódca sowieckich komunistów - przechodzi obecnie przez okres przebudowy i reformy. Podpisano również deklarację, która głosi, że forma samorządu robotniczego, przez wiele lat uważana w Moskwie za odchylenie prawicowe i rewizjonistyczne, jest czymś wartościowym i zapewnia autentyczne ludowładztwo.

• W Nikaragui, na parę dni przed podjęciem rozmów między przedstawicielami rządu sandinis-

tów i partyzantów "contras", wojska rządowe rozpoczęły zakrojoną na wielką skalę ofensywę przeciwko powstańcom. W trakcie poscigu 1500 żołnierzy nikaraguańskich wtargnęło na terytorium Hondurasu, który postawił swoje wojska w stan pogotowia, wzywając jednocześnie oddziały amerykańskie na pomoc. 3000 żołnierzy amerykańskich wylądowało w Hondurasie w celu zmanifestowania solidarności z rządem tego kraju, nie mają one bowiem zamiaru wziąć udziału w walkach. Tymczasem rząd Nikaragui zaprzeczył jakoby jego wojska przekroczyły granicę z Hondurasem, a lotnictwo Hondurasu rozpoczęło bombardowanie terenów, gdzie nastąpiła inwazja. Żołnierze nikaraguańscy, których liczbę w pewnym momencie obliczano na 2000, rozpoczęli odwrot. W Managui ogłoszono, że ofensywa przeciw partyzantom, którzy od jej rozpoczęcia znajdowali się w krytycznej sytuacji, została wstrzymana. W Toronto odbyła się demonstracja przeciw wystąpieniu wojsk amerykańskich do Hondurasu. Blokujących jezdnię demonstrantów usunęła policja. Nikt nie protestował przeciwko inwazji Nikaragui na Honduras. W poniedziałek, 21 marca rozpoczęły się rozmowy pokojowe między sandinistami a "contras".

• Ponad 3000 niezależnych działaczy z krajów Europy Wschodniej i ZSRR wystąpiło apel, adresowany do konferencji pchelskiej, obradującej w Wiedniu, wzywając do uznania prawa do odmowy służby wojskowej ze względu na przekonania lub wiarę. Wśród sygnatariuszy apelu znajdują się nazwiska laureata nagrody Nobla, Andrieja Sacharowa, działaczy praw człowieka z Leningradu i Moskwy oraz opozycji demokratycznej z Czechosłowacji, Polski, Węgier, NRD i Jugosławii. Autorzy apelu przypominają, że w państwach Europy Wschodniej z oskarżenia o odmowę służby wojskowej więzione są setki osób. Podkreślają też, że osoby te pragną służyć społeczeństwu w inny sposób - na przykład opiekując się starcami i chorymi. Sygnatariusze listu wyrażają oburzenie z powodu tego, że po dwóch wojnach światowych, zbrodniach hitlerowskich i stalinowskich istnieją na świecie rządy, które nie respektują prawa jednostki do życia zgodnego ze swoim sumieniem. W poniedziałek, 21 marca odbyła się w Wiedniu konferencja prasowa, na której apel został podany do publicznej wiadomości.

• 18 marca, w miesięczniku "Junost" pisarz i historyk, Wład-

mir Amlinski wystąpił przeciwko idealizowaniu słynnego bohatera pionierów sowieckich, Pawła Morozowa. 14-letni Morozow zadenuncjował swoich rodziców, którzy ukradli zboże kołchozowe, by ich dzieci, w tym i Pawka, miały co jeść w czasie kolektywizacji Ukrainy w roku 1932. Rodzice Morozowa zostali skazani na śmierć i straceni. Pawka, zgodnie z oficjalną wersją, został zamordowany w rewanżu przez "kułaków". Przez ponad 50 lat ta "świełana" postać komunistycznego bohatera była wzorcem osobowym dla pokoleni sowieckiej młodzieży.

Amlinski, w związku ze sprawą Morozowa, pisze o tym, że w okresie stalinowskiego terroru, ludzie nie tylko byli zamykani w obozach i więzieniach i poddawani fizycznej degradacji, ale też ich psychika i moralność podlegała głębokiej destrukcji, czego efekty dostrzegają się dzisiaj.

• Na Węgrzech rozpoczęła się w piątek, 18 marca, międzynarodowa, czterodniowa konferencja dotycząca alternatywnych modeli gospodarczych dla państw socjalistycznych. Na konferencję tę próbował udać się z Pragi ekonomista, Zdzisław Szulc, zatrzymano go jednak na granicy węgierskiej, odebrano paszport i odesłano do Pragi na przesłuchanie z oskarżenia o szpiegostwo.

• Przewodniczący nowo utworzonej sowieckiej Komisji Praw Człowieka, Fiodor Burtacki, jest zdania, że ZSRR powinien pozwolić swoim obywatelom na nieskrepowany dostęp do wydawnictw zachodnich. Burtacki, który oczekuje, że władze sowieckie niedługo podejmą decyzję w tej sprawie, wypowiedział tę opinię w wywiadzie udzielonym korespondentom zachodnim, gdy towarzyszył Gorbaczowowi w wizycie w Jugosławii.

• W Panamie miał miejsce nieudany zamach stanu, po którym generał Antonio Noriega dokonał czystki w szeregach wyższych dowódców wojskowych. Zamach uniemożliwił żołnierzom wiernym generałowi Niemniej, według ostatnich doniesień wygląda na to, że generał będzie zmuszony ustąpić ze względu na katastrofalną sytuację ekonomiczną kraju i ciągłe niepokoje.

• W Afganistanie ogłoszono na kwiecień wybory do dwuzobowego zgromadzenia narodowego. Wybory mają trwać dziesięć dni. Część miejsc w zgromadzeniu ma być zarezerwowana dla przedstawicieli walczących z reżimem partyzantów. Partyzanci afgańscy określili jednak do posunięcia jako kolejną próbę oszukania narodu afgańskiego i opinii światowej, zapowiedzieli też, że walczą będą, dopóki ostatni żołnierz sowiecki nie opuści ich kraju.

Oдноśnie rent niemieckich

Poprzednia wzmianka w niniejszym czasopiśmie wywołała wielkie zainteresowanie wśród Polonii kanadyjskiej i amerykańskiej. Wiadomość ta dotarła także do Polski. W międzyczasie napłynęło więcej informacji dotyczących tej sprawy, które pragnęliśmy podać zainteresowanym.

Rząd Zachodnich Niemiec (RFN) wypłaca renty emerytalne na podstawie udokumentowania pracy podczas wojny oraz po wojnie. Wymagane jest minimum pięć lat pracy i wpłacania do karty emerytalnej. Ponieważ mało kto z Polaków przepracował pięć lat, więc ten warunek można spełnić w następujący sposób. Jeżeli aplikant przepracował, dajmy na to trzy lata podczas wojny w Niemczech, a potem, po wojnie, pracował w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Francji lub Anglii, jak również w którymkolwiek z krajów zachodnich i osiągnął wiek emerytalny, brakujące lata do renty niemieckiej zostaną mu doliczone z czasu pracy wykonanej w wymienionych krajach.

Według tych zasad kwalifikowania do emerytury, prawie każdy Polak, który wypracował przynajmniej półtora roku w Niemczech i wpłacał do kasy emerytalnej (aczkolwiek nie mam całkowitej pewności, że półtora roku jest tym minimum), a obecnie przysługuje mu emerytura amerykańska lub kanadyjska lub innych wymienionych krajów, może liczyć na

otrzymanie renty niemieckiej. Natomiast Polacy, byli pracownicy w Niemczech, którzy wrócili po wojnie do Polski i obecnie tam przebywają, nie są objęci powyższym przepisem. Tym rodakom radziłbym dowiadywać się w tej materii w konsulacie RFN w Polsce. Ta sprawa musi być regulowana konwencją między rządem polskim i niemieckim. Ponieważ otrzymałem sporo listów z Polski z zapytaniami odnośnie rent niemieckich, pragnęliśmy wszystkich poinformować, że dla Polaków w Polsce nic w tej sprawie nie możemy zrobić. Tak samo nie mogą składać podania o emeryturę niemiecką na podstawie pracy w Niemczech podczas wojny Polacy przebywający na wizycie w Kanadzie lub Stanach.

Procedurę składania podania o rentę niemiecką można zacząć wraz ze składaniem podania o emeryturę amerykańską lub kanadyjską. Odpowiednie kwestionariusze, w języku niemieckim i angielskim, można otrzymać w urzędzie SOCIAL SECURITY w Stanach, a w Kanadzie w urzędzie

Dokonczenie na str. 11

ŚWIĘTA Z A PASEM

Wypada złożyć świąteczne życzenia Rodzinie, Przyjaciółom, Klientom

Bez kłopotu, wypisywania dziesiątków kartek, w ciekawym, świątecznym numerze, pięknym drukiem, w tysiącach egzemplarzy

ZŁÓŻ ŻYCZENIA WIELKANOCNE

przez ECHO-TYGODNIK POLSKI

To także świetna forma reklamy i informacji o oferowanych usługach

Prosimy telefonować w tej sprawie na numery 534-4367 p Wójcik lub 766-6894

ECHO-TYGODNIK POLSKI
wydają:
Grazyna i Zbigniew FARMUS
adres pocztowy:
51A Thistle Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel. 743-5706

Redaktor naczelny Grażyna Farmus
Dyrektor działu reklamy i dystrybucji.
Inż. Zdzisław Wójcik
REDAKTORZY DZIAŁÓW
Świat, Kanada Zbigniew Farmus
Polska Katarzyna Banachowska
Czytane między wierszami &
Lektury nieobojętne
Karolina Jankowska
Korespondencja z dalekiego kraju
Bolesław Slesiński
Polityka kanadyjska dr Tadeusz Pruss
Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie dr Zofia Bończa
Pokochać kapitalizm
dr Krzysztof Ostaszewski
Apteka Natury dr Zofia Górnicka
Horoskop, Kalendarium, korekta
Ewa Rewkowska
WSPÓLPRACUJĄ:
prof. dr Ewa Brantley Wacław Liebert,
Bogusław Rzepecki Andrzej Stawicki
Lech Jamka, Janusz Pietrus, S. Cech
Adela Dymka Darek Barecki
Magda, Marek i Kot Czyżycy

ADVERTISING RATES
DISPLAY ADS \$ 7 00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,
HALF PAGE \$ 350 00
Classified Ads \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$ 65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$ 130,
2 x 3 inches \$ 260 00 photo extra \$ 5 00
SUBSCRIPTION/PRENUMERATA
PIĘCIOLECZNA \$ 25.00, ROCZNA \$ 50 00
dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

SIEROTY Z TRZECIEGO ŚWIATA RATUNKIEM DLA KANADY

W Ottawie ogłoszono raport, w którym stwierdza się, że Kanada powinna poważnie wziąć pod uwagę możliwość adopcji na szeroką skalę sierot z Trzeciego Świata oraz prowadzenie takiej polityki imigracyjnej, która preferuje rodziny wielodzietne. Wszystko to w celu przeciwstawienia się starzeniu się kanadyjskiego społeczeństwa, któremu grozi brak rąk do pracy. Raport sugeruje, by przyjmując kryteria, którym odpowiadać mają potencjalni imigranci zwracać większą uwagę na wielodzietność niż na zdolność adaptowania się w nowych warunkach. Postuluje też założenie biur imigracyjnych w tych krajach, w których przyrost naturalny jest wysoki. Zgodnie z raportem, kanadyjscy rodzice powinni zyskać możliwość adopcji opuszczonych i bezdomnych dzieci z Azji i Ameryki Południowej. W latach 1963 - 1983 przyrost naturalny w Kanadzie spadł z 3,7 do 1,7%.

POD GROZBA DEPORTACJI

40 Turków, którym grozi deportacja z Kanady, bowiem ich prośba o przyznanie azylu została rozpatrzona negatywnie, postanowiło szukać azylu w jednym z montrealskich kościołów. Jeden z nich, Ismail Oshan, któremu nakazano stawić się na lotnisku, uczynił to w poniedziałek 21 marca. Jak dotąd władze kanadyjskie nie podjęły przeciw niemu żadnej akcji. Ministerstwo Imigracji rozpatruje dalsze 1000 podań tureckich o azyl w Kanadzie. Obroncy zagrożonych deportacją Turków twierdzą, że klienci ich zostali wprowadzeni w błąd przez biura podróży w Europie i że powinno się dać im szansę ubiegania się o status imigrantów bez konieczności opuszczenia Kanady. Tymczasem, jak donosi jedna ze stacji telewizyjnych, w niezidentyfikowanym porcie skandynawskim 100 Turków czeka na spłynięcie lodów, by pozełgować do brzegów Kanady. Minister imigracji odmówił komentarza na temat tej pogłoski.

MOTORNICZY SKARZY OFIARĘ WYPADKU

Motorniczy tramwaju, który u zbiegu ulic Queen i Bathurst w Toronto, w grudniu 1985 r. uderzył i włókł przez cztery przecznice 90-letnią staruszkę, podał ją do sądu o odszkodowanie za przeżyty szok. Ma to być odpowiedź na oskarżenie, jakie wniosła poszkodowana, Antonia Maximino, która w czasie wypadku została boleśnie poturbowana, miała połamane zebra i nadgarstki, cierpiała też później na zanik pamięci i silne bóle głowy. Motorniczy z kolei, Anthony Banner stwierdził, że wskutek szoku miał zaburzenia koncentracji i cierpiał na utratę apetytu. Banner opuścił długi czas w pracy i ubiega się o wypłatę z Workers Compensation.

OPERA CZY DOMY?

Planowana budowa opery w Toronto, podobnie jak swego czasu kryty stadion, wzbudziła protesty grup społecznych, które uważają, że ziemię, na której miałyby stanąć opera, należy przeznaczyć na tanie budownictwo mieszkaniowe dla potrzebujących. Ballet Opera House Corp zwróciła się z prośbą do rządu ontaryjskiego o przyznanie rządowego gruntu pod budowę. Zgodnie z opinią protestujących, jest to niezgodne z obietnicami wyborczymi liberałów, którzy za-

pewnili, że każdy wolny skrawek rządowej ziemi będzie przede wszystkim przeznaczony na tanie budownictwo. Opera została nazwana "kojcem dla bogaczy".

TATIANA SIDOROWA RAZ JESZCZE

Rząd federalny przyspieszył prawdopodobnie otrzymanie przez Tatianę Sidorową legalnego statusu w Kanadzie. Sidorowa, która wraz z rocznym synkiem Miszą przyjechała do Kanady w ubiegłym roku, sprowadzona z ZSRR po 18

miesiącach starań przez swojego męża, Kirby Inwooda, dziewiątego dnia pobytu w nowym kraju została, wraz z dzieckiem, dotkliwie pobita, a jej mąż postawiony przed sądem.

O CO TOCZY SIĘ TA WOJNA?

Jan Wojciech JAŚKIEWICZ

Najpierw może krótko o pewnym wydarzeniu, które miało miejsce w Kingston są w tym mieście (między innymi, oczywiście, bo miasto duże) dwie sąsiadujące ze sobą szkoły, jedna publiczna, druga katolicka. Publiczna, nosząca imię Queen Elizabeth może pomieścić w swoich murach 1272 uczniów. Katolicka, Regiopolis Notre Dame - 760. Taka była właśnie proporcja uczniów, gdy szkoły powstawały. Proporcja ta w ostatnich latach zdecydowanie się zmieniła. Obecnie Queen Elizabeth świeci pustką. Uczęszcza do niej zaledwie 678 uczniów. Notre Dame zaś jest przepiękna, ma aż 1136 uczniów, tłoczących się w szkole przeznaczonej dla połowy tej liczby. Obok szkoły zbudowano aż 21 przenośnych sal lekcyjnych.

W tej sytuacji władze prowincji Ontario, która finansuje zarówno jedną, jak i drugą szkołę, podjęły jedyną logiczną decyzję. Kazały szkołom zamienić się miejscami. Dzieciom z Notre Dame przenieść się do Queen Elizabeth, a tym z Queen Elizabeth przejść do Notre Dame. No i burza się zaczęła.

O co właściwie jest ta burza? Poza wyposażenie obu szkół. Katolicka szkoła ponoć nie jest wyposażona wystarczająco dobrze, żeby dzieci z publicznej szkoły mogły podjąć w niej naukę. Mówi się o wielomilionowej wartości sprzęcie, który, z jakichś przyczyn musi pozostać w Queen Elizabeth (a który również, jak wszystko, kupowany był z pieniędzy podatników). Mówi się, że w budynku katolickiej szkoły dzieci ze szkoły publicznej nie otrzymują odpowiedniego wykształcenia ze

względu właśnie na ów brak sprzętu.

We wtorek w ubiegłym tygodniu, przed budynkiem ontaryjskiego parlamentu zatrzymały się dwa autobusy wypełnione uczniami z Kingston, którzy, w towarzystwie swoich nauczycieli, a może rodziców, spotkali się z inną grupą protestujących przeciw pełnemu finansowaniu szkół katolickich. Niesiono plakaty, wykrzykiwano slogany, adresowane dokładnie w ten jeden problem: dawanie pieniędzy na szkoły katolickie jest złe, złe, złe i musi się skończyć.

Rzecz bowiem nie w sprzęcie, milionach, utopionych w wyposażenie techniczne szkoły, ale w fakcie, że już po raz drugi w Ontario (pierwszy raz miało to miejsce w Hamiltonie), szkoła publiczna, która traci uczniów ma ustąpić miejsca szkole katolickiej, która w uczniów obrasta. Tak bowiem wygląda autentyczny proces, którego jesteśmy świadkami w ostatnich latach: publiczny system, otwarcie już krytykowany za fatalny poziom nauczania, traci uczniów, a system katolicki, o którego poziomie nic się nie mówi, bowiem zasada jest, że o katolickich szkołach nie mówi się dobrze, uczniów zyskuje. System publicznego nauczania robi bardzo wiele hałasu, oskarżając wszystkich dookoła o ten stan rzeczy, a zwłaszcza fakt, że szkoły katolickie są w pełni finansowane przez państwo (mimo że nie odebrało to im ani jednego dolara z ich funduszy, składają wywyższych), strajkując długie tygodnie o więcej pieniędzy dla nauczycieli (strajk, zresztą, uzasadniony), a szkoły katolickie, które dwa lata temu upomniwały się

o konieczność lepszego finansowania, poza tym siedzą cicho i tylko rodzice, którzy wiedzą swoje, głoszą nogami coraz więcej dzieci jest zapisywanych do szkół katolickich. Z reguły czynią tak wszyscy katolicy emigranci, którzy przyjechali z krajów, gdzie system edukacji jest na lepszym poziomie.

Władze Kingston potraktowały kwestię sprzętu, który uczniowie publicznej szkoły tracą, poważnie, jak zawsze, gdy przychodzi do rozmowy o konkretnych, które w dodatku kosztowały pieniądze. Nie podjęły jednak decyzji, czy szkoła otrzyma specjalny fundusz na uzupełnienie braków. Charakterystyczne jest to, że nie zwrócono uwagi na najistotniejszy aspekt całej sprawy: Rodzice dzieci, które chodzą do katolickiej szkoły, i która jest równa w prawach wobec szkoły publicznej, nigdy nie protestowali i nie protestują również teraz, że ich dzieci uczęszczały do szkół, które są gorzej finansowane i które nie mają wszystkich wymyślnych urządzeń technicznych, w jakie obfitują szkoły publiczne. Oni po prostu uparcie posyłają swoje dzieci do szkół katolickich. Czy naprawdę dlatego, że są tacy religijni? Są katolikami bez wątpienia. Niektórzy z nich są rzeczywiście bardzo religijni. Gdy jednak spytać ich, dlaczego ich dzieci chodzą do szkół katolickich, odpowiedź jest zawsze ta sama: ponieważ jako szkoły są one lepsze od szkół publicznych. Panuje w nich większa dyscyplina i szacunek dla nauki.

Nie sprzęt więc, jak wiedzą wszyscy, którzy mają jakieś pojęcie o nauczaniu, nie wyposażenie

decyduje o tym, że któraś szkoła jest lepsza, a któraś gorsza. Owszem, posiadanie dobrego sprzętu technicznego nie przeszkadza, nie stanowi jednak elementu najważniejszego. Kłótnia więc, w której rodzice uczniów z Kingston wykrzykują pod parlamentem, że ICH DZIECI MUSZĄ mieć najlepsze z możliwych warunków do nauki, jest faktycznie kłótnią o coś innego. O zabranie pieniędzy katolickim szkołom i stworzenie jednego, publicznego systemu nauczania. Wówczas bowiem nie będzie stała rosnąca gromada młodych ludzi, którzy opuszczają mury uczelni, gdzie nie byli przez wiele lat poddawani lewicowej indoktrynacji, ludzi, którzy nie są aż tak bardzo podatni na lewicowe slogany, przysięgi i obietnice. Bo, choć, oczywiście mogą się mylić, w tym upatruję powód dzikiego zacieźnienia, jakie otacza finansowanie systemu szkół katolickich. Jest grupa, która wymyka się spod kontroli. Rosnąca grupa. Gdzieś tam uczy się ich religii a przecież wiadomo, że Boga nie ma. Oni nie myślą tak, jak powinni. Musi się z tym skończyć, to nie do wytrzymania.

Sprzeciw wobec finansowania szkół katolickich przybrały ostatnio bardzo na sile i przyjęły spektakularne, chwytliwe formy.

Na jednym ze spotkań stowarzyszenia nauczycieli w Scarborough nazwano ten system nauczania "apartheidowskim". W dobie psychozy wokół Południowej Afryki jest to bardzo poważne oskarżenie. Demonstracja pod ontaryjskim parlamentem również była bardzo głośna i dobrze zauważalna. Trzeba zebysmy o tym wiedzieli, my, którzy posyłamy nasze dzieci do szkół katolickich i my, którzy uważamy, że to dobrze, że są różnorakie systemy nauczania w jednym kraju i my, którzy wyznajemy pogląd, że ingerencja odgorna w to, co naturalnie narasta od dołu jest niedobra. Żeby nas nie zaskoczył fakt, że ta krzyżująca mniejszość (katolików jest już w Kanadzie większość) zrobiła i zyskała swoje

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

Tel 535-6593

Biuro otwarte poniedziałek - sobota
od 9 00 a m do 5 00 o m lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

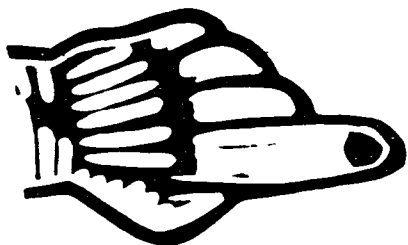
• KRONIKA •

• TRYBUNA Ludu skomentowała opublikowany niedawno dramatyczny komunikat Episkopatu Polski, w którym biskupi polscy wzywają, między innymi, do umożliwienia Polakom szerokiej działalności gospodarczej i społecznej, powołując się na ostatnią encyklikę papieża Jana Pawła II. Komentator partyjnej gazety upomniał się o więcej zgodności z tekstem papieskim, który, jego zdaniem, opisuje stosunki istniejące w kapitalizmie, nie można więc jego słów stosować do komunizmu, gdzie panują inne stosunki własności. Zmiana istniejących stosunków własności była tym, o co, między innymi upominali się biskupi.

• PODRĘCZNIKI religioznawstwa, nowego przedmiotu w polskich szkołach, zawierają poglądy, że religia jest zdefiniowana obrazem świata i siłą rządzącą, stworzonym przez ludzi nie rozumiejących otaczającej ich przyrody i jej praw, w atawistycznym lęku przed nią. Na protesty, że szkoła nie powinna indoktrynować, zwalczając jeden światopogląd przy pomocy innego, "Trybuna Ludu" odpowiedziała artykułem pt. "Ignorancja w roli strażnika" i próbując udowodnić, że dzieci chodzące dobrowolnie na religię i do kościoła również podlegają indoktrynacji. Religioznawstwa w szkole dzieci uczą się obowiązkowo.

• W POLSCE od paru lat dramatycznie rośnie liczba zgonów, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Obecny wzrost liczby zgonów, bardzo nagły, jest rezultatem kryzysu i jego najbardziej obiektywną miarą. W przedziale wiekowym 15-34 lata, czyli wśród ludzi najaktywniejszych, liczba zgonów jest tak wysoka, że stawia Polskę na drugim miejscu w Europie, za Portugalią. Wzrost umieralności ludzi młodych jest wynikiem wypadków przy pracy, złych warunków pracy, fatalnej higieny. Az 300 tysięcy osób zatrudnionych jest w Polsce w warunkach urągających jakimkolwiek normom bezpieczeństwa i higieny. Rocznie 1200 osób ginie w wypadkach przy pracy, w czym prym wiodą górniccy polscy. 100 tysięcy osób każdego roku przechodzi na renty inwalidzkie, z czego 34 tysiące to ludzie, którzy nie skończyli jeszcze 35 roku życia.

• DO NIEDAWNA na rodzinę wiejską przyznawano tyle węgla, ile izb mieszkalnych było do opalenia. W sumie na pierwszą izbę wynosiło to 1000 kg węgla, a na każdą następną 200 kg. Już wtedy trudno było tym ogrzać mieszkanie. Obecnie normy zostały zmniejszone. Przyznaje się 1300 kg węgla na gospodarstwo, bez względu na to, ile osób w nim zamieszkuje i ile izb jest do opalenia. Indagowany w tej sprawie rzecznik rządu

KATARZYNA BANACHOWSKA

KOMENTARZ WŁASNY

ŻYCIE KOMUNIZMU PO ŚMIERCI

To, co obserwujemy w ostatnich czasach w krajach tak zwanego bloku wschodniego, to nie są ani reformy komunizmu, ani jego ewolucja, ale próba makijazu, dokonywana na trupie. Przepraszam co wrażliwszych z Państwa za tak drastyczne określenie, niemniej tak właśnie to jest. Komunizm umarł, a obecnie żyjemy w okresie często opisywanym w niesmacznych dowcipach o Breżniewie

wszystkie rurki są podłączone, mechanizm wspomagający działa. Milicja i wojsko stoją w pogotowiu, nie zezwolą na przejście konduktu pogrzebowego. Musimy udawać, że nic się nie stało i czekać, aż relikw historyi sam się unicestwi, albo narazić się na gwałtowną reakcję gwardii pałacowej.

Nawet ci, którzy nie wierzą w śmierć komunizmu zauważyli, że to, co dzieje się z ideologią marksistowsko-leninowską, zwłaszcza w zestawieniu z nieubłaganymi realiami życia, jest to jeden wielki zamęt. Kryzys gospodarczy, jaki daje się odczuć we wszystkich niemal krajach wschodniego bloku, bezlitosnie obnażył najłabsze punkty ideologii. I w Polsce i na Węgrzech i w Czechosłowacji dokonuje się posunięcie, które z punktu widzenia czystości doktrynalnej powinny być absolutnie nie do pomyślenia. Ponieważ jest to doktryna oparta na kłamstwie i z łatwością kłamstwem się posługująca, próbuje się czasem zatrzeć nie dobre wrażenie, przez utrzymanie nazewnictwa komunistycznego. Proces ten był przez wiele lat widoczny na Węgrzech. Wprowadzono tam wiele z zasad gospodarki wolnorynkowej, nie nazwano ich jednak po imieniu. Życie biegło jedną ścieżką, a język drugą, nie spotykając się w żadnym punkcie. Wydawało się przez pewien czas, że tak można. Prawa życia, natury, prawa Boże - jakkolwiek ktos chciałby je nazwać - okazały się jednak silniejsze od uczniowskiego sprytu wyznawców Marksa. Okazało się, że nadawanie w miarę normalnym stosunkom rynkowym nazw zgodnych z ideologią marksistowską doprowadza do schizofrenii gospodarki i jej zwyrodnienia. Mimo staran, gospodarka węgierska została opanowana kryzysem, który

wyrosł z fałszywego nazewnictwa. Okazało się, że język, jakim mówi się o gospodarce ma nie mniejsze znaczenie niż gospodarka sama.

Obecnie popularyzuje się idee, które jeszcze nie tak dawno uważano by za renegeckie i przebrzmiałe. Postęp w ekonomii wyraża się w cofaniu i oglądaniu wstecz, co dla każdego szanującego się marksisty, a zwłaszcza marksisty-leninisty powinno stanowić herezję nie do wytrzymania. Postęp jest bowiem świętością marksizmu. Postęp postępowy, jak mowiono w jednym z polskich kabaretów, czyli postęp do przodu.

W ten sposób jednak socjalizm, który pozostał żywy po śmierci komunizmu, ale zmienia się i przeistacza na naszych oczach, przestaje być podobny do siebie z okresu formowania się ustroju. Akceptuje coraz więcej cech właściwych kapitalizmowi. W rezultacie tych zabiegów kapitalizm staje się coraz bardziej pusty, pozbawiony jemu tylko właściwych cech i zaczyna zanikac jako twór realny. Socjalizm jednak bez kapitalizmu istnieć nie może. Najważniejsza konstrukcja ideowa socjalizmu głosi, że powstaje on na gruzach zmurszałego ustroju kapitalistycznego jako jego przeciwstawienie. Udaje się więc, że nic się nie zmieniło, że obydwa systemy znajdują się we właściwym ordynku. Kapitalizm jako relikw przeszłości i socjalizm jako ustroj z przyszłością. To są tylko pozornie akademickie dywagacje. Praktyka jest nieubłagana i zamienianie się miejscami, czy też przenikanie jednego ustroju do drugiego burzy kompletnie teorię opartą na kolejności i sprzeczności.

Co więc uczynić z tworem, który powstał ostatnio? Z tym socjalizmem, który na naszych oczach tak bardzo się zmienia? Czy to jeszcze socjalizm, czy już nie? A może jest to zreformowany kapitalizm? Może, tak jak istnieje partia postępowych konserwatystów, jest to rodzaju postępowego kapitalizmu?

Gdy konstrukcja od przeszłości do przyszłości się załamuje, gdy okazuje się, że dostępna jest tylko droga powrotu, a więc i odwrotu z dotychczas zajmowanych pozycji, wyznawca komunizmu musi stanąć

przed prawdziwie egzystencjalnym pytaniem: komu właściwie i po co jestem potrzebny?

No właśnie. Nikt nie jest, oczywiście, aż tak naiwny, by spodziewać się, że polscy komunisty z własnej woli przyznają się do porażki, że obwieszcza, iż król jest nagi i że nareszcie można w Polsce rozpisac wybory powszechne, o czym polski naród marzy od z górą 40 lat, i po latach udreki zacząć budować kraj od nowa. Ktos to jednak zrobić musi. W jakim sposobie - oby nie krwawy - sztuczna zaporą milicji, wojska i sąsiadów, która strzeże trupa, wydając oficjalne komunikaty, że się go leczy, a nawet że mu się poprawia, musi upasc, w przeciwnym bowiem wypadku Polsce grozi niewyobrazalny upadek cywilizacyjny.

Upor jednak, z jakim marksisci czepiają się swojej przegranej ideologii zwiastuje najgorsze. Stefan Kisielewski, znany polski publicysta, dyskutował kiedyś na temat marksizmu z oślawionym prof. Adamem Schaffem. Dyskusja miała miejsce w samolocie. Mimo doświadczenia, wystarczającej informacji i przygotowania teoretycznego Schaff utrzymywał, że marksizm jest nauką słuszną i kiedyś zapanuje na świecie, przyznając tylko, że Stalin bardzo dużo popsuł. Logiką posługując się natomiast Kisielewski, który argumentował tak: Stalin był prawdziwym filozofem i z nauki Marksa wyciągnął absolutne konsekwencje. Według Marksa społeczeństwo powinno być bezklasowe. Stalin więc niszczył po kolei kapitalistów, chłopów, cerkiew, Żydów, wojsko. Tworzył społeczeństwo bezklasowe i omal mu się to udało. Był wielkim marksistą.

Czy można przewidzieć, co właściwie się stanie? Czy socjalizm zostanie wchłonięty przez kapitalizm, czy też kapitalizm zostanie oczyszczony ze swoich najistotniejszych cech i zaniknie jako formacja ideowa? Czy będziemy udawać, że to, co wytworzyło się w miejsce socjalizmu to nadal jest socjalizm, pogłębiając tym samym istniejący kryzys? Czy czeka Polskę krwawy wybuch, bowiem bez użycia przemocy komunisty nie dadzą pozbaczyć się złudzeń, że dysponują pełnią władzy i kluczem do przyszłości?

Problemy zresztą bynajmniej nie skonczą się na ogłoszeniu, że komunizm oddał ducha. To będzie dopiero początek. Z nieskonczonej liczby pytań, weźmy choćby parę, na przykład, wprowadzając reprivatyzację gospodarki, co jest niezbędnym warunkiem przezwyciężenia kryzysu w Polsce, zrobimy to w pospiechu, jak nawołują polscy liberałowie i tą niecierpliwością wywołamy nową falę problemów, czy też zdołamy przeprowadzić ten proces powoli, ewolucyjnie, a nie rewolucyjnie, pozbawiając państwo większości głosów w spółkach akcyjnych stopniowo, a nie nagle? Czy unikniemy niebezpieczeństw związanych z wprowadzaniem samorządności przedsiębiorstw? Jak wykazały przykłady Jugostawii i innych krajów zachodnich, jest to formuła niezwykle trudna do wprowadzenia w praktyce, bowiem pracownik, reprezentowany w Radzie Nadzorczej, ma zupełnie inne cele niż samo przedsiębiorstwo. Samorządność może więc prowadzić do przejęcia przedsiębiorstw z innej beczki, co byśmy mogli eksportować? Surowce? Ten rodzaj eksportu dawno się już skonczył. Żywność? Nie opłaca się już. Towary wysoko przetworzone? Skąd je wziąć?

Nowy ambasador amerykański w Warszawie

W czwartek przedstawił swoje listy uwierzytelniające nowy charge d'affaires i ambasador amerykański w Polsce, John Davis. Rozmawiając z kilkoma dziennikarzami w Warszawie, Davis napomknął, że stosunki polsko-amerykańskie nigdy nie były gładkie. Obecnie jednak władze amerykańskie - powiedział nowy ambasador - popierają kierunek reform ekonomicznych i politycznych władz PRL, które stawiają sobie za cel odbudowę gospodarki i zmniejszenie zagranicznego zadłużenia. Nowy ambasador powiedział, że będzie starał się wyjść naprzeciw problemom ekonomicznym Polski, ale nie wspominał nic o konkretnej pomocy finansowej. Dał jednak do zrozumienia, że pomoc taka zależy do kontaktów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym. Mówiąc pozytywnie o reformach polskich, Davis dodał, że nie skłoniony do tego

władz PRL sankcje amerykańskie, które zostały nałożone dla zniesienia stanu wojennego, uwolnienia więźniów politycznych i wznowienia dialogu z Solidarnością. Formalnie rzecz biorąc, warunki te, w oczach Johna Davisa, zostały spełnione, oczywiście na warunkach władzy, bo jak to nowy ambasador wyraźnie zaznaczył, opozycja, jako grupa, nie została włączona w proces podejmowania decyzji w państwie. Tymczasem, jak zauważył Davies, nie można spisywać idei Solidarności na straty, bo są nadal żywe. Nowy ambasador amerykański w Polsce orzekł, że gdyby doszło do spotkania generała Jaruzelskiego z Lechem Wałęsą, miałyby to niezwykle wymowę nie tylko w Polsce, ale i za granicą. Był to wyraźny sygnał, jak uwiarygodnić polityczną linię realizowaną przez obecną ekipę. Wskazując na zainteresowanie w Stanach Zjednoczonych prawami człowieka w Polsce, Davis odniósł się pozytywnie do rozluźnienia cenzury prasowej, zaprzestania zagłuszania rozgłosni zagranicznych i rozwoju tego, co nazwał "polityczną debatą", która rozwinęła się na skalę nieosiągalną w innych państwach obozu moskiewskiego i jest echem Sierpnia 80 r.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI W MELBOURNE

W piątek, 18 marca, w Melbourne, w Australii, zakończyły się obrady kongresu Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych. Tem debaty były prawa ludzkie i związkowe.

Lech Wałęsa, który nie mógł wziąć udziału w konferencji z powodu niewydania mu paszportu, przekazał z Polski postanie głoszące, że Solidarność nadal walczy o prawa obywatelskie i związkowe i że jest gotowa do rozmów z rządem PRL na temat reform. Postanie zostało przyjęte owacyjnie przez uczestników obrad.

Na zakończenie konferencji zaapelowano o skoordynowane działania w obronie praw związkowych.

Rezolucja Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych wydana w sprawie Polski przypomina, że Solidarność powstała w 1980 roku jako jedyny autentyczny związek zawodowy w jakimkolwiek kraju rządzonej przez komunistów. Mimo brutalnych represji występuje ona stale w obronie praw związkowych i obywatelskich, i ekonomicznych wszystkich Polaków. Rezolucja potępia represje władz wobec Solidarności i konsekwentną odmowę podjęcia dialogu dla wspólnego pokonania dramatycznego kryzysu. Konfederacja udzieliła całkowitego poparcia dla dążeń Solidarności do rozszerzenia swojej działalności na sfery jawnego życia, próby rejestracji jawnych komitetów zakładowych oraz proces wzmacniania struktur regionalnych. *Domaga się też legalizacji Solidarności i przwi rócenia jej całego majątku, skonfiskowanego 13 grudnia 81 r.* Konfederacja wzywa wszystkie komórki związkowe na świecie do wzmocnienia pomocy dla NSZZ Solidarność oraz do wstrzymania się od wszelkich kontaktów oficjalnych z OPZZ, oficjalnymi polskimi związkami zawodowymi, dopóki OPZZ stanowi przeszkodę dla Solidarności w jej walce o pełną legalizację w warunkach polskiego prawodawstwa.

Siedząc, debatując i czekając na to, kto pierwszy powie, że król jest nagi, kto odstąpi nareszcie prawdę, że komunizm już nie istnieje, a socjalizm zmienia się w coś zupełnie do siebie niepodobnego (pozwoliby to wreszcie na poważne zajęcie się teoretycznymi problemami związanymi z takim stanem rzeczy), pozwólmy sobie na anegdotkę z czasów jeszcze cyrankiewiczowsko-gomułkowskich. Jest ona dowodem na pokrętność myślenia zwolenników umarłego ustroju, ale poza tym nie ma nic wspólnego z dotychczasowym tokiem wywołu. Podaję ją tylko dla rozluźnienia nastroju. Oto ona. Nad kościołem na Nowolipiu w Warszawie ukazała się wiele lat temu łuna. Ludzie ścigali, żeby ją zobaczyć, modlili się i płakali.

Mniej więcej w tym samym czasie wspomniany już tutaj przeze mnie Kisielewski rozmawiał z Cyrankiewiczem (wówczas premierem) na temat wiary. "Co wam to szkodzi - pytał Kisielewski Cyrankiewicza - że są ludzie wierzący? Wy macie swoje problemy gospodarcze, ustrojowe, co wam to szkodzi, że ludzie wierzą?" A Cyrankiewicz: "A jak wierzą w to światło na kościele?" "No to co? - pytał Kisielewski - Niech sobie wierzą. Widocznie to im potrzebne

PRZED WIZYTĄ KANCLERZA KOHLA w Polsce

Kanclerz Republiki Federalnej Niemiec, w drodze powrotnej z Moskwy, jestnią bieżącego roku, zatrzyma się w Polsce. Tematem tym zajął się dziennikarz niemiecki "Die Welt", zastanawiając się, czy wizyta ta stworzy szansę ponownego ożywienia stosunków między Polską a RFN. Zachodni komentatorzy są zdania, że tak, przypominając, że do zamrożenia inicjatyw niemieckich doszło po wprowadzeniu przez władze PRL stanu wojennego. Dokładny termin przyjazdu Kohla do Polski nie jest jasny, ale już wiadomo, że przedtem dojdzie do trzech ważnych spotkań. Najważniejsze odbędzie się w maju w Bonn i dotyczyć będzie kontaktów i wymiany młodzieżowej. Na tym stronie niemieckiej zależy już od dawna. Wcześniej, w kwietniu, przybyć ma do stolicy RFN członek Biura Politycznego PZPR Józef Czyrek, odpowiedzialny za sprawy zagraniczne. W lipcu spodziewany jest tam minister spraw zagranicznych PRL Marian Orzechowski. Prasa, podając te fakty, odnotowuje zmianę tonu w wystąpieniach polskich polityków. Zarówno Orzechowski, jak i nawet Ryszard Wojna wypowiedzieli się podczas ostatniej debaty sejmowej za pogłębieniem wzajemnej współpracy. Polityka prowadzona przez obecną koalicję w Bonn została oceniona pozytywnie, co stanowi wyrazne novum we wzajemnych stosunkach. Jako ciekawostkę odnotować można fakt, że, zdaniem dziennika "Die Welt" pod propagandowym pretekstem w PRL postawiona została obecnie Francja. Podkreślając konieczność pogłębienia współpracy z Bonn PRL podkreśla przy tym swoje nowe potrzeby kredytowe. Czy będą one zaspokojone i w jakim zakresie? Komentatorzy niemieccy uważają, że szanse takie istnieją, ale po przykrych doświadczeniach ze spłatą dotychczasowych długów nie jest to sprawa łatwa. Bonn zależy na ostatecznej normalizacji stosunków z Polską, mówi się więc o potrzebie symbolicznych gestów. Jednym z nich miałyby być wzniesienie tablic pamiątkowych,

Sam pojechałem zobaczyć" "A pan myśli, że ja nie? - zapalił się Cyrankiewicz - zaraz wzięłem samochód i pojechałem" "I co? - pyta Kisielewski - widział pan łunę?" "Widziałem" "A ja nie - mówi Kisielewski - "No i widzi pan - Cyrankiewicz na to - na kogo łaska spływa?"

Łaska, światło na kościele, życie po śmierci, samorządność. A za tym wszystkim - Polska.

WOBEC BRUTALNOŚCI

37 czołowych polskich intelektualistów i działaczy związkowych wysłało list otwarty do Sejmu, protestując w nim przeciwko brutalnemu atakowi sił bezpieczeństwa na studentów, którzy manifestowali w 20 rocznicę Marca 68 roku. Pomimo zapewnien władz - czytamy m in w liście - że ich stosunek do wydarzeń sprzed 20 lat uległ zmianie, ich reakcja była podobna jak wówczas. Budzi to wątpliwości co do tego, czy obecny kryzys będzie mógł być przezwyciężony w przyszłości. Wśród sygnatariuszy listu widnieją między innymi nazwiska przewodniczącego Solidarności Lecha Wałęsy, działacza opozycyjnego Jacka Kurońa, oraz wielu profesorów Uniwersytetu

przypominających o losach tych Niemców, którzy mieszkając na terenie Polski, przeciwstawiali się Hitlerowi.

Sprawę sporną natomiast stanowić może kwestia odszkodowań dla tych Polaków, którzy w czasie II wojny światowej zmuszeni byli do pracy na rzecz III Rzeszy.

W kołach zbliżonych do Bonn mówi się, że roszczenia te zostały już zaspokojone w ramach porozumienia Helmuta Schmidta zawartego z Edwardem Gierkiem w 1975 roku. Podsumowując można przewidywać, że zanosi się na odwilż.

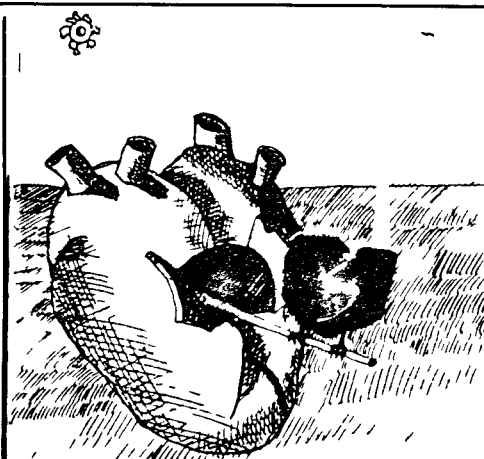
CENZURA I GŁOWY KOŚCIOŁA

Pierwszy tegoroczny numer katolickiego czasopisma "Więź" przyniósł teksty przemówień Prymasa Polski, kardynała Józefa Glempa i kardynała Myroslawa Lubaczewskiego, kardynała Lwowa, wygłoszone w ubiegłym roku, podczas synodu biskupów w Rzymie, na dwóch spotkaniach biskupów Polski i Ukrainy. W tekstach obu przemówień widnieją ingerencje cenzury.

Z przemówienia kardynała Glempa usunięty został ustęp, w którym Prymas Polski mówi o setkach tysięcy Polaków, katolików rzymskich, żyjących na obszarze sowieckiej Ukrainy. Kardynałowi Lubaczewskiemu z kolei, wykreślono słowa, którymi zwrócił się do biskupów polskich: "Ponieważ jesteśmy wygnancami z własnej ojczyzny i nie możemy spotkać się na obchodach (chrztu Rusi) w Kijowie, ani w Lwowie, zapraszamy na uroczystości w skromnym naszym soborze św. Zofii w Rzymie. Wykreślono także końcowe słowa kardynała Lwowa, który wspominał, że dokładnie w tym samym czasie, gdy odbywał się synod biskupów w Rzymie, w Częstochowie modliła się pielgrzymka młodzieży ukraińskiej z całej Polski o błogostawieństwo i wolność dla swojego Kościoła i narodu. Cenzura skreśliła "wolność dla swojego kościoła i narodu".

Zbezczeszczenie przy pomocy wieńca

Przewodniczący Solidarności, Lech Wałęsa, zamierza poinformować Eli Wiesela, również laureata nagrody pokojowej Nobla o ukaraniu grzywną trzech działaczy Solidarności, którzy wzięli udział w złożeniu wieńców na terenie byłego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu 17 stycznia tego roku. Wałęsa, Wiesel, oraz kilku innych laureatów nagrody Nobla wzięło wówczas udział w uroczystości uczczenia pamięci ofiar zagłady Żydów przez hitlerowskie Niemcy. Według źródeł opozycyjnych trzech działaczy zostało ukaranych grzywnami, za, jak to określono, zbezczeszczenie miejsca pamięci narodowej przez złożenie wieńca z odznaką Solidarności oraz przez niesienie transparentu z nazwą Solidarność. Uroczystość w Oświęcimiu miała miejsce przed otwarciem międzynarodowej konferencji na temat zagłady Żydów. Konferencja odbyła się w Paryżu pod wspólnym patronatem Francji i Eli Wiesela. Lech Wałęsa oświadczył agencji UPI, że jest oburzony wymierzeniem kar grzywny działaczom Związku

POLSKA

PRL, Jerzy Urban oświadczył, że zwiększenie dostaw węgla dla rolników pozbawiłoby Polskę eksportu wartości 200 milionów dolarów. • W POLSCE lepiej płaci się ludziom wywozającym smieci niż lekarzom i nauczycielom. • WŁADZE w Warszawie odrzuciły wniosek grupy obywateli w sprawie utworzenia Towarzystwa Przyjawni Polsko-Amerykańskiej. Jako powód odmowy podano, że w Stanach Zjednoczonych nie ma podobnego stowarzyszenia, byłaby to więc przyjazn jednostronna. Główny animator nowego Towarzystwa, Zbigniew Biernacki z Łomianek pod Warszawą, argumentując, że w USA jest wiele organizacji, które działają na rzecz przyjazni polsko-amerykańskiej, odwołał się od decyzji władz. Sprawa jest obecnie w gestu ministra spraw wewnętrznych. • W WARSZAWIE gościła oficjalna delegacja ukraińskiego Ministerstwa Kultury i Sztuki. Jak podała rozgłoszenia warszawska, tematem rozmów była wzajemna współpraca w likwidacji białych plam" oraz rewindykacji dóbr kulturalnych. Powołano specjalną grupę ekspertów. • ZA TREŚĆ swoich publikacji został postawiony w stan oskarżenia przed kolegium do spraw wykroczeń Tadeusz Nawrocki, zasłużony działacz ludowy od 1929 r. emerytowany nauczyciel historii. Nawrocki publikuje notatki o bieżącej sytuacji na wsi polskiej. • W NIEDZIELE, 20 marca, w jednym z kościołów monachijskich celebrowano mszę św. dwóch wspólnot parafialnych - polskiej i ukraińskiej w 1000-lecie chrztu Rusi. Celebrantami byli katolicy księża polscy i grecko-katolicy księża ukraińscy. • INWALIDKA, mieszkanka Warszawy, po latach starań otrzymała upragniony wózek inwalidzki, z którego nie mogła jednak korzystać, bowiem w całej Polsce nie można dostać do niego akumulatorów. Z pomocą przyszedł nieznajomej kobiecie inny inwalida, szczęśliwie pobierający rentę w RFN. Akumulatory zostały kupione w Niemczech Zachodnich. • DUSZPASTERSTWA polskie zanotowały, że często nie są w stanie głosić hasła "Modl się i pracuj" - pracuj dobrze i wydajnie - bo ludzie nie rozumieją, o co im właściwie chodzi i nie są przygotowani do przyjęcia takiego wezwania. Ekonomiczniej jest bowiem pracować źle. Zalecono więc raczej atakować przyczyny takiego stanu rzeczy, niż postawy ludzkie, które wynikają z sytuacji, w jakiej ludzie się znaleźli. • W POLSCE wypuszczono w masowym nakładzie dwie broszury dotyczące Marca 68, obydwie utrzymane w tonie "myśmy nic o tym nie wiedzieli". Autorem jednej z nich jest Bogdan Hillebrandt, a re-

cententem prof. Tadeusz Wałchowski, autor najbardziej zjadliwych, nacjonalistycznych opracowań w 1968 r., a dziś członek polsko-sowieckiej komisji historyków, powołanej dla "wymazywania białych plam". • JACEK Fedorowicz, satyryk, ostrzegł przed akceptowaniem partyjnej nomenklatury w języku polskim. Należy przeciwstawiać się anektowaniu polskiego języka przez ludzi, którzy mają inną koncepcję polskości, w przeciwnym bowiem razie będziemy tu, ale nie będziemy już Polakami - stwierdził Fedorowicz.

KORESPONDENCJA WŁASNA Z POLSKI

BOLESŁAW ŚLESINSKI

POD WULKANEM

Tegoroczna zima - nie zima daje się mimo wszystko we znaki. Smutek rozgościł się na ulicach stolicy. Ciemno, smutno, ponuro. O 9-tej wieczorem życie na ulicach stołecznego miasta Warszawy zamiera.

Ludzie chowają się do swoich domów - nor i tam wdychają niezdrowe miazmaty wydane przez odbiorniki telewizyjne.

Ciekną z nich różne ponure wiadomości o braku papieru toaletowego, o podwyżkach cen, o nowych nominacjach ministrów, którzy mają podobno uratować zagrożone resorty. Nikt w to już nie wierzy. Kolorowe Calgary rozświetliło naszą ponurą rzeczywistość na te kilkanaście dni. Nawet afera dopingowa wśród hokeistów, na których już tak bardzo liczyliśmy zdołała oderwać ludzi od odbiorników. Kolorowy zawrót głowy.

A tu rzeczywistość daje znać o sobie. Nią w końcu żyjemy.

Powstała PPS. Ludzie zaczęli się zapisywać do tej partii, nie zniechęceni nawet owym "socjalistyczna".

Co śmieszniej, partia ta miała działać jawnie, bowiem w prawodawstwie polskim istnieje pewna luka. Prawo nie nakazuje partiom politycznym obowiązków rejestracji. Bo kto wówczas, gdy prawo owo było przygotowywane, pomyślał o tym, że nagle powstanie jakaś nowa partia i to socjalistyczna!

Ale, oto nieprzewidziany splot zdarzeń spowodował, że kierownictwo PPS z Janem Józefem Lipskim na czele podało się do dymisji. Podobno powodem była infiltracja przez niepożądanych. Szkoda.

20 rocznica marca 68. Teatr Narodowy, w którym się to wszystko zaczęło, jak wiemy, spalony.

Kazimierz Dejmek rezyduje obecnie w Teatrze Polskim i właśnie wystawił światową prapremierę sztuki Sławomira Mrożka "Portret". Rzecz o minionym okresie. Jak gdyby nowy Mrozek. Już nie szyderca, ale autor spraw trudnych, polskich, ludzkich.

Gustaw Holoubek - niedysyjszy Konrad Gustaw, obecnie aktor Teatru

Polskiego gra teraz dla Polaków na Antypodach - w Australii. Oczywiście gościnnie. A studenci?

Na UW wrze. Kilka dni temu odbył się wiec w sprawie zalegalizowania NZS. Przy bramie UW na Krakowskim Przedmieściu stoi stolik. Zbiera się (jawnie) podpisy pod petycją do władz oświatowych w sprawie NZS. Jest już ponad 3000 podpisów.

W tej samej sprawie demonstrują studenci w Krakowie. Rzecznik prasowy rządu Jerzy Urban piętnuje niesformą młodzież. Tylko patrzeć, a usłyszymy coś o warchołach i wiczycielach.

Alternatywa Pomarańczowa - najweselsza formacja opozycyjna w kraju urządziła kolejną demonstrację. Szli ulicami Wrocławia w fuchmanach i kocią muzyką (tradycja!) i nieśli znane nam już transparenty. Furorę zrobił następujący "Drugi etap reformy - karnawał. Trzeci etap reformy - post". Władza nie wytrzymała. Poszły w ruch pałki. Nie było już wesoło.

Gdzieś na ławce łomotał poszarpany transparent z napisem "Partia z UFO- UFO z Partią".

A w Rzeszowie przeciwko cenom skupu protestują rolnicy indywidualni. Znow ich uderzono po kieszeni. Węgiel w górę o 100%, benzyna, oleje napędowe, narzędzia rolnicze, a ceny skupu tylko o 50%. Rzecznik prasowy rządu o rolnikach indywidualnych - "warchoły".

No i tak nam się żyje pod tym wulkanem. Znow tam kogoś zatrzymali, znow kogos ostrzegali, ktoś 48, ktoś inny krócej.

A jednak żyjemy! Mimo podwyżek cen, mimo dławiących za gardło manipulacji władz. Składamy u rzecznika praw obywatelskich protest w sprawie rejestracji - och, nie, przepraszam, w sprawie przywrócenia do oficjalnego działania Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich i czekamy, czekamy,

czekamy.

A poza tym życie toczy się normalnie. W dwu płaszczyznach. W dwu Polskach. Tej oficjalnej powołującej coraz to nowe instytucje fasadowe i tej drugiej, niezależnej, gdzie mimo wielu trudności i kłopotów króluje myśl niezależna.

Znow pojawiły się napisy wołające o Niezależny Związek Studencki, o Solidarność. Znow napisy te zamalowuje pędzel najemnych funkcjonariuszy. Ale ludzie i tak wiedzą, że "coś" tam było. Że coś się dzieje. Wbrew wszystkiemu.

W dniu 16 lutego mieliśmy demonstrację przed ambasadą Rumunii. 20 działaczy zostało zatrzymanych za ten gest solidarności z robotnikami z Braszowa. Demonstracja zorganizowana na apel Karty 77. Było około 200 osób, ale funkcjonariusze MO nie dopuścili do rozwinięcia transparentów. Część zatrzymali.

Reszta się rozeszła.

Życie pod wulkanem nie jest łatwe (o cenach i życiu codziennym w następnej korespondencji). Na 20 rocznicę "Dziadów" Adama Mickiewicza, od której zaczął się przecież słynny Marzec 68, pozwolę sobie przypomnieć parę wiersów z wielkiego dzieła wieszczki narodowej (Tadeusz Konwicki nosi się z zamiarem sfilmowania "Dziadów")

"Naród nasz jak lawa,
z wierzchu zimna i twarda, sucha i
plugawa, lecz wewnętrzny ognia
sto lat nie wyziębi. Pływajmy na tę
skorupę i zstąpmy do głębi!"

PIGUŁKI PCAG

SPRAWOZDANIE Z WALNEGO ZEBRANIA - ODCINEK CZWARTY - Dzis struktura organizacyjna i plan pracy. Plan ten w szczegółach będzie ustalany przez Prezesa i Sekretarza - Grażynę Farmus i Lilę Croydon. Będą one kontrolować pracę trzech sekcji politycznej, kontaktów z organizacjami i działaczami z Polski oraz sekcji organizacyjnej. Sekcje te koordynują Leszek Prusinski, Elżbieta Wolska i Anna Dubiska.

Sekcja polityczna nadaje kierunek polityczny Grupy i określa jej stanowisko i reakcję na różne wydarzenia polityczne. Zajmuje się kontaktami z politykami kanadyjskimi, z organizacjami i działaczami innych narodowości w Kanadzie. Organizacją Black Ribbon Day, organizacjami pro-solidarnościowymi itp.

Sekcja kierowana przez Elżbietę Wolską nawiązuje kontakty z działaczami z Polski, których ostatnio sporo przyjeżdża na ten kontynent. Organizujemy z nimi spotkania, aby dać możliwość jak najszerszej rzeczy ludzi usłyszenia o tym, co się teraz w Polsce dzieje. A dzieją się naprawdę bardzo dziwne rzeczy. Własnie gościliśmy w Toronto Wojciecha Ziembinskiego, o którym pełno było na łamach wszystkich gazet polonijnych. Sekcja kontaktuje się z organizacjami reprezentującymi inne skupiska polonijne w Kanadzie i USA, aby działacze tych "odbierać od jednych i "przekazywać" następnym skupiskom, tak ażeby czas i środki materialne zostały wykorzystane możliwie racjonalnie. Działalność tej sekcji obejmuje również współpracę z innymi or-

ganizacjami polonijnymi w Toronto. Bardzo dobrze zapowiada się współpraca z nowo powstałym Klubem Kultury Polskiej.

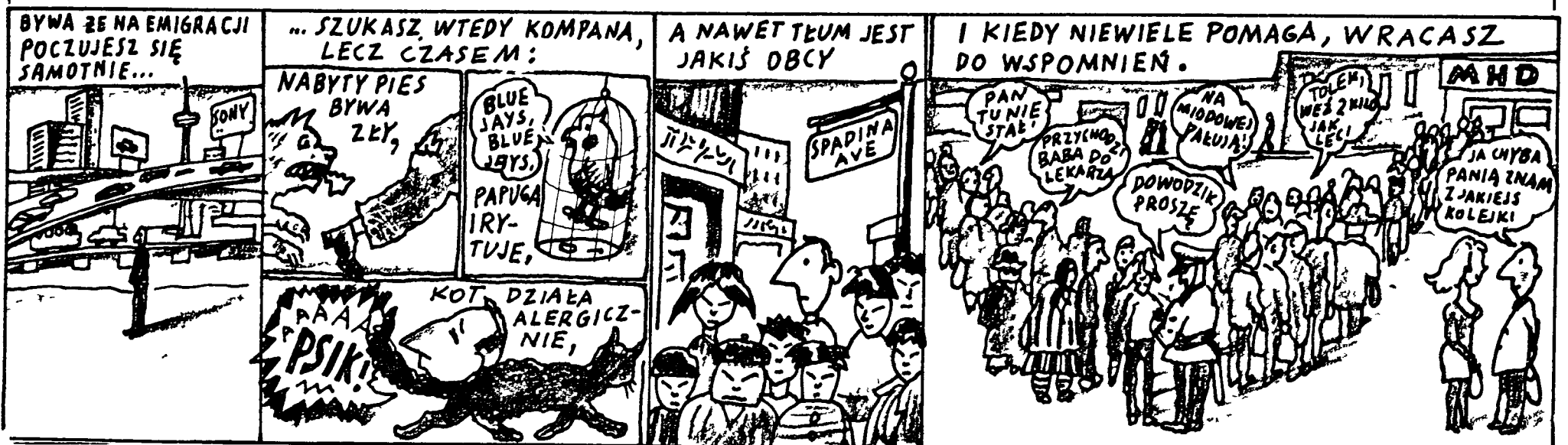
Sekcja trzecia zajmować się będzie wszystkim, czym nie będą zajmować się dwie pierwsze sekcje, a przede wszystkim zdobywaniem środków materialnych na prowadzenie działalności Grupy, werbunkiem chętnych do pracy w Grupie, a także sprawami administracyjnymi i gospodarczymi. Źródłem środków finansowych są składki członkowskie, zbiórki pieniężne, a także różne imprezy towarzysko-rozrywkowo-kulturalne. Poprzednio imprezami takimi były "jajka", "opłatki", występy (np. Jacka Kaczmarskiego), kiermasz "Jesienne Spotkania" itp. Zwykle, podczas organizowania takiej imprezy wisi nad nami widmo bankructwa, ale o dziwo po dokonaniu rozliczenia, okazuje się, że wbrew obawom nie tylko wyszliśmy jakos "na swoje" ale nawet zarobiliśmy parę dolarów. Jest to możliwe tylko dzięki ofiarnej i bezinteresownej pracy naszych członków.

Nowy Zarząd ma nadzieję, że uda mu się zaktywizować większą liczbę członków, gdyż tylko w ten sposób można na dłuższą metę osiągnąć lepsze wyniki. Z doświadczenia wiemy, że obarczanie jednej osoby nadmiarem obowiązków, wprawdzie doraznie daje dobre rezultaty, ale wkrótce osoba ta wypala się i odmawia dalszej pracy. Prosimy zatem o zgłaszanie się do pracy, o branie na siebie małego wycinka obowiązków. Jakich? Można to przedyskutować z kierownikami sekcji lub z PIGUŁKAMI.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubisky. Telefonujcie do naszej mini-redakcji: 925-8128. P O Box 55, Station "V", Toronto M6R 2A4.

NASZ KOMIKS

Inż. Kwas Kwasiborski z High Parku
KRZYSZTOF KRZYSZTOFORSKI

NIE MA ODWROTU

Przez 53 dni kaznodzieja głosił głośność, a jego wielbiciele w świecie intelektualistów ogarnęła troska, że może mu się przydarzyć coś niedobrego - choroba lub pozbawienie władzy

Nadszedł strach, że podzieli on, mimo swoich 56 lat, los swoich starych poprzedników słabo poruszającego się Leonida Breżniewa, który ostatnie 8 lat swojego życia był miesiącami nieobecny lub Jurija Andropowa, który tak jak i Konstantin Czernienko, nie różnił się swoją długotrwałą nieobecnością

Nieobecność Gorbaczowa "była dla nas czasem stałego napięcia" - mówi jeden z moskiewskich pisarzy "to tak jakby należało się obawiać, że był to tylko piękny sen"

Także nigdy przedtem generalni sekretarze KC KPZR nie wzbudzili tak szerokiego oczekiwania zagranicą. To on Michaił Siergiejewicz Gorbaczow obudził nadzieje na Związek Sowiecki, który nie będzie zagrażał swoim sąsiadom, który własnym obywatelom obiecuje trochę wolności osobistej, a bogactwo kraju przeznaczają na poprawę standardu życia, obiecując narodowi przez 70 lat.

W czasie nieobecności tego najważniejszego człowieka w Związku Sowieckim słonce głośności utraciło swój blask. W przeciwieństwie do poprzednich lat nie podano do wiadomości rozpoczęcia przez niego urlopu. Kiedy pojawił się ponownie szczuplejszy i jakby bardziej nerwowy, wyjasnił, że korzystał z 30-dniowego urlopu - a pozostałe dni?

Wykorzystał je na "rozmyślania" o teraźniejszości i przyszłości, na napisanie książki o tym wszystkim "co w tych latach ma być przemyślane i wykonane", a także na opracowanie przemówienia na 70 rocznicę rewolucji październikowej

W przemówieniu głównie chodziło o to, czy na ten wielki jubileusz został przygotowany manifest drugiej rewolucji, której podjął się Gorbaczow - "rewolucji bez strażów" jak powiedział on w Murmansk - czy też daleki od istniejących realiów hymn pochwalny na istniejące stosunki, które pozwolą utrzymać władzę klasie obecnie panującej

W Murmansk przedstawił on dramatycznie podstawowy konflikt, który w tym czasie panował w kierownictwie, między reformatorami a reakcjonistami, podał także "fazę krytyczną" ustalając termin na 18 miesięcy, w tym to czasie rozstrzygnie się los reform (także jego własny)

Szef partii, po siedem i półtygodniowej nieobecności, przyjął na Kremlu, w dawnej sali tronowej, dużą liczącą 365 osób grupę Francuzów, ponieważ był to dzień imienia Michała, życzenia imienninowe złożył mu biskup Poitiers

Tutaj Gorbaczow nie wystąpił jako rewolucjonista, który chciałby zmienić istniejące w Europie zaległości społeczne. O "przewrocie" nie może być mowy "czy mamy bardziej radykalne lub mniej radykalne, bardziej rewolucyjne lub mniej rewolucyjne kierownictwo"

Mówił na siedząco jak gdyby chciał zadokumentować stałość. Przedstawił się jako reprezentant istniejącego porządku. Zakreślił granice swojej własnej polityki reform, a także pryncypia głośności nigdy nie pozwolimy, by ktokolwiek występował przeciwko socjalizmowi. Definiuje go partia, nie jakakolwiek inna siła społeczna, a już w ogóle nie opozycja

Na pytanie o dążeniu do pluralizmu Gorbaczow oparł się na przymiotniku "socjalistyczny" - wykluczając dysydentów. Przeciwno bliżej nie sprecyzowanym siłom antysocjalistycznym będzie nadal prowadzona walka. Zabrzmiało to, jak odwrot. Na pytanie na temat więźniów politycznych w Związku Sowieckim których on sam już setki zwolnił - odpowiedział krótko "głupstwo". Dzień wcześniej najbardziej znany Andrej Sacharow przedłożył własnie listę więzionych nadal więźniów sumienia

Gorbaczow jeżeli są myślicy polityczni nie inaczej "to siedzą oni w domu, pracują w socjalistycznych przedsiębiorstwach i korzystają ze wszystkich błogostawieństw socjalizmu". Zabrzmiało to jak ironia

Pytania z Zachodu o prawa człowieka, zgodnie z aktem końcowym z Helsinek, traktowane są jako "mieszanie się w sprawy wewnętrzne". Czyż nie jest to wypływały cytaty jego poprzedników Gorbaczow, ten wizjoner, przedstawia nowy wariant starej zasady Lenina dwa kroki naprzód, jeden krok do tyłu. Obydwa poruszenia naprzód to pierestrojka, przebudowa gospodarki i głośności. Warianty te otrzymały zgodę całego kierownictwa.

Nie można było nadal ignorować stagnacji gospodarczej. Większość członków Biura Politycznego myśli przy tym o jakiejś modernizacji planu centralnego, o większej samodzielności przedsiębiorstw, większej dyscyplinie pracy, o większej liczbie komputerów. Tak widział to także Gorbaczow, kiedy obejmował swój urząd w marcu 1985 r.

Zasięgał on porad ekspertów gospodarczych, którzy uważali, że nieuchronne są przemiany radykalne dopuszczenie inicjatywy prywatnej, żadne wiążące dyrektywy od góry dla przedsiębiorstw państwowych, rentowna produkcja, wymiennalność rubla, współdecydowanie załogi przy wyborze dyrektora, wolne ceny jako bodziec do obniżenia kosztów i wzrostu produkcji - także wolnego rynku, ma to być recepta na osiągnięcia takie jak w kapitalizmie

Tak, jak w RFN "dzień X" w 1948 r. przyniosła reformy gospodarcze, tak ten kraj ma być obdarowany cudem gospodarczym. Należy dopuścić do bankructwa nierentownych przedsiębiorstw, zwolnić zle pracujących robotników i zrezygnować z dopłacania subwencji do podstawowych artykułów spożywczych wynoszących około 200 mld marek rocznie. To znaczy podnieść podwójnie ceny na mięso, mleko i masło, a dziesięciokrotnie czystsze

Ponieważ nie do pomyślenia są osiągnięcia gospodarcze bez wolnego przepływu informacji, bez komputerów, telefonów, kopiarek, postawiono więc pod znakiem zapytania istnienie cenzury, podstawowego instrumentu państwa od czasu Lenina. Także, by mieć osiągnięcia gospodarcze, trzeba stworzyć gwarancje i ustawowe reguły i coś tak egzotycznego jak bezpieczeństwo prawne

Nie należy się więc dziwić, że przesłaneni konserwatyści sowieccy widząc

zagrożenie nie tylko ich władzy ekonomicznej, lecz także pozbawienie ich wielu małych korzyści wynikających z dotychczasowych układów przeraził się stanął im przed oczyma powrót do kapitalizmu ze wszystkimi strasznymi następstwami jak strajki, inflacja i masowe bezrobocie, które zostało przez narodowych ekonomistów Kostakowa i Ruitagajera określone na 20 mln osób poszukujących pracy. Na choryzoncie zamajaczył cien dekompozycji całego dotychczasowego systemu panowania.

Sowiecki socjalizm istniejący od 70 lat okazał się błędną drogą - zwłaszcza jeżeli sowiecki proletariatus zdobędzie swoje prawa. "Robotnicy muszą sami się bronić" proklamuje gazeta "Moskowskoje Nowost", bo "jak wiemy biurokracja stara się wymazywać wszystkie społeczne prawa"

Jaki był powód tej krytyki w gazetce otóż w jednej z moskiewskich fabryk załoga zwróciła się do dyrekcji i do pozbawionych jakiegokolwiek kręgosłupa związków zawodowych z żądaniem na złe warunki pracy ponieważ nie odniosło to żadnego skutku, postanowiono przerwać pracę. Przesadą jest, twierdzi dalej gazeta, że "w naszym bezklasowym kraju, nie można użyć takiego środka jak strajk"

Gorbaczow eksperymentuje powoli i musi stale robić krok do tyłu. W ubiegłym roku anulowano 60 tys złych aktów wykonawczych - nie dotyczyły one jednak decyzji władz lub wykroczeń pracowników KGB

Zainteresowanie zezwoleniami na prowadzenie prywatnych warsztatów rzemieślniczych, restauracji i taksówek jest nikłe z powodu bardzo wysokich podatków

Gorbaczow uporządkował przywileje państwowych gospodarstw rolnych i kołchozów, 30% ich produkcji może być sprzedawane w miastach na wolnym rynku, ponieważ jednak transport musieli oni sami zorganizować, do miast dotarło tylko 2% produkcji

Następnie szef partii zastosował kontrolę jakości przez kontrolerów z zewnątrz, do tej pory było to stosowane tylko w przemyśle zbrojeniowym. Okazało się, bywało i tak, że tylko dziesiąta część produkcji znajdowała uznanie w oczach kontrolerów

Za złe wykonaną pracę robotnicy mieli potracane z zarobków, często otrzymywali oni zapłatę za jeden tydzień w miesiącu mniej, chociaż przyczyną braków było często złe zarządzanie lub brak dostaw potrzebnych materiałów. W zakładach "Kama" doszło nawet do burzliwych protestów (Spiegel)

Tłum S CECH

KOMUNIKAT Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej w Quebecu

Zarząd Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej w Quebecu zawiadamia, że podania o dotacje, subwencje i stypendia na rok 1988 należy składać do 15 KWIETNIA br. na adres Fundacji 65, rue Sherbrooke est, bureau 103 Montreal (Quebec) H2X 1C4

- Stosownie do założeń Polskiej Fundacji dotacje i subwencje będą przyznawane zarówno organizacjom jak i osobom prywatnym wyłącznie na cele edukacyjne i społeczno-kulturalne,

- Podania winny być składane na formularzach Fundacji, które można otrzymać w lokalu Polonijnej Kasy Kredytowej - adres ten sam co Fundacji,

Warunkiem rozpatrzenia podanej jest wypełnienie wszystkich pozycji formularza i dołączenie odpowiednich dokumentów i załączników. Studenci winni załączyć świadectwo ukończenia dotychczasowych studiów i zaświadczenie o przynależności do następnego roku

Michaił Gorbaczow apelujący w Jugosławii o zintegrowanie krajów europejskich w jedną "wygodną całość" uczestniczy w ceremonii zasadzenia drzewa w Belgradzie. W planie pani Michałowa.

TADEUSZ W. PRUSS

PODBIEGUNOWA POLITYKA

Część III

CZYJA JEST ARKTYKA ?

Wybory amerykańskie z 1980 roku i kanadyjskie z 1984 wprowadziły do Białego Domu i na Sussex Drive dwóch ludzi zdecydowanych przywrócić swym krajom należne im miejsce w łonie państw sojuszu atlantyckiego i na forum światowym. Z wynikami wyborów wiązano nadzieję na poprawę stosunków militarnych pomiędzy Kanadą a Stanami Zjednoczonymi. W obu krajach zbliżają się nowe wybory. Czy spełniły się oczekiwania co do poprawy obronności Zachodu?

Administracja Reagana włożyła spory wysiłek w podniesienie możliwości wojskowych Stanów Zjednoczonych. Zmodernizowano strategiczne siły zaczepne i obronne. Wydatki na cele obronne osiągnęły 6 procent dochodu narodowego.

Rząd kanadyjski, pomimo szeregu niedawno podjętych inicjatyw, nie może ochwycić się podobnie spektakularnymi sukcesami. Ogłoszony w lutym budżet przeznaczony na cele obrony 10,2 mld dolarów kanadyjskich. Suma ta oznacza niewiele więcej niż 3-procentowy roczny wzrost i nie różni się istotnie od wydatków liberałów z początków lat osiemdziesiątych.

SPÓR O KANADĘ

W kwietniu 1987 roku, minister spraw zagranicznych, Joe Clark wypowiedział szokujące stwierdzenie, że "największe zagrożenie dla kanadyjskiej suwerenności w Arktyce nie pochodzi od wroga, ale od przyjaciela od Stanów Zjednoczonych". Wróg zagraża bezpieczeństwu narodowemu, przyjaciel - suwerenności. Interesujące odrozdzenie. Tyle mgliste, co kompromisowe. Bo kompromis osiągnięto pomiędzy nieobrazaniem Stanów Zjednoczonych a nieantagonizowaniem antyamerykańskiej lewicy kanadyjskiej.

Na czym polega spór o suwerenność Arktyki?

Garsć faktów. Pomimo że z Arktyką graniczy aż pięć państw, to z brzegami Oceanu Arktycznego stykają się tylko dwie granice państwowe Stanów Zjednoczonych z Kanadą oraz Norwegii ze Związkiem Sowieckim. I chociaż żadna z granic lądowych nie jest formalnie kwestionowana, to jednak jesteśmy świadkami kontrowersji wokół akceptowalnych dla wszystkich pięciu krajów ustaleń granicznych.

Jednym z ognisk niezgody jest nieporozumienie kanadyjsko-amerykańskie na temat linii granicznej w rejonie Morza Beauforta. Sporny obszar jest trójkątem o powierzchni 360 km² z wierzchołkiem w miejscu styku granicy Alaski - Yukonu z Oceanem Arktycznym, i rozszerzającym się w kierunku pełnego morza. Teren ten jest kuszącym dla obu krajów obszarem ropoносnym. 15 lutego tego roku kanadyjskie ministerstwo spraw zagranicznych wystosowało protest do amerykańskiego departamentu spraw wewnętrznych przeciwko wydzierżawieniu pół ropoносnych w spornym obszarze kompaniom wiertniczym.

Długa jest lista innych arktycznych ognisk niezgody. Dysputy związane z kanadyjską jurysdykcją nad terenami umownie zwanymi jako Northwest Passage. Kontrowersje wokół linii demarkacyjnej pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Sowieckim będącej następstwem tzw. Linii Konwencyjnej Stany Zjednoczone - Rosja z 1867 roku, a poprowadzonej w rejonie morza Beringa i Czukockiego. Sowiecko-norweskie spory graniczne w rejonie szelfu kontynentalnego Morza Barentsa. Norweskie roszczenia do pełnej kontroli zasobów surowcowych w obszarze archipelagu Svalbard.

NORTH-WEST PASSAGE

Problem suwerenności kanadyjskiej, jak ochrzczili go usłużnie media, pojawił się przed społeczeństwem kanadyjskim jesienią 1985 roku po słynnym wozaju amerykańskiego lodołamacza Polar Sea poprzez arktyczny Northwest Passage. Passage ten uznawany jest przez Kanadę za część jej wód terytorialnych.

Rozdygotata się wówczas antyamerykańska histeria lewicy. Zatrzęta się słowami oburzenia prasa i Parliament Hill. W podnieceniu zapomniano o "drobnym" fakcie, że Kanadę przed rejsem tym konsultowano i oba rządy zgodziły się, że wozaj ten nie pogwałci ich indywidualnych interesów w inkryminowanym obszarze.

Stanowisko amerykańskie jest jednoznaczne. Northwest Passage jest cieśniną międzynarodową. Ustąpienie Kanadzie byłoby niebezpiecznym precedensem dla Stanów Zjednoczonych na świecie. W analogiczny sposób kwestionowany mógłby być międzynarodowy status Zatoki Słodka na Morzu Środkowym. Zatoki pamiętanej jako miejsce startu z okrętami Kadafiego.

Sytuacja wygląda paradoksalnie.

Z jednej strony Kanada ogłasza swe prawo do władania Arktyką i, aby prawo to wcielić w życie, planuje budowę największego na świecie lodołamacza świata, Polar 8, za bagatelny sumę 800 milionów dolarów. Z drugiej strony, Stany Zjednoczone - w interesie swego bezpieczeństwa narodowego - odmawiają Kanadzie jej prawa do suwerenności nad Arktyką. Gdy sąsiedzi się kłócą, pod lodową skorupą oceanu harcują bezkarnie flotyle sowieckich łodzi podwodnych.

Tymczasem w istocie, Northwest Passage jest drogą morską łączącą Atlantyk z Pacyfikiem na północy Ameryki. Korytarz ten nie zaczyna się w miejscu, gdzie Zatoka Baffina złącza się w przesmyk Lancaster Sound, ani też nie kończy się na Zachodzie Zatoką Amundsena. Gdyby tak było, korytarz byłby niepodważalnie kanadyjski. Tak naprawdę, jest to pokryty lodem szlak ciągnący się na przestrzeni 5300 km od przylądka Farewell na Grenlandii do Cieśniny Beringa przy Alasce.

Ma on znaczenie międzynarodowe. Statki nawigujące przez Northwest Passage muszą co prawda płynąć 2200 km przez kanadyjską Arktykę, ale płyną także przez 1400 km wodami Alaski oraz przez 1700 km wodami dzielonymi wspólnie przez Kanadę, Danię i Grenlandię.

Równocześnie, w całym korytarzu, szerokość jego jest znacznie większa niż odległość 40 km wymagana przez prawo międzynarodowe, aby uznać wody za wody terytorialne danego kraju.

KONFLIKT INTERESÓW

W przypadku ewentualnych działań wojennych ze Związkiem Sowieckim, Ocean Arktyczny staje się dla amerykańskiej marynarki twierdzą obronną. Dla sił powietrznych, Arktyka jest nie tylko wygodną bazą dla odpalania cruise missiles, ale również miejscem koordynowania wzajemnie uzależnionych sieci powietrznej z kosmiczną, w ramach Strategic Defense Initiative.

Stany Zjednoczone będą więc - bo muszą - w obronie swych własnych interesów - podejmować wysiłki na rzecz zabezpieczenia "wolności mórz i przylegającej przestrzeni powietrznej". Bez względu na kanadyjskie zaniepokojenie sprawą.

Kanadyjskie interesy arktyczne są - w percepcji rodzimych polityków - różne od amerykańskich. Ponieważ kanadyjska polityka zagraniczna ma charakter utylitarny i nastawiona jest na uspokojenie kanadyjskiego Pacyfisty i nieantagonizowanie lewicy, stoi przed nią trudne dyplomatycznie zadanie. Jak można - nie tracąc amerykańskiego sprzymierzeńca i opiekuna - przedsięwziąć kroki wzmacniające kanadyjskie dążenia w Arktyce.

Nie bez uzasadnienia są więc amerykańskie podejrzania, że za zamiarem posiadania 12 napędzanych nuklearnie łodzi podwodnych kryje się nie tylko kontrola sowieckich operacji w Arktyce, ale również śledzenie kroków amerykańskich.

Następny (i ostatni) odcinek z cyklu **PODBIEGUNOWA POLITYKA** pod tytułem **"OBRONA ZACHODU CZY SPÓR O MIEDZĘ"** ukaze się w kolejnym numerze.

T.W.P.

Czy Indianie i Eskimosi są w stanie obronić kanadyjską Północ

Na zdjęciu Maurec Mendo u progu swego domu

Foto ANDRZEJ STAWICKI

PO WIZYCIE WOJCIECHA ZIEMBIŃSKIEGO

W KANADZIE

WOJCIECH ZIEMBIŃSKI

AKCJA O SPROWADZENIE PROCHÓW GENERAŁA OKULICKIEGO TRWA

Generał brygady Leopold Okulicki "Niedźwiadek" był ostatnim dowódcą Armii Krajowej Niezłomny Żołnierz Rzeczypospolitej - zginął w Moskwie 24 grudnia 1946 w niewyjaśnionych okolicznościach. Zostawił nam testament w Rozkazie z 19 stycznia 1945, rozwiązującym Armię Krajową, który moralnie obowiązuje wszystkich niepodległych duchem Polaków.

"Polska, według rosyjskiej recepty, nie jest tą Polską, o którą bijemy się szósty rok z Niemcami, dla której popłynęło morze krwi polskiej i przecierpiano ogrom męki i zniszczenie kraju. Walki z Sowietami nie chcemy prowadzić, ale nigdy nie zgodzimy się na inne życie, jak tylko w całkowicie suwerennym, niepodległym i sprawiedliwie urządzonym społeczeństwie Państwie Polskim.

Obecne zwycięstwo sowieckie nie kończy wojny. Nie wolno nam ani na chwilę tracić wiary, że wojna ta skończy się może jedynie zwycięstwem słusznej sprawy, tryumfem dobra nad złem, wolności nad niewolnictwem. Żołnierz Armii Krajowej! Dajcie Wam ostatni rozkaz. Dalszą swą pracę i działalność prowadźcie w duchu odzyskania pełnej niepodległości Państwa i ochrony ludności polskiej przed zagładą. Starajcie się być przewodnikami Narodu i realizatorami niepodległego Państwa Polskiego. W tym działaniu każdy z Was musi być dla siebie dowódcą."

W związku z ustaleniami "Wielkiej Trojki" o nietolerowaniu żadnych wojsk partyzanckich na wyzwolonych spod okupacji niemieckiej terenach - na tyłach sojuszników armii - Prezydent RP Władysław Raczkiewicz w styczniu 1945 roku nalegał na rozwiązanie Armii Krajowej, chcąc w ten sposób ratować przed NKWD żołnierzy AK. Rozkaz "Niedźwiadek" był szóstym dla walczących przez 5 lat o wolność, całość i niepodległość. Dzisiaj wiemy, jakie były motywy tej decyzji. We Włoszech i we Francji tamtejsze oddziały partyzanckie, w większości komunizujące, zostały rozwiązane. Natomiast krwawo rozprawiono się z partyzantką komunistyczną Marko-

sa w Grecji. A z tej strony "żelaznej kurtyny"? Dobrze jest znany los żołnierzy AK przeprowadzających akcję "Burza" na Ziemiach Wschodnich RP, losy Powstanczej Warszawy, losy uczestników i żołnierzy Podziemia lat późniejszych. A jaki los spotkał samego generała "Niedźwiadek"? Pomimo rozwiązania Armii Krajowej Rosjanie domagali się bezwzględnie jego uczestnictwa w owych słynnych "rozmowach". Został więc podstępnie, wraz z 15 przywódcami Polski Podziemnej, w końcu marca 1945 aresztowany i następnie sądzony w głośnym na cały świat "procesie szesnastu" w Moskwie i skazany na 10 lat więzienia. Nigdy już z niego nie wrócił.

Jeden z "szesnastu", Adam Bien napisał w swoich wspomnieniach, że 24 grudnia 1946 z sąsiedniej celi, w której przebywał Leopold Okulicki, dał się słyszeć niezwykły hałas - a później zapadła głucha cisza. W końcu 1955 roku Brytyjski Czerwony Krzyż uzyskał oficjalną wiadomość z Moskwy, że Generał zmarł w więzieniu na Łubiance 24 grudnia 1946. A więc w dniu, który podaje Adam Bien. Za tą datą śmierci przemawia także szczególna nienawiść oprawców z NKWD, którzy zdawali sobie doskonale sprawę z tego, jakie znaczenie Polacy przywiązują do Wigilii Bożego Narodzenia. Wiemy np., że z obozu w Starobielsku Rosjanie zabrali właśnie w Wigilię zmarłego im oficerów-kapelanów WP, i że od tego dnia wszelki śluch o nich zaginął.

W 40-lecie śmierci ostatniego Dowódcy AK została odprawiona uroczysta Msza św. w warszawskim kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach i zostały złożone tam kwiaty pod tablicą 28 generałów WP, którzy zginęli z rąk Rosjan (od gen. Józefa Olszyny-Wilczyńskiego poczynając - na "Niedźwiadek" kończąc). Na uroczystości był obecny minister Antoni Pajdak, jeden z "szesnastu", który powrócił do Kraju po 10 latach więzienia i syberyjskiego łagru 17 grudnia 1986. Antoni Pajdak z kilkoma żołnierzami Polski Walczącej zwrócił się do Michała Gorbaczowa o zwrot prochów Leo-

polda Okulickiego, a także prochów Delegata Rządu na Kraj wicepremiera Jana Jankowskiego i ministra Stanisława Jasukowicza, którzy również po procesie moskiewskim zginęli w więzieniu. Sprawa ta nabrała rozgłosu, gdy Kreml przysłał na mój adres potwierdzenie przyjęcia tego apelu. W lutym 1987, w 42 rocznicę układów jaftańskich, sygnatariusze apelu do Gorbaczowa zwrócili się o pomoc do Brytyjskiego i Amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Również, jak dotąd, bezskutecznie. W ciągu 1987 roku, popierając inicjatywę z Kraju, z podobnymi apelami do Gorbaczowa wystąpiły liczne środowiska polskie z Wolnego Świata. 24 grudnia 1987, korzystając z chwili jego pobytu w USA, wystąpiłem w imieniu sygnatariuszy apelu do Gorbaczowa, list do Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ronalda Reagana. Uwazam bowiem, iż staranie o sprowadzenie na ziemię ojczystą prochów przywódców sojuszników Polski, skazanych w okresie stalinowskim pod fałszywymi zarzutami, pozostaje nadal sprawą naszego honoru, ale także honoru Aliantów - towarzyszy broni z okresu II wojny światowej, jest także sprawą naszych chrześcijańskich sumień.

OD REDAKCJI W rocznicę utworzenia Konfederacji Barskiej, Wojciech Ziemiński powołał w Toronto Fundusz Biblioteki Niepodległości.

Sumą \$280,00, zgromadzoną na spotkaniu z członkami i sympatykami PCAG w domu Państwa Dubiskich, otwarto konto wydawnictwa, które publikować będzie w Kraju prace z historii Polski. Szczegóły w jednym z kolejnych numerów.

Rajmunda Blaszkowskiego z Prokuratury Gdanskiej.

Jadwidze Morawieckiej odczytano, że prokurator Blaszkowski postanowił zabezpieczyć na mieniu Kornela Morawieckiego grożącą mu karę grzywny w wysokości 5 milionów złotych.

Jadwiga Morawiecka oświadczyła, że ruchomości stanowią jej własność, bo Kornel Morawiecki nie przebywa w tym mieszkaniu od czasu zameldowania, tj. od roku 1978.

Zajęcie rozpoczęło o godz. 12:30 i zajęto wszystko z wyjątkiem mieszkania i łóżek.

Po dodatkowe informacje proszę dzwonić (212) 567-6099.

NOWY SKŁAD KKW

13 MARCA 1988 r. odbyło się posiedzenie KKW podczas którego omawiano represje w Kraju a zwłaszcza wobec młodzieży która próbowała uczcić 20 lecie Marca. Podczas ataku milicji ZOMO kilka osób zostało tak ciężko pobitych, że przebywa w szpitalu.

Najnowszy skład KKW: Lech Wałęsa, Zbigniew Bujak, Seweryn Łuzniński, Władysław Frasyniuk, Stefan Jurczak, Bogdan Lis, Andrzej Mulczanowski, Janusz Pałubicki, Antoni Stanichowski, Antoni Tokarczuk, Stanisław Węglarz.

27 marca, w ostatnią niedzielę miesiąca, odprawiona zostanie kolejna uroczysta

MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ

Zapraszamy całą Polonię na godzinę 5 po południu do Parafii św. Teresy w Etobicoke. Dojazd do Lakeshore i Islington.

Duchowieństwo Polskie w Toronto
I Komitet Organizacyjny

A P E L W SPRAWIE BIBLIOTEKI NIEPODLEGŁOŚCI

Zwracamy się do wszystkich, którzy nie zaprzestali myśleć o przywróceniu niepodległości, a szczególnie do Kongresów Polonii Amerykańskiej i Polonii Kanadyjskiej, do Instytutów Józefa Piłsudskiego, Generała Sikorskiego oraz Romana Dmowskiego, do Studium Polski Podziemnej, do wszystkich autentycznie polskich wydawnictw o stworzenie przeznaczonej dla naszej młodzieży międzywydawniczej BIBLIOTEKI NIEPODLEGŁOŚCI.

W formacie kieszonkowym i przy ujednoliconej, taniej technice poligraficznej w wielotysięcznych nakładach dajmy naszej młodzieży w Kraju **bezpłatny zestaw książek**, które dziś każdy świadomy swych zadań Polak powinien przeczytać. A więc przede wszystkim historię Rzeczypospolitej: Pobóg-Malinowski, Halecki, Jasieński, wybory pism Dmowskiego, Piłsudskiego, Witosa, szkice historyczne Zaremby i Wasutyńskiego, historię Polski Podziemnej, Armii Krajowej, Wojska Polskiego, prawdziwą historię PRL, narodów Europy Środkowej i Wschodniej, Imperium Rosji sowieckiej - etc, etc. Musimy pamiętać o tym, że w PRL naukę o dziejach ojczystych ze szkół zawodowych usunięto przed laty, że większość urodzonych w PRL prawdziwej historii polskiej nie zna, że dzieje najnowsze Polski i Polaków fałszuje się uparcie nadal.

Walka najważniejsza - o duszę Narodu - rozgrywa się przede wszystkim w Kraju. Walczący pragną być wspomagani przede wszystkim przez rodaków w diasporze. Postępujący ciągle proces sowietyzowania społeczeństwa nie stanowi zachęty dla młodych ludzi do twórczego udziału w życiu publicznym. Poznawanie niezakłamanych dziejów tysiącletniej Ojczyzny jest niepodważalnym czynnikiem zachowania tożsamości i tradycji narodowej.

Opodatkowanie całej Polonii chociażby po jednym dolarze rocznie dałoby ogromny fundusz. Od zrozumienia redaktorów i wydawców polskich zależy, czy Fundacja Biblioteki Niepodległości i sama idea Biblioteki Niepodległości stanie się rzeczywistością - gdy zechcą rozpropagować tę sprawę.

PAMIĘTAJMY nie ma podziału na "my" i "wy", w Kraju i poza jego granicami stanowimy jeden Naród. Obowiązki nasze wobec Ojczyzny, wobec nadchodzących pokoleń są wspólne. I "póki żyjemy" nikt nas z tych obowiązków zwolnić nie może, o ile chcemy czuć się kontynuatorami idei Niepodległości Narodu Polskiego.

Los Angeles, 2/13/88

KORNEL MORAWIECKI ŻYJE

W dniu 12 marca mec. Olszewski uzyskał pozwolenie na widzenie z Kornelą Morawiecką. Zdaniem mec. Olszewskiego Kornel Morawiecki był w dobrej kondycji fizycznej i bardzo dobrej kondycji psychicznej. Mec. Olszewski stwierdził ponadto, że nie widział żadnych śladów zewnętrznych obrażeń.

Podczas 10-minutowego widzenia mec. Olszewski dowiedział się, że Kornel Morawiecki nie dostawał talonów na paczkę, ponieważ odmawiał podpisywania oświadczeń. Kornel Morawiecki stwierdził, że był szantazowany podczas śledztwa, że warunkiem otrzymania talonu na paczkę jest podpisanie sugerowanych oświadczeń.

Ponadto Kornel Morawiecki potwierdził, że otrzymał 3 listy od żony i po jednym od siostry, brata i córek. Na koniec Kornel Morawiecki powiedział, że chciałby zobaczyć się z żoną oraz najmłodszą córką.

W oświadczeniu udostępnionym Committee for the Release of Kornel Morawiecki przyjaciel rodziny Morawieckich i działacz SW Dariusz Olszewski stwierdził,

że istnieje możliwość, iż mec. Olszewskiemu zorganizowano spotkanie z osobą przedstawioną przez SB, jako, że mec. Olszewski nigdy wcześniej Kornela Morawieckiego nie widział.

Dariusz Olszewski oświadczył, że nie można mieć absolutnej pewności, iż osoba, która w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej widział mecenas Olszewski jest Kornelą Morawiecką. Doczasu umożliwienia widzenia żonie, córce lub komuś osobście znającym Kornela Morawieckiego nasze obawy o jego los są nadal aktualne - oświadczył Dariusz Olszewski.

Po dodatkowe informacje proszę dzwonić (212, 567-6099).

W dniu 12 marca komornicy z sądu Wrocław-Krzyki Rewir 9 zajęli ruchomości w mieszkaniu Jadwigi Morawieckiej (żona Kornela Morawieckiego).

Przystępując do akcji zajmowania mienia komornicy powołali się na decyzję

TYGODNIK POWSZECHNY

EMIGRACJA MŁODYCH POLAKÓW

OPRACOWANIE PRYMASOWSKIEJ RADY SPOLECZNEJ

Opracowanie niniejsze przedstawia pogląd Prymasowskiej Rady Społecznej na kwestię wzmoczenia w ostatnim czasie emigracji zwłaszcza młodego pokolenia. Chodzi tu zarówno o emigrację rzeczywistą, realną, jak też intencjonalną, o występującą w społeczeństwie opinii i postawy proemigracyjne.

Pogląd Prymasowskiej Rady Społecznej ma następujące trzy główne punkty wyjścia.

prawo do wyboru miejsca zamieszkania oraz do swobodnego przemieszczania się należy do ważnych i uznanych praw człowieka, służące jest zatem, że obywatele państwa polskiego mogą z prawa tego korzystać.

uznanie prawa do wyboru miejsca zamieszkania nie oznacza, że przysługująca jednostce decyzja opuszczenia kraju i swojej wspólnoty jest rozstrzygnięciem nie podlegającym wartościowaniu moralnemu w szczególności nie mogą tu być pomijane zobowiązania i skutki rodzime społeczne i narodowe.

Polaka potrzebuje w sposób szczególny i w obecnym czasie wszystkich swoich młodych obywateli, aby zmieniał porządek do-czesny na polskiej ziemi, tutaj bowiem, a nie gdzieś indziej, żyć będą i wzrastać kolejne pokolenia naszego narodu.

I. ZJAWISKO EMIGRACJI

Zjawisko emigracji towarzyszy stale dwóm ostatnim trudnym stuleciom w historii Polski. Poprzednio było raczej odwrócone - to Polska przynosiła licznych emigrantów, w tym wielu wybitnych, do państw, w których znajdowali warunki do rozwoju i do wyrażenia swoich talentów. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

do Republiki Federalnej Niemiec. W samym tylko roku 1985 wyjechało tam na stałe około 20 tysięcy osób. Popelniane przez dziesięciolecia błędy polityki władz wobec ludności dawnego pogranicza polsko-niemieckiego są tutaj jedną z istotnych przyczyn. Z bólem stwierdzać trzeba, że wśród ludności regionów, które pomimo pozostawania przez wieki w obrębie państw niemieckich i doświadczenia nacisków germanizacyjnych utrzymały polskość lub dokonały świadomej opcji za polskość, pojawiło się rozczarowanie do polskiej państwowości, identyfikowanej z systemem politycznym. Nigdy przedtem nie były podejmowane tak liczne decyzje opuszczenia ziemi ojców.

Z punktu widzenia polskich interesów narodowych zasada i kształt zjawiska emigracji musi przebiegać niepokojąco. Nie mniej niepokojące jest i to, że znaczna część młodzieży nie widząc swego miejsca w Polsce pragnie emigrować. Większość potencjalnych emigrantów pozostaje ostatecznie w kraju, niełatwo im jednak uznać to za swój wybór oraz wzbudzić motywację i nadzieję. W całym okresie powojennym władze w Polsce sprawowały ten sam obóz polityczny, a zatem leży zasadniczo część odpowiedzialności za funkcjonowanie systemu państwowego i za sytuację w jakiej znalazło się młode pokolenie Polaków. Nie widać dotąd z tej strony wystarczającej troski i efektywnych działań na rzecz eliminacji podstawowych przyczyn, jakie czynią życie młodych ludzi pozbawionym perspektyw i powodują masową emigrację.

II. PRZYCZYNY OPUSZCZANIA KRAJU

Pierwszą i najważniejszą z nich jest obecny kryzys ekonomiczny, który jest doświadczany jako głęboki i przewidywany jako długotrwały. Z drugiej strony łatwiej jest dzisiaj dokonywać porównań między poziomem życia w państwach, w których panuje idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest powstawanie nastrojów frustracji, a nawet bezradności, szczególnie w młodym pokoleniu, wchodzącym dopiero w dojrzałe życie i zaczynającym od czuwać swą odpowiedzialność. Powstaje tu pytanie o to, jak to się dzieje, że młodzi Polacy na stałe ponad pół miliona osób. Było wśród nich bardzo wielu ludzi wykształconych, przedsiębiorczych i dynamicznych. Skierowali się niemal wyłącznie do rozwiniętych ekonomicznie krajów Zachodu, widząc tam lepsze warunki życia i rozwoju.

W decyzjach wyjazdów na stałe bardzo istotne są także czynniki natury politycznej i społecznej, działające bezpośrednio lub uruchamiane w sferze psychologicznej. Nie zawsze są one uświadomiane i doceniane, są też trzeba najważniejsze z nich wymienić.

Młodzi dynamiczni ludzie nie widzą swego miejsca i pola działania w ramach istniejącego systemu. W swoich początkach dla części młodego pokolenia system kolektywistyczny był atrakcyjny, sprawiał tu między innymi czynniki wówczas nowe, takie jak migracja ze wsi do miast, awans społeczny, poszerzenie możliwości „duka cyjnych”. W latach osiemdziesiątych na sprawy te patrzy się inaczej. Rozwój aktywności kolejnych pokoleń nakładał na bariery scentralizowanej gospodarki, a nade wszystko na bariery wzmożone przeciw aktywności indywidualnej i grupowej. Ideologia leżąca u podstawy powojennego systemu politycznego do młodych już nie przemawia, utrata wiary w państwo i jego instytucje z władzą polityczną, a na wet z ogłoszonym przez nią światopoglądem doprowadziło do dość powszechnej alienacji i awersji przeciwstawiana państwu i obywateli. Na tym tle wzrosła aspiracja i wyrażenie kolejnych pokoleń młodych Polaków, przyczyną się do kolejnych uderzeń społecznych i kultury na co dzień. Nie każdy ma też odwagę przeciwstawiać się niepisanyemu prawu nieformalnym grupom interesów, czy tak zwanym „klubom”, które to zjawiska w niemałym stopniu kształtują obecną polską rzeczywistość. Są przykłady ludzi, którzy nie wytrzymują psychicznie ciężaru życia w kraju i chociaż b'liby w stanie poradzić sobie materialnie emigrują w nadziei na godniejszą - w ich przekonaniu - życie, gdzie indziej. Motywacją decyzji wyjazdu nawet osób dobrze sytuowanych, bywa też s'c się pogarszający stan środowiska naturalnego, który w niektórych regionach przemysłowych wręcz zagraża zdrowiu dzieci i dorosłych. Kluczowe są także sytuacje, gdy jedynie wyjazd za granicę może zapewnić skuteczne leczenie.

Inną przyczyną emigracji, niezależną od sytuacji ekonomicznej, jest możliwość realizacji zawodowych i artystycznych celów. Przypadki te chociażby sportowców, muzyków, artystów, którzy chcą realizować swoje cele zawodowe i artystyczne w innych krajach. Jest to szczególnie ważne w odniesieniu do naukowców i reprezentujących nauki ścisłe i techniczne przyrodnicze i medycyny. Ocena się że od roku 1981 wyjechało na stałe z Polski kilka tysięcy specjalistów i naukowców, których szybko docenił świat. Spośród tych, którzy wyjeżdżają, wielu ma zamiar wrócić do kraju, ale wielu nie wróci. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

Trwałym elementem o-tatnich dziesięcioleci jest daleko idące ograniczenie rzeczywistego udziału w życiu publicznym dla szerokiej rzeszy obywateli i wielu grup społecznych. Trudne warunki materialne życia nie są rekompensowane świadomością udziału w kształtowaniu życia publicznego i w szerszym społeczeństwie. Do powojennej przeszłości należy zaliczyć postępującą dezintegrację, co jest widoczne w sferze politycznej i społecznej. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

Niedostatki polskiej formacji państwowej - nie podejmującej pełnej troski o sprawy społeczne i ekonomiczne - wywołują w młodym pokoleniu poczucie niepełnego patriotyzmu, co jest widoczne w sferze politycznej i społecznej. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

III. DLACZEGO NIE NALEŻY EMIGROWAĆ

Postawiony w powyższym tytule im peratyw nie znaczy, że abstrahujemy od znajomości przyczyn i rozumienia motywów emigracji. Pragniemy jednak z naciskiem podkreślić to wszystko, co przemawia za pozostaniem w Ojczyźnie.

Każda decyzja o opuszczeniu Polski to odrębny problem. Rozstrzygnąć go musi w sumieniu człowiek, zastanawiający się nad dylematem, zostać czy wyjechać. Nikt nie ma prawa decydować za niego. Bywają niewątpliwie przypadki emigracji uzasadnionej, co nie znaczy, że przestają one być bolesne. Wspólnota narodowa ma jednak prawo dokonywania moralnej oceny po-dejmowanych decyzji o opuszczeniu kraju, a także zwracania uwagi na ich konsekwencje dla Polski. Niektóre do tego przesłanki, podane są poniżej.

W naszym społeczeństwie Kościół ma być nie tylko instytucją, która określa powinności i uprawnia do jednostki. Człowiek rozwija się i realizuje we wspólnotach, w których jest od najbardziej podstawowej, którą jest rodzina. Bardzo ważne miejsce wśród tych wspólnot zajmuje wspólnota na rodowa, to ona w znacznej mierze kształtuje jednostkę zakorzenioną w hi-

storii i kulturze, stanowi dla jednostki przestrzeń samorealizacji i społecznego popołania. Człowiek może to popole nie odrzucić, może wybrać inny obszar realizacji, swych doczesnych zadań. Jednak nawet wtedy, gdy wybiera inne autentyczne dobro, trzeba aby pamiętał, że pozostaje dłużnikiem wspólnoty o- czystej.

Bywa że rozstrzygnięcie kwestii wy-jechać czy zostać jest prawdziwym dramatem, związanym m.in. z pytaniem, gdzie mieszkać, czy z czym utrzymać dzieci? Wiem, że nie są to pytania błahe. Chęć poprawy warunków bytu materialnego jest d'czeniem naturalnym i właściwym pro-bblem, pozostaje cena lepszego bytu. Często jest to cena ucieczki - co tak mocno podkreślił Ojciec Święty Jan Paweł II na spotkaniu z młodzieżą w Westerplatte w dniu 12 czerwca 1987 roku - ucieczki od trudnego polskiego wyzwania, ucieczki od własnej części odpowiedzialności za wspólnotę.

Wyjazd na stałe ludzi młodych, aktywnych, specjalistów o wysokich umiejętnościach, osłabia potencjał narodowy, zmniejszając tym samym szansę zmiany na lepsze naszej rzeczywistości. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”. W tym czasie Polska była państwem, w którym panowała idea „państwa ojczyzny”, a nie „państwa obywateli”.

postaw emigracyjnych można by kon-tynuować, ważniejsze są jednak wy-mienione na początku rozdziału od-mienna pozytywne. Każdą one pod-kreślić odwagę i wartości tkwiące w-każdorazowej decyzji pozostania tu-taj „mimo wszystko” nawet jeśli taka-decyzja wymaga ofiary. Tyłko tutaj; jesteśmy u siebie, tu jesteśmy najbar-dziej godni tu jesteśmy - w krótkiej; i długiej perspektywie - najbardziej; potrzebni.

IV. CO ROBIĆ?

Wymieniając działania, których ce-lem jest zmniejszenie rozmiarów emi-gracji, jesteśmy świadomi, że mogą one-jedynie ograniczyć, a nie skutecznie-zahamować narosłe zjawisko. Nie prze-stanie ono być narodowym problemem, jeśli nie będą następowały zasadnicze-przemiany w systemie gospodarczym i politycznym Polski, otwierające czy-telną dla ogółu perspektywę ukazu-jące realną szansę na proces odrodze-nia, dystansu dzielącego nas od tworze-nia obywatelom przestrzeni wolności i pod-motowici. W trudnym, a d'c, w'ny jest jednak nade wszystko każdy in-dividualny wybór i każda decyzja po-zostania w Polsce, pomimo wszelkich-przezwyciężeń. Niektóre sprzyjające ta-kim wyborom działania widzimy jak-następuje:

1. Trzeba w sposób ciągły upo-wszehnić etos obywateli chrześcijań-skiego i narodowego. Jesteśmy spo-łeczeństwem w olbrzymiej większości ka-tolickim. Patriotyzm wciąż pozostaje w Polsce zjawiskiem, które nie jest, a nie jest, w'ny jest jednak nade wszystko każdy in-dividualny wybór i każda decyzja po-zostania w Polsce, pomimo wszelkich-przezwyciężeń. Niektóre sprzyjające ta-kim wyborom działania widzimy jak-następuje:

2. Dla przełamania postaw spo-łecznej apatii i poczucia bezradności; trzeba okazać realność perspek-tywy innej niż ta według której Pol-ska nie ma lepszego przyszłości. Los-kraju może zależeć od nas, potrzebna jest jednak po temu zdecydowana-inicjatywa w kierunku zdobywania-przestrzeni dla społecznej aktywności.

W pierwszym rzędzie jest to sprawa-stowarzyszenia społecznej samopomo-cy gospodarczych, zawodowych stanów,-lewicowych i politycznych. Chyba nigdy-dodać zasadnicze przemiany modelu-funkcjonowania państwa, zmiany re-lacji między obywatelami i władzą, nie-będą zadaniem tak pilnym dla życia-narodu.

Nie można dziś w Polsce przywró-cić nadziei w szerokiej społecznej ska-li bez czynnego dla ogółu rzeczywistego wkroczenia na drogę budowy-państwa obywatelskiego.

8. Bez względu należy popierać po-szerzenie istniejących kontaktów ze swi-tem. Nie powstrzymać się postaw emi-gracyjnych urzędniczym w wyjazdach- wręcz przeciwnie, obostrzenia po-wodować mogą tylko nasilenie postaw-ucieczki, przyjąć decyzjom, teraz albo-nigdy. Ciągłe poszerzanie kontaktów i ułatwianie wyjazdów, bardziej wiąże-z krajem, ułatwia także pozadane po-wroty z emigracji.

4. Nie wolno odcinać się od emigran-tów, należy raczej czynić wszystko, aby-podtrzymać ich w'ny, w'ny jest jednak nade wszystko każdy in-dividualny wybór i każda decyzja po-zostania w Polsce, pomimo wszelkich-przezwyciężeń. Niektóre sprzyjające ta-kim wyborom działania widzimy jak-następuje:

5. Ważne jest tworzenie instytucjo-nalnych punktów oparcia dla polskich-emigrantów, zwłaszcza tu jest większa ak-tywność wychodzących emigrantów-na przeciw, nie czekając na ich przyjeź-d. Nowi polscy emigranci, poddani niebez-pieczestwom wykorzystania i różno-rakich demoralizacji, odczuwają często- tęsknotę za polską kulturą, a także za-wartościami, jeszcze głębszymi, chrze-ścijańskimi. Nie można ich pozostawić-bez pomocy.

Oprócz wymienionych działań, natury-podstawowej i ogólnej, potrzebne są-bardzo podjęcie działań praktycznych-niejednokrotnie nawet doradczych, aby-konkretnie pomóc młodym ludziom-aby dołączyć do państwa, zmiany re-lacji między obywatelami i władzą, nie-będą zadaniem tak pilnym dla życia-narodu.

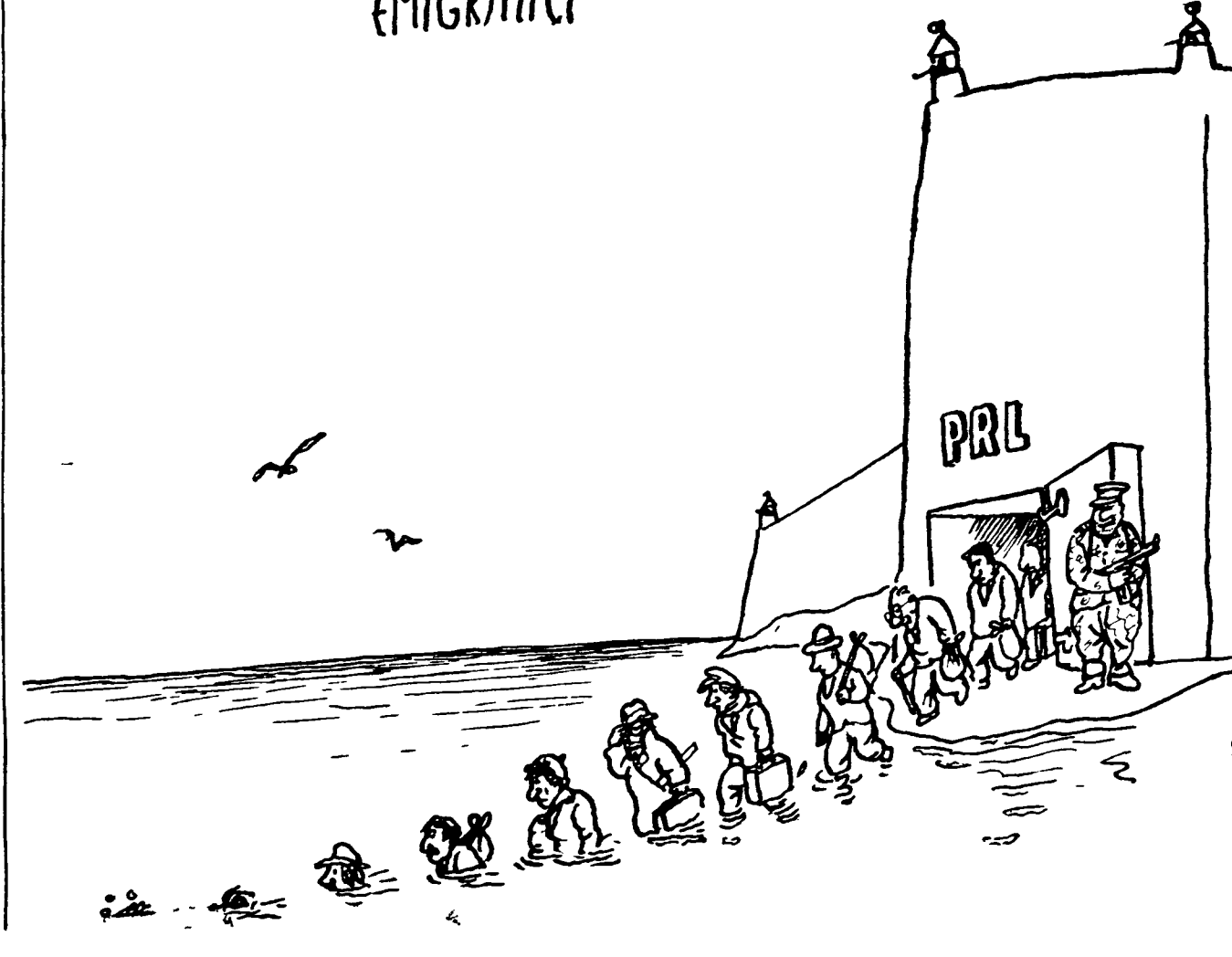
6. Dla ograniczenia pochopnych i nie-rozważnych decyzji pozostawania na-stałe gdzie indziej, a także dla realnej-pomocy młodym ludziom, pozbawio-nym materialnych podstaw egzystencji-w Polsce, duże znaczenie mogłaby mieć-możliwość legalnej pracy sezonowej-(wakacyjnej) dla grup młodzieży z-Polski. Stwarzaloby to młodym ludziom-realną możliwość poprawienia situa-cji materialnej, na przykład dla opła-cenia mieszkania, niwelując zarazem-poczucie frustracji i braku perspektyw.

Możliwość zaradzenia swym trudno-ściom bez ucieczki z kraju, ograniczało-by tak wielki liczbę emigrantów, z roz-paczki zainteresowanie młodych lu-dzi taką możliwością jest ogromne, by-łoby dobrze, gdyby pomoc w tym mo-gła okazać katolickie instytucje i orga-nizacje, tak w Polsce, jak i na Zacho-dzie.

Można wiele zrobić w zakresie-po-mocy młodym ludziom w uzyskaniu-mieszkania, przynajmniej okresowego. W sprawach mieszkaniowych nie brak-

ANDRZEJ CZECZOT

EMIGRANCY

Dokończenie na str. 12

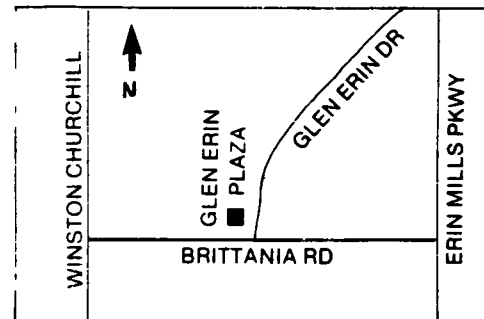
KALENDARZ

W marcu jak w gamcu.

W który dzień w marcu mgła,
za trzy miesiące deszcze da.**24 marca - czwartek**Wschód Słońca 05 59 Zachód Słońca 18 20
Wschód Księżycyca. 09 30 Zachód Księżycyca. 01.36Imieniny obchodzą Dydak, Dzierżysław
Gabriel, Katarzyna i Marek1794 - Wybuch Powstanie Kosciuszkiowskie
Przysięga Tadeusza Kościuszki na Rynku Kra-
kowskim1905 - Zmarł Jules Verne, pisarz francuski
tworca powieści fantastyczno-naukowej (ur w
1846 r)1915 - Zmarł Karol Olszewski, chemik i fizyk,
prowadził prace badawcze w dziedzinie niskich
temperatur pierwszy skroplił (razem z Z
Olszewskim) tlen i azot z powietrza (ur w 1846
roku)**25 marca - piątek**Wschód Słońca 05 57 Zachód Słońca 18 21
Wschód Księżycyca. 10 27 Zachód Księżycyca. 02 30Imieniny obchodzą Dyzma, Ireneusz, Maria,
Manola, Wienczysław1867 - Urodził się Arturo Toscanini - włoski
kompozytor i dyrygent.

1953 - Dr Jonas Salk ogłosił wynalezienie szczepionki przeciwko chorobie Hemego-Medina

1954 - RCA rozpoczęły produkcję kolorowych telewizorów

26 marca - sobotaWschód Słońca. 05 55 Zachód Słońca 18 22
Wschód Księżycyca. 11 30 Zachód Księżycyca. 03 13Imieniny obchodzą Duszan, Emanuel, Larysa,
Lutger Teodor i Tymoteusz1911 - Urodził się Tennessee Williams pisarz
amerykański**27 marca - niedziela****PALMOWA NIEDZIELA**Wschód Słońca. 05 53 Zachód Słońca 18 24
Wschód Księżycyca. 12 37 Zachód Księżycyca. 03 45Imieniny obchodzą Bohdan, Ernest, Jan, Lidia
Ruprecht i Wincenty1845 - Urodził się Wilhelm Roentgen, niemiecki
fizyk, który odkrył promienie X1968 - Zginął w katastrofie samolotowej Jurij
Gagarin**28 marca - poniedziałek**Wschód Słońca. 06.51 Zachód Słońca 18 25
Wschód Księżycyca. 13 44 Zachód Księżycyca. 04 11Imieniny obchodzą Aniela, Geodon, Jan,
Joanna, Krzesisław i Sykstus1660 - Urodził się Jerzy I, król Anglii
1928 - Urodził się Zbigniew Brzezinski
1941 - Pełniła samobójstwo Wirginia Woolf
1969 - Zmarł na atak serca w wieku 78 lat 1 165 dni
Dwight D Eisenhower, 34 prezydent USA**29 marca - wtorek**Wschód Słońca. 05 49 Zachód Słońca 18 26
Wschód Księżycyca. 14 50 Zachód Księżycyca. 04 32Imieniny obchodzą Bertolt, Eustachy
i Wiktoryn**30 marca - środa**Wschód Słońca. 05 48 Zachód Słońca. 18 28
Wschód Księżycyca 15.55 Zachód Księżycyca. 04 49Imieniny obchodzą Amelia, Dobromir
i Leonard1746 - Urodził się Francisco Goya
1853 - Urodził się Vincent van Gogh
1867 - USA podpisały akt kupna Alaski**QUALITY SAUSAGES****"Wyroby mięsne, wędliniarskie
i delikatesowe najwyższej jakości"**
SPRZEDAJEMY DOSKONAŁE, POLSKIE WĘDLINY
PO CENACH HURTOWYCH**WIELKA OBNIŻKA
Z OKAZJI OTWARCIA
NOWEGO SKLEPU**QUALITY SAUSAGES
GLEN ERIN PLAZA
6040 GLEN ERIN DRIVE
MISSISSAUGA, ONTARIO**ŚWIEŻE MIĘSO
I DRÓB****CENA
PO OBNIŻCE****WĘDLINY****CENA
PO BNIŻCE**

Udka kurze - ćwiartki

\$1 30/KG \$0.59/LB

Szynka "Black Forest"

\$8 80/KG \$3.99/LB

(zawsze niska cena)

Świeże kurczaki

\$2 18/KG \$0 99/LB

Polska kiełbasa szynkowa

\$6.59/KG \$2.99/LB

Bekon "śniadaniowy", krojony

\$4 39/KG \$1.99/LB

Ciełca mortadela

"Bologna"

\$4 39/KG \$1.99/LB

Świeże żeberka wieprzowe

\$8 80/KG \$3 99/LB

Wędzona kiełbasa

farmerska "Debrecyna"

\$6 50/KG \$2 99/LB

TAKŻE:

- realizujemy duże zamówienie, kroimy na życzenie wołowinę, cielęcinę, wieprzowinę i baraninę
- przyrządzamy specjalne tace na przyjęcia
- świadczymy usługi typu "catering"
- cotygodniowe obniżki

Nowy punkt sprzedaży Echa-Tygodnika Polskiego

Ciąg dalszy ze str 7

OLD AGE PENSION Według
ustaw niemieckich emeryturę moż-
na otrzymywać od sześćdziesiątego
trzeciego lub sześćdziesiątego
piątego roku życiaW pierwszym przypadku
otrzymuje się 85% należnej, w
drugim pełną rentę Wdowy po
mężach, którym przysługiwałaby
renta niemiecka, mogą otrzymać
sześćdziesiąt procent im należnej
rentyNajwiększy kłopot w składa-
niu podania o rentę sprawia brak
dokumentacji u aplikantów Lu-
dzie nieopatrznie pogubili doku-
menty czy też nie zadbali o ich
zdobycie, choćby nawet po wojnie
Najbardziej podstawowym doku-
mentem w sprawie jest tzw
ARBEITSBUCH Jeżeli tego nie
ma, należy się postarać o zaswiad-czenie pracy u byłego pracodawcy
Jeżeli takim pracodawcą był gos-
podarz rolny (Bauer), należałoby
od niego, lub jego rodziny otrzy-
mać odpowiednie potwierdzenie,
zatrudnienia Jeżeli ktoś pracował
w fabryce, a pamięta jej nazwę,
adres, można się tam zwrócić o do-
wód pracySprawa bardzo się komplikuje,
jeżeli pracodawca, czy to przed-
siębiorstwo, czy osoba prywatna,
został objęty granicami Niemiec
Wschodnich Niemcy Zachodnie
nie respektują roszczeń emerytal-
nych, jeżeli praca wykonywana
była wyłącznie na terenie Niemiec
WschodnichDalszych informacji może
udzielić na ten temat niżej podpi-
sany **TEL 716-895-4635**
Stanisław DĄBROWSKI**"Dziewczyny, bądźcie dla nas
piękne na wiosnę"****mistrz ANDRZEJ, dzięki francuskim
kosmetykom i barwom może wyczarować
wspaniałą wiosenną fryzurę****PARIS STUDIO****2007 Bloor St.W. Toronto****TEL. 766-0660**

W tym samym salonie zakład kosmetyczny

LE VISAGE**pielęgnowanie i oczyszczanie skóry,
make-up, usuwanie zbędnych włosów.****Proszę dzwonić****766 - 0660****prosić Sławę**

City of Toronto

**Zmiana terminu zabierania śmieci.
Wielki Piątek - 1 kwietnia 1988.
Poniedziałek Wielkanocny -
4 kwietnia 1988**

Oba te dni obchodzone są jako dni świąteczne, wolne od pracy, także dla służb komunalnych. Nie będziemy w tych dniach zabierać śmieci. Następują też przesunięcia w rozkładzie zabierania śmieci:

Zamiast w czwartek, 31 marca, zabierzemy śmieci w środę, 30 marca

Zamiast w Piątek, 1 kwietnia, zabierzemy śmieci we wtorek, 5 kwietnia

Zamiast we wtorek, 5 kwietnia, zabierzemy śmieci w środę, 6 kwietnia

Nie będziemy zabierać ani większych przedmiotów, ani gazet w środę 30 marca i w środę 6 kwietnia

Wszystkie gazety, które chcecie Państwo oddać na makulaturę proszę zatrzymać do srody 13 kwietnia

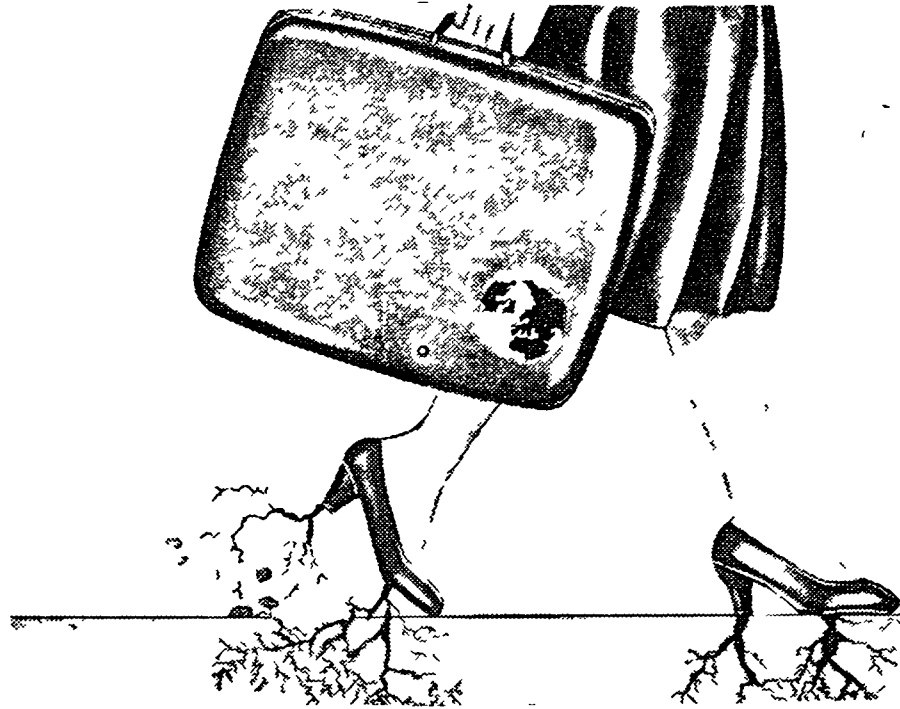
Bardzo prosimy o przestrzeganie w/w terminów

PROSIMY NIE WKŁADAĆ DO WORKÓW NA ŚMIECI STŁUCZONEGO SZKŁA I OSTRYCH PRZEDMIOTÓW

Przypominamy, że w Toronto mamy 17 punktów zwrotu opakowań szklanych i metalowych. W styczniu 88 zebrałiśmy w nich 319 ton gazet, 60 ton szkła i 13 ton blachy

Po bliższe informacje proszę dzwonić 392-7742

R M Bremner, P Eng, F I C E
Commissioner of Public Works

Dokończenie ze str 10

EMIGRACJA MŁODYCH...

przejawów egoizmu i chciwości pod wpływem wygórowanym cenami nie błąd spekulacji. Postawy te w zderzeniu z tragedią mieszkaniową w kraju i służą na ostrzejszą naganną moralną niż ma to miejsce do tej pory. Nie należy powstrzymać się od apeli do chrześcijańskich i społecznych postaw. Jesteśmy natomiast przeciwni wszelkim środkom administracyjnym

Działania doraźne choć mogą przysięgają łagodzić nie będą jednak w stanie rozwiązać tragicznej sytuacji mieszkaniowej. Wtedy kiedy zagrożone są podstawy bytu kiedy brak dachu nad głową wywołuje najgroźniejszą zjawiska również w sferze moralności chrześcijańskiej nikt nie może pozostać obojętny. Nie można milczeć i nie walczyć się w rozwiązywanie problemu. Wokół perspektywy budowy własnego dachu nad głową można bardzo skutecznie zogniskować i wywołać pozytywną energię młodego pokolenia. dać mu oczekiwaną rolę na dzieje. Wpływ zaistnienia takich perspektyw i nadziei na zahamowanie postaw emigracyjnych jest oczywisty. Całe społeczeństwo powinno odczuwać w sobie wrażliwość na problem mieszkań. Każdy powinien popierać związane z tym inicjatywy — na przykład trudne wysiłki małych spółdzielni zrzeszających młodych ludzi i budujących (czy remontujących) mieszkania.

Na poparcie zasługują też różne formy prywatnej, czy spółdzielczej przedsiębiorczości młodych ludzi. Pragnąc tą drogą dojść do samodzielności ekonomicznej. Kojarszenie takiej przedsiębiorczości z nieuczciwością jest krzywdzące. Jest reminiscencją propagandy ubiegłych dziesięcioleci. Talent przedsiębiorczości jest bardzo istotny i dobrze że powoli znajduje warunki dla swego rozwoju dla pożytku całego kraju i społeczeństwa. Podobnie jak w przypadku mieszkań perspektywa samodzielnosci i stabilizacji ekonomicznej byłaby w stanie przełamać apatię i postawy rezygnacji u młodego pokolenia a więc ograniczyć zasięg postaw ucieczki.

V EMIGRACJA MŁODYCH JAKO WYZWANIE

Proemigracyjne poglądy i postawy we współczesnym młodym pokoleniu

aż wysocy niepokojące nawet wówczas, gdy nie prowadzą one do opuszczenia kraju.

Motywy postaw i decyzji emigracyjnych są zróżnicowane. Trudne jest dla młodych przyjmowanie odpowiedzi na pytania: za byt zakładanych rodzin, uczciwe jest życie codzienne, przemożne bywają troski i trudności, żon młodek.

Bardziej jednak doniosłe wydaje się to jak młody człowiek widzi swoje jutro. Jak postrzega perspektywę na czym może oprzeć nadzieję co w jego przyszłości wydaje się zależne od niego samego.

W tym właśnie zakresie — nadziei na przyszłość i wiary w skuteczność własnego działania — współczesny kształt polskiego życia państwowego i społecznego, gospodarczego oddziaływały na wielu młodych deprymująco.

Wiele instytucji państwa ma w swym oddziaływaniu na światopogląd i ideologiczne sprzeczne z właściwym młodym pokoleniu poczuciem wolności. Ograniczona jest znacznie wola działania w życiu społecznym. Publicznie mało są możliwości tworzenia zrzeszeń związków i organizacji. Pole dla samodzielnich inicjatyw w życiu gospodarczym dopiero się tworzy a jego perspektywa czasowa ciągle jest niejednoznaczna. Jest jako niepewna. Motywacja działania awansu i sukcesu w sferze nauki i kultury a nawet w organizmach gospodarczych są na jał w dużym stopniu uzależnione od czynników i przesłanek innych niż osiągnięcia rzeczywiste.

Zjawisko emigracji na nie spotyka na przedtem skalę ilościową i jakościową powstaje dość nagle ale nie do złobnie przyczyn narastają przez dziesięciolecia. Zawierają się one w wielu echa polskiego życia gospodarczego i politycznego w sposobie poszerzania instytucji państwa i w podziale na „my” i „oni”.

Stan polskiej gospodarki materialny poziom życia nie może ulec szybkiej zmianie. Tym więc ważniejsze będą działania pozwalające kompensować dystans do krajów bogatych na innych płaszczyznach życia.

Dla wielu młodych rodzin zgodna z ich przekonaniami polska szkoła mogłaby się okazać dobrem cenniejszym niż zamożność w obcym kraju. Wielu młodym ludziom wystarczyłoby przywrócenie wiary w sens wykonywanej pracy, wielkie znaczenie miałoby eliminacja występujących w polskim życiu społecznym i publicznym zafałszowań i pozorów.

Konieczne są zdecydowane działania władz w kierunku panstwa obywatelskiego w kierunku zmian w wielu dziedzinach życia społecznego.

W ręku całego społeczeństwa leży zrozumienie problemów młodych ludzi, wyjście im naprzeciw pomoc w trudnych budzenie nadziei.

Poleca jakiej oragn młodzieży takiej oragnie całe społeczeństwo dla siebie następnych pokoleń nie może być zbudowana oca trudności nie może także powstać w innym miejscu świata.

Ojciec Święty Jan Paweł II powie: „Działajcie do młodych już w czasie swej drugiej pielgrzymki w czerwcu 1983 r.”

Czuwam — to znaczy także czuję się odpowiedzialny za to wielkie wspólne dziedzictwo, któremu na imię Polska. (...) Moja czasami — zaszczytny Francusom, Niemcom czy Amerykanom — że ich imię nie jest związane z takim kosztem historii. (...) Powiem tylko że to co kosztuje własne stanowisko nie można zań być prawdziwie wolnym bez rzetelnego i głębokiego stosunku do wartości. Nie pragnijmy takiej Polski która by nas nie kosztowała.

PRYMASOWSKA RADA SPOŁECZNA

Warszawa dnia 15 lutego 1988 r.

ZAPROSZENIE DO POLSKI • NIEBYWAŁA OKAZJA 1988
JUŻ UKAZAŁ SIĘ PROGRAM SPECJALNYCH PRZELOTÓW **"JUMBO JET"**

Codzienne przeloty do Warszawy względnie Krakowa **OD \$798**
dozwolony bagaż 140 funtów (64 kg) na osobę

VIA FRANKFURT
VIA LONDON
VIA ZURICH

AIR CANADA

PAN AMERICAN
BRITISH AIRWAYS
SWISS AIR

CENY KONKURENCYJNE (BONUS)

RÓWNIEM ATRAKCYJNE CENY PRZELOTU Z INNYCH MIAST ONTARIO

**London - Windsor - S.S Marie - Timmins
Thunder Bay - Sudbury - North Bay**

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELA I ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE

HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
NAJWIĘKSZE POLSKIE BIURO PODRÓŻ
JERZEGO ŁUCKIEGO

1592 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6P 1A7
Tel 533-9496, 533-9497 533-8417, 533-8235

RÓWNIEM ZAPRASZA DO KORZYSTANIA Z BEZPOŚREDNICH I NAJTANSZYCH PRZELOTÓW DOWOLNY WYBÓR DNI ODLOTU I POWROTU W RAMACH PROGRAMU

SZYBKO • SPRAWNIE • TANIO • PRZESYŁAMY
PACZKI ŻYWNOŚCIOWE ART PRZEMYSŁOWE

EKONOMICZNE SAMOCHODY — CIĄGNIKI

NON STOP

LOT oferuje jedyne bezpośrednie połączenie Montreal-Warszawa. Odlot z Mirabel we wtorek i piątek. Ceny począwszy od 798 Can \$ (APEX). Oferujemy również połączenie do RZYMU, BANGKOKU, DELHI i większości stolic europejskich. Zapraszamy !!! POLONIA LATA LOTEM!

POLISH AIRLINES

1000 Sherbrooke St West
Suite 2220
Montreal Que H3A 3G4
Phone Montreal (514) 844-2674 Toronto (416) 364-2035

NAJLEPSI Z NAJLEPSZYCH

SUZANNE VEGA

Jednym z najważniejszych i bardzo oczekiwanych wydarzeń w światku filmowym jest coroczne przyznawanie nagród zwanych powszechnie "Oscarami". Dokładnie tę samą rangę w świecie muzyki rozrywkowej posiada uroczystość wręczenia nagród Grammy (Grammy Awards), przyznawanych w kilkunastu dziedzinach przez Amerykańską Akademię Sztuk i Nauk Nagraniowych (NARAS). Podobnie jak otrzymanie statuetki Oscara - w muzycznym businessie bardzo nobiletuję posiadanie nagrody Grammy - miniaturki pierwszego gramofonu Tomasza Edisona.

Jednak w przeciwieństwie do filmowców - przewidzieć corocznych laureatów Grammy jest równie trudno jak to, w którym miejscu wędzie słońce. Tak już jakos się dzieje, że od lat zbierają większość laurów najbardziej popularni artyści, co nie zawsze oznacza, że najbardziej twórczy. Tegoroczna ceremonia, 30. z kolei, odbyła się z wielką pompą. Oto "najlepsi z najlepszych" w ostatnim roku, nagrodzeni w poszczególnych kategoriach:

• **NAJLEPSZE ŻEŃSKIE WYKONANIE** **Whitney Houston** za piosenkę "I want to Dance with Somebody", z jej LP "Whitney". Dwa lata temu wygrała konkurencję "najlepszego debiutu płytowego". Była bezdyskusyjną faworytką.

• **NAJLEPSZE MĘSKIE WYKONANIE** **Sting** za nową wersję słynnego przed laty nagrania "Bring on the Night", które wykonywał z grupą Police. Spodziewano się raczej wygranej Bruce'a Springsteena lub Eltona Johna.

• **NAJLEPSZE WYKONANIE GRUPY ROCKOWEJ** Irlandzki kwartet **U2** za LP "The Joshua Tree" sprzedany już w ilości ponad 12 mln egz.

• **NAJLEPSZE SOLOWE WYKONANIE ROCKOWE** LP "Tunnel of Love" **Bruce'a Springsteena**. Bez zaskoczenia.

• **NAJLEPSZE WYKONANIE JAZZOWEJ GRUPY INSTRUMENTALNEJ** **Wynton Marsalis** - LP "Marsalis Stan-

dard Time - Volume I"

• **NAJLEPSZE MĘSKIE WYKONANIE RHYTHM'N'BLUESOWE** - **Smokey Robinson** za bardzo jednak popową piosenkę "Just to See Her"

• **PIOSENKA ROKU** kompozycja znanego tria twórczego **Horner - Mann - Weil**, specjalizującego się w muzyce soulowej, pt "Somewhere Out There". Ta słodka ballada powstała dla potrzeb animowanego filmu "An American Tail", a śpiewał ją duet **Linda Ronstadt i James Ingram**.

• **PRODUCENT ROKU** Amerykański weteran **Narada Michael Walden**.

• **NAJLEPSZY NOWY ARTYSTA** **Jody Watley**, była wokalistka grupy dyskotekowej **Shalamar**, obecnie solistka.

• **NAJLEPSZA ROCKOWA PŁYTA ROKU** znowu **U2** i LP "The Joshua Tree". Szef grupy, wokalista **Bono** powiedział z okazji podziękowań ze "to dopiero początek. Mamy już 12 gotowych utworów na nowy album". Nie mieli konkurencji.

• **NAJLEPSZY ALBUM Z MUSICALEM** "Les Miserables" (oryginalny spektakl broadwayowski) **H. Kretzmer** (libretto) i **C. M. Schonberga** (muzyka).

• **NAJLEPSZE NAGRANIE KOMEDIOWE** "A Night at the Met" - płyta **Robina Williamsa**, bohatera filmu "Good Morning, Vietnam".

W kategorii muzyki 'country' wyróżnieni zostali **Paul Overstreet** i **Don Schlitz**, jako autorzy najlepszej piosenki country - "Forever and Ever".

Zarówno grupa **U2**, jak i **Houston, Michael Jackson** i zespół **Los Lobos** - wszyscy mieli po 4 nominacje w tym roku. Nic jednak nie zapowiadało tak totalnej klęski Jacksona na wszystkich frontach. Przypomnijmy, że 4 lata temu zgarnął on nagrodę aż w 8 kategoriach. Widocznie jego nowy "zły" wizerunek artystyczny jest zbyt zły nawet dla Akademii.

W tym roku nikomu nie marzy się, by wygrać z **sur Georgiem Soltim**, dyrygen-

tem Orkiestry Symfonicznej z Chicago, którego nagrana wersja IX Symfonii Beethovena zdobyła Grammy za najlepsze nagranie orkiestrowe i podwyższyła trofea Soltiego do liczby 26 Grammys.

Vladimir Horowitz, pianista z dorobkiem 20 nagród wygrał kolejne 2 za "najlepsze klasyczne wykonanie instrumentalne" i "najlepszy album klasyczny" - "Horowitz in Moscow". Otrzymał ponadto specjalną nagrodę Przewodniczącego Akademii dla najbardziej zasłużonych.

W tym roku aż 4 Kanadyjczyków otrzymało nominacje do Grammy Awards i wszyscy srodze się zawiedli. Byli to **Raffi** (piosenki dla dzieci), **Daniel Lanois** (producent), **Charles Dutoit** (prowadzący **Montrealską Orkiestrę Symfoniczną**) i **Kim Cooke** (kierownik nagrań). Najbardziej zaskoczony wydawał się być producent **Lanois**, który pracował przy realizacji tak słynnej już płyty "The Joshua Tree" **U2**. Innym wielkim zdziwionym okazał się

Little Richard, który oświadczył przed audytorium uroczystości, że chociaż śpiewał dla milionów fanów od wielu lat, chociaż jest "architektem rock'n'rolla" - nigdy nie otrzymał nic. A jednak krytycy i dziennikarze muzycy zgodnym chórem ubolewają, że tegoroczne werdykty najbardziej skrzywdziły **Suzanne Vega** i jej kruchą balladę "Luka" i trudno się z tym nie zgodzić.

Po ceremonii, odwiecznym zwyczajem urządzono specjalny bankiet. W tym roku organizator całości - koncertem **RCA** wynajął do tego celu lodowisko w **Rockefeller Center**, zapraszając do oświetlenia imprezy światowej klasy tyżwiarzy jak np. **Jojo Starbuck**.

Wśród innych gwiazd, zaprezentowali się też aktor - piosenkarz **Patrick Swayze** (**Dirty Dancing**), **Liza Minelli**, **Rosanne Cash** i coraz popularniejszy flecista - klar-necista jazzowy **Kenny G**.

CHOPIN - JABŁOŃSKI - SIENCZEWSKA Kolejka jak po szynkę

Kolejka po bilety wychodziła aż na ulicę. Na szczęście posuwała się szybko i wszyscy melomani dostali miejsca siedzące. Jednak przy stale rosnącej frekwencji na koncertach Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego, popyt na bilety może wkrótce przekroczyć podaż i organizatorzy mogą znaleźć się w trudnej sytuacji zamknięcia kasy z powodu braku miejsc.

W ubiegły piątek solistami, a zarazem jedynymi wykonawcami koncertu byli **Grazyna Tonkiel-Sienczewska**, sopran i **Marek Jabłoński**, fortepian. **Marek Jabłoński** już w wieku lat sześciu zdradzał zdolności muzyczne, rozpoczynając wtedy studia w **Krakowie**. Naukę kontynuował w **Kanadzie** i **Stanach Zjednoczonych** i od wielu lat jest artystą o sławie międzynarodowej, występuje i uczy w wielu krajach.

Chopin Jabłońskiego nie łąka jak ta wierzba płacząca z **Żelazowej Woli**. Ma on w sobie coś ze starego efekciarza **Ferencza Liszta**. Jest pełnokrwisty, zadzierzysty, czasami wybucha jak fajerwerk, ale również potrafi być głęboko liryczny. Mielismy możliwość przekonać się o tym już w pierwszej połowie koncertu, kiedy artysta sięgnął do klasycznego **Chopinowskiego repertuaru** (scherzo, mazurki, barkarola, etudy i ballada).

Po przerwie, wirtuoz-solista przedziegnął się w akompaniatora, a na pierwszy plan wystąpiła **p. Sienczewska**, która wykonała siedem pieśni **Chopina**. Tu para wykonawców miała przed sobą bardzo trudne zadanie.

Po pierwsze, koncertowemu pianiscie nie jest łatwo zejść na drugi plan i zapewnić akompaniament bez próby, choćby

podświadomej, zdominowania śpiewaka. **Marek Jabłoński** akompaniował subtelnie i z wyczuciem.

Po drugie, **Grazyna Tonkiel-Sienczewska** jest sopranem dramatycznym. Słyszeliśmy już ją w maju ubiegłego roku, kiedy to doskonale wykonała dramatyczną arię z "Mocy Przeznaczenia" **Verdiego**, ale nie wypadła najlepiej w lirycznej arii **Mimi** z "La Boheme". Obawialiśmy się, że liryczne pieśni **Chopina** będą jeszcze mniej pasować do charakteru głosu artystki, jednak obawy nasze okazały się całkowicie płonne.

Ostatnią część koncertu wypełniły utwory, które podobnie jak wiele utworów **Chopina** były skomponowane pod wpływem muzyki ludowej. Na dwóch przeciwnych biegunach znalazły się tu pełen uczucia **Mazurek Szymanowskiego** i wybuchowa **Rapsodia Węgierska Liszta**. Wykonanie obydwu utworów było doskonałe, zwłaszcza rapsodia była grana z prawdziwym entuzjazmem. Na bis - brawurowy **Polonez**.

Na następny koncert, 22 kwietnia ustawiamy się w kolejce wcześniej, aby zapewnić sobie dobre miejsca. Cały program poświęcony muzyce **Mozarta**, a więc uwer-tura do opery "Il Re Pastore", koncert na klarnet (w wykonaniu **Grzegorza Frąckowiaka**), no i **Msza Koronacyjna**, w której wystąpią **Grazyna Tonkiel-Sienczewska**, **Kristine Tait**, mezzosopran, **Dob Dirstun**, tenor, **John Pepper**, bas, oraz Chór i Orkiestra **MUSICA ANTIQUA** pod dyktando **maestro Jaskiewiczza**.

SD

BONO - U2

ZDOLNY, ALE BEZ PAMIĘCI

Mało co odzwierciedla tak wiernie, podstawowy problem związany z uczeniem się, jak powiedzonko, które mój kolega z lat studenckich używał dla opisanego niektórych matolew z naszego roku "zdolny, ale bez pamięci". Pamięć, oczywiście nie jest jedynym atrybutem wymaganym w procesie uczenia się. Tym niemniej, bez pamięci ani rusz.

Proces uczenia się, intryguje ludzi już od czasów Platona. Nic dziwnego więc, że "wzięli go na tapetę" specjaliści od sztucznej inteligencji. Zdano sobie bowiem sprawę z tego, że skonstruowanie komputera zdolnego do uczenia się, oznaczałoby rewolucję w naszym życiu.

Komputer taki, mógłby uczyć się w nieskończoność, 24 godziny na dobę. Co ważniejsze, nauczanie innego komputera tej samej wiedzy, polegałoby na skopiowaniu oryginalnego komputera. Taka operacja mogłaby zająć co najwyżej kilka godzin. Czyli nic innego, tylko taśmowa produkcja super-specjalistów, a może i naukowców!!! Zastąpiłoby oni bardzo szybko większość z zatrudnionej obecnie kadry technicznej, administracyjnej i finansowej.

Pamięć ludzka jest ogromna. Mózg zawiera ponad 10 000 megabajtów (tzn. zapamiętać może około 10 000 milionów znaków) połączonych pomiędzy sobą przy pomocy około 100 000 000 000 kanałów. Dla porównania, pamięć największych obecnie komputerów nie przekracza kilkudziesięciu megabajtów, połączonych między sobą przy pomocy tylko kilkudziesięciu kanałów. Ta ogromna ilość połączeń między komórkami mózgu decyduje o wyższości ludzkiego mózgu nad mózgiem komputera. Proces kojarzenia pojęć zapamiętanych w odrębnych częściach mózgu, zajmujący człowiekowi ułamki sekundy, zajmuje komputrowi wiele lat.

Ta powolność komputerów stanowi jeden z dwóch podstawowych czynników ograniczających rozwój AI (tzn. sztucznej inteligencji). W wielu krajach podjęto szereg ambitnych przedsięwzięć, aby poprawić ten stan rzeczy.

W Japonii, rząd wydaje miliardy dolarów na projekt tzw. komputerów piątej generacji. W USA Department of Defense zamierza do 1994 r. zbudować komputer 10 000 razy szybszy od obecnych, najszybszych komputerów AI. EWG ma swój projekt ESPRIT, a RWPG 5-letni projekt budowy układów scalonych wielkiej integracji VLSI, procesorów równoległych i komputerowych systemów ekspertów.

Duże nadzieje pokłada się w tzw. "sieciach neuronów", czyli komputerowych wersjach naszego mózgu, które opisałem w artykule "Mózg czy komputer". Firma Lockheed produkuje już układ scalony z takimi elementami. Uniwersytet w Washington, opracował optyczną wersję takiej sieci. Firma Hecht-Nielsen Neurocomputer Corp oferuje płytkę i oprogramowanie, które zamienia zwykły komputer IBM PC AT w sieć 2,5 mln neuronów.

Czyżbyśmy zblizali się już do rozwiązania problemu uczenia się komputera? Nie tak szybko. Drugą przeszkodą w osiągnięciu tego celu, jest niedoskonałość metod definiujących proces uczenia. Poniżej podane są podstawowe rodzaje komputerowego uczenia się.

1. Uczenie przez programowanie

Przypomina ono tresurę. W komputer w programuje się precyzyjne reguły, których używa on do podejmowania decyzji, bez konieczności jakiegokolwiek ich interpretacji i tłumaczenia. Przykładem tu mogą być komputerowe gry w szachy, które zapamiętane mają różnorakie pozycje na szachownicy z gier rozegranych poprzednio, w celu przyspieszenia procesu analizy sytuacji w danej grze.

2. Uczenie przez poradę

Studentowi prezentuje się wiedzę ogólną, pozostawiając mu jej transformację do swoich wymagań. Przykładem tu może być nauczyciel tłumaczący studentowi, że żeby rozwiązać równanie algebraiczne, wszystkie niewiadome trzeba przenieść na lewą stronę równania. Szczegółową strategię rozwiązania danego równania pozostawia się studentowi. Komputerowym przykładem takiego procesu, może tu być

podziękowaniem z Kanady, Stanów Zjednoczonych Europy i Australii, których hojne datki pozwoliły na wydanie dwu nakładów w języku polskim książki A. Borellego "FATIMA" orędzie nadziei, czy tragedii? Nakłady te, w ilości 3 tys. egzemplarzy każdy, rozeszły się w przeciągu roku po wszystkich ośrodkach polskich na 3 kontynentach.

W tej chwili został już wydrukowany trzeci nakład, pod firmą Komitetu Fatumskiego w USA (OHIO), a nasza organizacja, już zakończyła definitywnie swoją działalność na drugim (II) wydaniu.

Cieszymy się, że ta książka rozeszła się tak szeroko po licznych polskich ośrodkach, aby krzepić naszych rodaków i umacniać ich w czci dla naszej Królowej, Najświętszej Panny Fatumskiej.

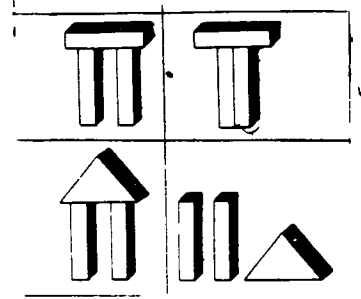
FEDERACJA POLEK W KANADZIE
Ogniwo Nr 9, Montreal, Quebec

W numerze świątecznym zamieszcimy s. kie Plinio Correa de Olivera "Wielka Alternatywa naszych czasów - Wojna czy Pokój?" - w swiecie orędzia z Fatumy"

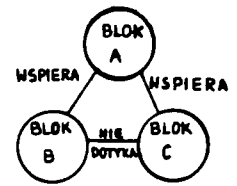
TERESIAS, który wykorzystywany jest system MYCIN. O systemie tym służącym do diagnozowania medycznego napiszę w szczegółach w moim następnym artykule.

3. Uczenie się z przykładów

Przypatrując się, figurkom z rys 1 można stwierdzić, że konstrukcje z lewej strony tworzą tzw. łuk architektoniczny, kiedy obie konstrukcje z prawej strony przypominają również łuk, ale na pewno nim nie są. Podając komputerowi tę informację oraz podstawowe definicje takich pojęć jak blok prostokątny, blok trójkątny, wspieranie jednego bloku drugim, stykanie się bloków, może on analizując poszczególne konstrukcje wyprowadzić sobie definicję łuku, przedstawioną symbolicznie na rys 2. Wszystko co zgadza się z tą definicją jest łukiem, a co nie, nim nie jest. Łatwo sprawdzić, że definicję tę stosuje się poprawnie do wszystkich czterech konstrukcji z rys 1.

RYS 1 ŁUK

RYS 2 DEFINICJA

4. Uczenie przez analogię

Jest to proces kojarzenia, podobnych sytuacji, korzystając z różnych, odrębnych definicji. Z tym procesem specjaliści od AI mają największą kłopotu.

5. Nauka przez odkrycia

Wymaga ona zastosowania wszystkich innych rodzajów nauczania aby sformułować i udowodnić nowe teorie. Ten skomplikowany proces opisany jest świetnie w książce D. Lenata "Theory Formation by Heuristic Search".

Mimo niezwykłych wręcz osiągnięć w teorii uczenia się maszyny, wiele z problemów pozostaje nadal nie rozwiązanych. Nie wiadomo na przykład, kiedy komputer

powinien zapominać to, czego się uprzednio nauczył. Czy za każdym razem, kiedy się pomyli? Jak ma on stwierdzić, że zmieniający się świat spowodował zdezaktualizowanie się części jego wiedzy? Jak wykryć błędy? Kiedy zapomnieć o rzeczach nieistotnych?

Już sam fakt, że nikt jeszcze nie próbował nawet formułować odpowiedzi na te pytania, świadczy o tym, że na godzinę "zero", w której komputer zasiądzie masowo w szkolnej ławce, długo jeszcze trzeba czekać.

Independent Computer Experts
Tel 742-1387

Pekao-Travel

**Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 -
Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"**

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10 21	567 00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13 20 30	653 00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6 13 20 24	629 00	MARZEC 13 20 30
MAJ 1 8 15 22 29	776 00	KWIECIEŃ 6 13 20 24
CZERWIEC 1 5 8 12 15	809 00	MAJ 1 8 15 22 29
CZERWIEC 19 22 26 29	873 00	CZERWIEC 1 5 8 12 15 19 22 26 29
LIPIEC 3 6 10 13 17 20 24 27 31	873 00	LIPIEC 3 6 10 13 17 20 24 27 31
SIERPIEŃ 3 7 10 14	777 00	SIERPIEŃ 3 7 10 14 17 21 24 28 31
SIERPIEŃ 17 21 24 28 31	777 00	WRZESIEŃ 4 7 11 14 18 25
WRZESIEŃ 4 7 11 14 18	777 00	PAŹDZIERNIK 2 9 16 23 30
WRZESIEŃ 25	639 00	LISTOPAD 13 27
PAŹDZIERNIK 2 9 16 23 30	639 00	GRUDZIEŃ 4 11 18 21
LISTOPAD 13 27	579 00	STYCZEŃ 4 19 (1989)
GRUDZIEŃ 4 11	769 00	LUTY 2 (1989)
GRUDZIEŃ 18 21	809 00	
STYCZEŃ 4 19 (1989)	567 00	
		DZIECI PONIŻEJ LAT 12 \$567 00
		DODATKOWE KOSZTY
		OPLATA LOTNISKOWA \$20 00
		UBEZPIECZENIE \$25 00
		DOZWOLONA ILOŚĆ BAGAŻU 30 kg
		PLUS BAGAŻ PODRĘCZNY

**Prosimy Nie Zwlekać i Już
Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
769 - 9442**

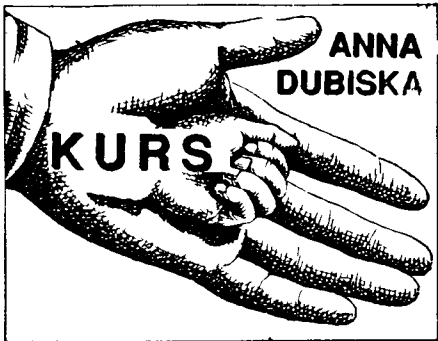
POLISH AIRLINES
LOT

PODZIĘKOWANIA

Federacja Kobietańskich w Montrealu, Ogniw Nr 9, pragnie tą drogą złożyć podziękowania wszystkim Rodakom i Ro-

**Sw.p.
HENRYK SZERYNG**
Rodem z Żelazowej Woli,
jeden z najświetniejszych
wioolinistów świata i wielki
filantrop, przedstawiciel kultury
polskiej i działacz na rzecz pokoju,
odznaczony wieloma orderami
polskimi i cudzoziemskimi, m In
Komandorią Polonia Restituta,
odszedł nagle w wieku 69 lat,
3 marca 1988, w Kassel
Cześć Jego Pamięci!

Swego Członka Honorowego
ż e g n a
**POLSKI INSTYTUT NAUKOWY
W KANADZIE
I BIBLIOTEKA POLSKA**

Lekcja 9

Egzamin końcowy

Aby otrzymać świadectwo ukończenia KURSU i cenną nagrodę, należy wypełnić zeznanie podatkowe dla rodziny Państwa Jana i Leokadii Zapominalskich, zamieszkałych przy 26 Queen Street East, Toronto W3M 2Z7

Mamy do dyspozycji następujące dane Leokadia - T4 slip, box C \$ 26,100 (total earnings), box D (Canada Pension Plan contribution) \$ 444,60, box E (Unemployment insurance premium) \$ 613,35, box F

(Registered pension plan) \$1 212, box G (\$5 260) Leokadia chodziła do szkoły angielskiego i otrzymała T4A slip (box H (other income) \$ 623\$ box J (income tax deducted) \$ 5 20) Jan - T4 slip, box C \$18,600\$ box D \$305,90\$ box E \$437 10 Union dues \$320 Przez 3 miesiące p Jan otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych T4U-box D \$1,260 (total benefits), box C \$207 (income tax deducted)

Państwo Zapominalscy mają troje dzieci Adolf (urodzony 1 1 1976), Bolesław (1 1 1970) i Cecylia (1 1 1965) Net income Bolesława wyniósł \$4,200 Cecylia jest studentką uniwersytetu i jej net income wyniósł \$1,820 Slip TFA 1 wykazuje investment income \$765 Państwo Z ofiarowali swojej parafii \$280, na co posiadają oficjalny receipt Czynnosc za mieszkanie wyniósł \$920 miesięcznie Pani L urodzona 19 8 1943, J - 31 12 1942

Wypełnione zeznania proszę przesyłać na adres Redakcji Nagrodą za bezbłędne wypełnienie będzie KWARTALNA PRENUMERATA gazety "ECHO-TYGODNIK POLSKI"

K STYŚ

Informator

JAK ZNALEŹĆ PRACĘ ?

INTERVIEW

UWAGI KOŃCOWE

Podręczniki godne polecenia:

Na początku artykułu wspomniałem, że będę się koncentrował na opisie mechanizmów rządzących tutejszym rynkiem pracy, a nie na szczegółach które czytelnik może znaleźć w wielu książkach Zrozumienie tych mechanizmów pozwoli poszukującym zatrudnienia wybierać tylko te informacje, które mają zastosowanie do poszczególnych sytuacji

Artykuł ten w żadnym razie nie pretenduje do wyczerpania tematu Jeszcze raz zachęcam zainteresowanych do zapoznania się z obszerną literaturą Nie dziwny się, jeżeli w podręcznikach znajdziemy często sprzeczne informacje Metody szukania pracy to bardzo skomplikowany proces Mam nadzieję, że artykuł ten dopomoże zainteresowanym dokonaniu wyboru najbardziej przydatnych informacji z podręczników Na koncu artykułu podaję tytuły kilku książek godnych polecenia

Artykuł ukazuje się w ramach pomocy Stowarzyszenia Techników Polskich dla imigrantów przybyłych z Polski STP, niestety, nie ma warunków by zajmować się poszukiwaniem pracy Służy jednak radą dla zainteresowanych Po indywidualne porady należy zgłaszać się do następujących osób

TORONTO i OKOLICE
J Chmieliński, 1505 - 714 The West Mall, Etobicoke, Ont. M9C 4X1, Tel (416) 621-0782

OTTAWA i OKOLICE
K.Styś, 32 Phillip Dr Nepean, Ont. K2E 6R8, Tel (613) 224-0551

MONTREAL i OKOLICE
T Hajek, Apt. 509 - 3620 Ridgewood, Montreal, Quebec, H3V 1C3

Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie opracowało zestaw informacji dla poszukujących pracy Osoby, które nie mogą nawiązać osobistego kontaktu z przedstawicielem STP mogą zwracać się listownie załączając zaadresowaną kopertę ze znacznikiem wartości 57 centów

1 How to Hunt Job Effectively

Autor: Technical Service Council
Uwagi: Doskonała książka Jedna z wielu poświęcona rynkowi pracy w Kanadzie

2 The Perfect Resume

Autor: T Jackson

3 What is a Colour of Your Parachute?

Autor: R N Bolles
Uwagi: Autor omawia ogólne metody poszukiwania zatrudnienia, zbierania informacji, organizowanie ich oraz sposoby ich wyzyskania Książka pożyteczna dla osób z długocelowymi planami swej kariery zawodowej

4 Resumes for Engineers

Autor: A R Pell and G Sadek
Uwagi: Podręcznik zawiera modelowe przykłady resume dla inżynierów Mam zastrzeżenia do układu graficznego niektórych resume Podręcznik zawiera także gotowy formularz do sporządzania inwentarza kwalifikacji, kilka dobrych przykładów covering letters oraz wyczerpującą listę "action verbs" Podręcznik godny polecenia

TRADE DIRECTORY Scott's Industrial Directories

Jest to najbardziej pożyteczny spis firm dla poszukujących pracy Osiągalny w działach referencyjnych większości bibliotek publicznych.

Prywatne Biuro Pośrednictwa Pracy.

Technical Service Council jest prywatnym biurem pośrednictwa pracy utrzymywanym przez kanadyjski przemysł Specjalizuje się w poszukiwaniu pracy dla kandydatów z akademickim wykształceniem lub długim doświadczeniem zawodowym Mają biura w kilku większych miastach Jest to bardzo solidne biuro, godne polecenia. Adres biura w Toronto jest następujący

Technical Service Council
One St Clair, East, 10th Floor
Toronto, Ont. M4T 2V7
Tel (416) 966-5030

CHIN RADIO TV INTERNATIONAL PRESENTS OWN CITY TV "POLISH STUDIO"

Polski Program Telewizyjny prowadzony i przygotowany przez zawodowych dziennikarzy, realizatorów i operatorów telewizyjnych Począwszy od 5 MARCA 1988 w każdą sobotę o godz. 11 00 "Polish Studio" można oglądać na City TV - Channel 57, Cabel 7

Producent:
Zygmunt Przetakiewicz
TEL. 534-7788
Redakcja:
Teodor Zubowicz, tel 767-9281
Reklama.

Tadeusz Lis, tel 747-9883
Adres **POLISH STUDIO**
755592 Ontario Ltd
c/o Sherlock Homes Real Estate Inc
431 Roncesvalles Ave
Toronto, Ontario M6R 2N3

Pod tym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu a także jeśli sobie tego zyczą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czekamy, wystawione na "Polish Studio - 755592 Ontario Ltd

W programie wywiady i spotkania z ciekawymi ludźmi repozarze filmy dokumentalne piosenki kabaret sport i informacje

BEZ KŁOPOTÓW OSZCZĘDZISZ PIENIĄDZE I CZAS KORZYSTAJĄC Z FACHOWEJ POMOCY PRZY WYPEŁNIANIU ZEZNAN PODATKOWYCH

ANNA DUBISKA

- Autorka licznych artykułów na temat Income Tax w prasie polonijnej,
- Wieloletni pracownik firmy H&R Block prowadzi WŁASNE BIURO przy ul. 588 SPADINA AVE.

* Udziela porad i na oczekaniu wypełnia zeznania podatkowe,
* Bezpłatne porady w zakresie planowania finansowego dla stałych klientow

CENY PRZYSTĘPNE
ZGŁOSZENIA TELEFONICZNE
925 - 8128

DARRELL KINT REAL ESTATE LTD
SPRZEDAŻ - KUPNO - WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI
Sprzedaz domu to zbyt powazna sprawa
Nie ryzykuj, skorzystaj z rady fachowca

MARIA BANACHOWSKA
Biuro 488-4031 Dom 481-8850
"UCZCIWOŚĆ I LOŻALNOŚĆ"

KRAKUS SUPERSAM

Meat & Delicatessen
1570 Bloor Street West 534-2023
(Half Block west of Dundas St W)
ACROSS THE STREET FROM THE PARAMA LITHUANIAN CREDIT UNION

produce 100 kinds of Meat Products by Our Highly Qualified open Butchers under the supervision of the Owner (1 generation in the meat business)

REGULAR HOURS MON WED 8-6 THURS 8-7 FRI 8-6 SAT 8-6
EASTER WEEK MON & TUES 8-6 WED 8-7 THURS 8-9 GOOD FRI 8-4 SAT 8-4

Hot Food Deli Counter Don't forget to order an Easter Ham 1.99 lb

• OUR SLOGAN "First Try Then Buy"
• REMEMBER "No Limit on Purchases"

SPECIALS VALID FROM MONDAY March 28 UNTIL SATURDAY April 2 1988

DRY KIELBASA 2.99 lb 1.80 OUR OWN PRODUCTION	MINI HAMS 3.89 lb 2.50 OUR OWN PRODUCTION	ROAST BEEF AI INSIDE OUTSIDE SIRLOIN TIP 2.99 lb 1.00 ONTARIO FARMS	SIRLOIN or ROUND STEAK 3.29 lb 1.10 OUR OWN PRODUCTION	VEAL CHOPS AI 3.95 lb 1.30 ONTARIO FARMS
FRESH BACK RIBS 2.99 lb 2.00 ONTARIO PORK	CAPICOLA 2.99 lb 1.20 OUR OWN PRODUCTION	FRESH PORK SIDE RIBS 1.89 lb 1.20 ONTARIO PORK	ROAST BEEF Ready to Eat 3.99 lb 2.50 OUR OWN PRODUCTION	SMOKED SAUSAGE 2.69 lb 1.00 OUR OWN PRODUCTION
BEEF TRIPE Ready to Eat 1.89 lb 2.00 OUR OWN PRODUCTION	FRIED BACON Ready to Eat 3.29 lb 1.50 OUR OWN PRODUCTION	MEAT PATE HERB • COGNAC • CHICKEN MUSHROOM 1.89 lb 1.80 OUR OWN PRODUCTION	HERRING IN YOGOURT .89 One Piece 40c OUR OWN PRODUCTION	CABBAGE ROLLS Frozen 2.99 1 Container 4 Large Pieces OUR OWN PRODUCTION
HOMEMADE BIGOS 1.29 lb 80c OUR OWN PRODUCTION	HOMEMADE PEROGI Cheese & Veggies Meat • Potatoes & Cheese • Sauerkraut with Mushrooms 2.89 One Dozen OUR OWN PRODUCTION	SALTED SMALZ HERRINGS 1.19 Each 1.00 FROM THE BARREL	LIVER SAUSAGE 1.79 lb 1.00 OUR OWN PRODUCTION	KRAKUS JAM Raspberry • Morello Cherry • Strawberry • Plum Butter • Black Currant .99 375 ml Jar EUROPEAN IMPORT
78 g 40 g KROKUS SOUP MIXES Red Borsch White Borsch Mushroom • Barley .79 Pkg EUROPEAN IMPORT	PLUM IN CHOCOLATE 2.99 227 g 1.00 EUROPEAN IMPORT	HEAD CHEESE 2.19 lb 1.00 OUR OWN PRODUCTION	WEDEL BITTER MILK CHOCOLATE Tax included 100 g 80c EUROPEAN IMPORT	MILK CHOCOLATE with Hazel Nuts Tax included 150 g 1.20 EUROPEAN IMPORT

apteka natury

Redaguje
Dr JADWIGA
GORNICKA

Książki z serii APTEKA NATURY do nabycia pod telefonem 532-9054.

**TYLKO W ECHU
WSZYSTKO O ZIOŁACH**

NIE PARZYĆ, NIE GOTOWAĆ

Słyszac o skuteczności leczenia ziołami - bardzo wielu pacjentów wysuwało kontrargument, że to leczenie jest pracochłonne i czasochłonne. Bo parzyć, bo gotować, czekać aż wystygnie.

Tymczasem od niedawna, bo od roku 1976 przestajemy parzyć i gotować zioła, bo zrozumieliśmy, ile te zioła tracą walorów leczniczych wskutek gotowania lub parzenia. Stało się to dlatego, że do ziołolecznictwa włączyła się witaminologia. Jest to nauka o gospodarce witamin naturalnych w organizmie ludzkim. Nauka, która skryształizowała się dopiero w latach siedemdziesiątych i ma na razie tylko dwie katedry w Europie - w Hadze i w Hamburgu oraz zakład naukowo-badawczy w Monachium.

Otoż po dokładnym zbadaniu czterech witamin "ludzkich" (a jest i ponad trzydzieści zwierzęcych, które też mają pośredni wpływ na zdrowie ludzkie) sklasyfikowano je następująco: 1) światłoczułe, a więc płowiejące, czerniejące, jęlczejące pod wpływem światła, 2) czułe na temperaturę, a mianowicie rozpadające się w gotowaniu i wyższych temperaturach, 3) czułe na czas i 4) czułe na powietrze.

W odniesieniu do artykułów kuchennych, w praktyce wiemy, że tłuszcz jęlczeją na światło szybciej niż w ciemności, na powietrzu szybciej niż w szczelnym zamknięciu. Inne znow artykuły, np. surówki nie

znoszą dłuższego przechowywania - muszą być zjadane na świeżo, zaraz po ich wykonaniu jak tego wymagają zresztą dobre tradycje polskiej kuchni. Przypomnijmy sobie, że babcia nie cierpiała, żeby się ktos z domowników spóźnił na obiad, żeby trzeba było ten obiad odgrzewać!!!

I miała rację, choć na witaminologii babcia nie znała się ani trochę. Ale nie miała racji gotując marchew, czy jabłko, czego z naszej kuchni nie wytepiiono do dziś.

Niemniej jednak jeśli chodzi o zioła parzy się ziele dziurawca, ziele świetlika, a gotuje tylko korzeń arcydzięgla. To dlatego, że te trzy surowce zazywane w stanie sproszkowanym dają jakieś niepożądane objawy skórne.

Rzecz jasna, że zazywanie ziół sproszkowanych musi być nieco inne, niż zazywa-

nie ziół parzonych. Nie łyżka na szklanke wrzátka trzy razy dziennie, ale mniej niż pół łyżeczki sproszkowanego zioła, zazyć dwa razy dziennie, popić zimnym płynem, żeby się nie zachłysnąć, po czym dopiero można napić się herbaty, kawy czy rosółu.

W większych dawkach można zazywać srodki wzmacniające, jak np. liść pokrzywy, nasienie kozieradki, siemie lniane i inne srodki tego typu. Zazywanie ziół leczniczych Herbatol poczał wprowadzacz już przed kilku laty, w formie granulátów, których do roku 1979 było siedem: Reumogran, Uroggran, Nervogran, Cholegran, Gastrogran, Normogran i Betagran. Zazywanie granulátów w skład których wchodzi masa granulacyjna, jest nieco większe - dwa razy dziennie łyżeczka.

Na zakonczenie niewielki przykład. Zatrzuwając morza, człowiek wytepił wąłuszczę, najlepszego dostawcę tranu. Próby hodowania tej ryby* w Holandii nie przyniosły rezultatu, bo tran dało tylko pierwsze pokolenie tej ryby, a następne bez nieodzownych wędrowek - zwyrodniało.

Stanęliśmy ponownie przed groźbą nawrotu krzywicy, garbów, pałakowatych nóg, rozdętych czaszek i "kurzych" piersi. I oto przyszedł w odsiecz len, dokładnie mówiac siemie lniane, ale nie parzone, jak dotychczas, nie gotowane na nieapetyczny klajster, lecz po prostu mielone.

KRZYŻÓWKA WŁASNA

ZGÓLKIEM

POZIOMO:

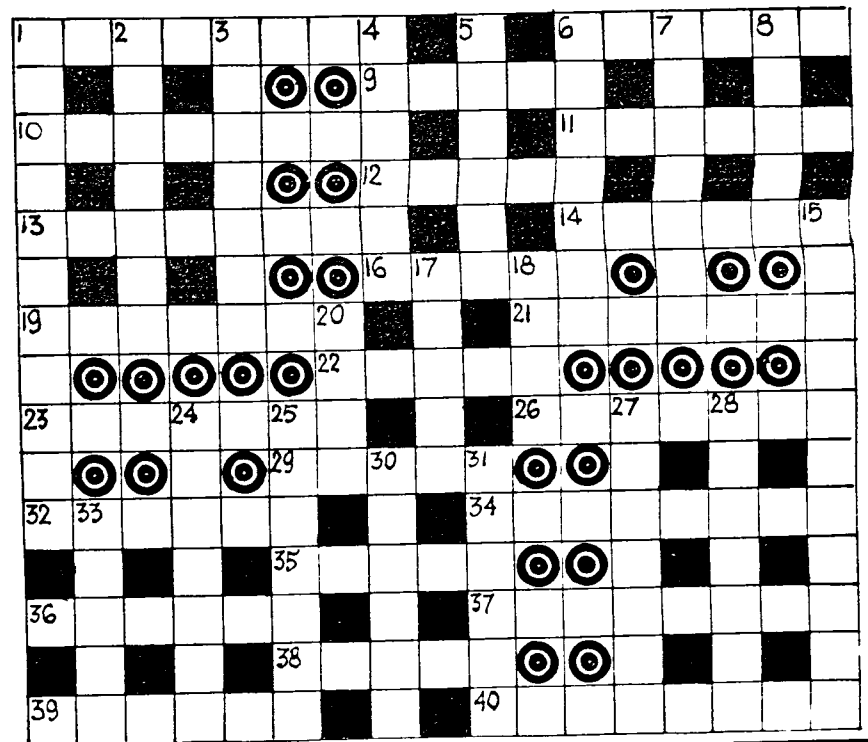
- 1 Idealista, marzyciel
- 6 Najkrotsza z linii łączących dwa punkty
- 9 Elekcja, wybor
- 10 Młody gaj lasek
- 11 Selekcja, eliminowanie na przykład przy ocenie prac konkursowych
- 12 Narkotyk
- 13 Element zdobniczy budowli sprzętow
- 14 Naramiennik przy mundurze wojskowym, szlif
- 16 Na kopercie
- 19 Niestosowne zachowanie się
- 21 Szyk bojowy, zastęp gromada idąca ławą
- 22 Obrzędowa uczta pierwotnych chrzescijan
- 23 Tusz, przysnuc
- 26 Autobus wyposażony w automaty z daniami barowymi i napojami
- 29 Miękká tkanina po prawej stronie błyszcząca, a po lewej matowa
- 32 Wynalazca mikrofonu fonografu żarówki
- 34 Futerał pokrowiec lub podobna osłona
- 35 Strzeżenie pilnowanie
- 36 Posąg rzeźba postaci ludzkiej
- 37 Gwałtowne odłączenie
- 38 Lejce, wodze
- 39 Gawędziarz
- 40 Pozór, zmyślony powód

PIONOWO:

- 3 Dzierżawca, użytkownik
- 4 Utrzymanka
- 5 Ozdoba na łańcuszku, noszona na szyi
- 6 Dokument zawierający przyrzeczenie
- 7 Część aktu sztuki teatralnej
- 8 Śpiew niektórych ptaków
- 15 Napis na tablicy noszony w pochodach
- 17 Pogłębiarka
- 18 Młodzieniec w starożytnej Grecji, elew szkoły wojskowej
- 20 Delikatność
- 24 Kawałek tkaniny pozostałej ze zwoju
- 25 Smaczna ryba słodkowodna
- 27 Pełnia rozwoju, najwyższy stopień dobrobytu
- 28 Pięćzka z cienkiej gumy, napełniona gazem
- 30 Zwolennik włączenia się
- 31 Święta krew
- 33 W oponie

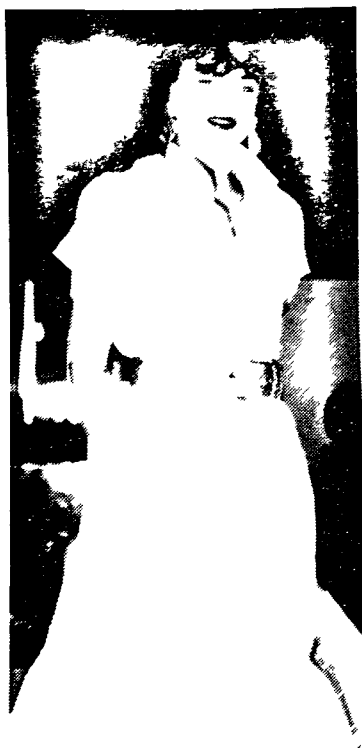
kwiat, balonik, faza, skrzep, dółka
parent, draga, efeb, takt, reszka, sandacz, roz-
ca, kokota, wisiór, promesa, odsłona, tele, trans-
PIONOWO: rozpoznanie mgłanie, naje-
bajarz, pretekst.
Edison, koszulka, dozor, statua, zerwanie, cu-
metak, falanga agape, natyjsk, barobus, at-
gajnik, dosiew opium ornament, epole, adre-
POZIOMO: romanik, prosa, odbior, za-

Rozwiązanie krzyżówki

POKAZ MODY RAZ JESZCZE

W Paris Studio odbył się pokaz mody wiosenno-sportowej. Polskie modelki Barbary prezentowały odzież Avi Boutique i Camel Imports.

HOROSKOP

BARAN

Za bardzo nadwierzasz ostatnio swoją kasę. Już wkrótce może być to źródłem poważnych kłopotów. Zastanów się co robisz. W kręgu spraw sercowo-rodzicznych chwilowe rozpodzenie, ale wciąż zagrożone olbrzymim nierzem. Zdajesz sobie sprawę, że racja nie leży po Twojej stronie. Upor więc godny lepszej sprawy. Spore sukcesy w pracy. Nie wracaj do przeszłości, to zamknięty rozdział. Znak ważny: Waga. Unikaj Lwa. Dzień miły: piątek. Liczba szczęśliwa: 8.

BYK

Zaczynasz się już przekonywać, że nic darmo, że za wszystko trzeba płacić. Ze w działaniu równie ważny jest pomyślny, co i włożona w te działania energia. Na jałowym biegu daleko nie zajdziesz. Sukces Cię uskrzydli, wszystko wyda Ci się dziecinnie proste. Ale ze zbyt długo nie można na tak wysokiej fali, schodź więc powoli na ziemię, postaraj się też zmniejszyć amplitudę nastrojów, będziesz strawniejszą dla otoczenia. Znak sprzyjający: Skorpion. Unikaj Panny. Dzień ważny: sobota. Liczba szczęśliwa: 5.

BLIŹNIĘTA

Miej się na baczności, ktoś próbuje zamącić wokół Twojej osoby. Nie będą to groźne działania, ale denerwujące. I może chodzi właśnie o to, żeby wyprowadzić Cię z równowagi. W sprawach materialnych okres nie najgorszy. Za mało troski wykazujesz o sprawy domowe. Taktyka ich niezauważania może przynieść sporo kłopotów. Romans nie ma szans, daj sobie spokój z różnymi planami. Znak miły: Byk. Unikaj Ryb. Dzień ważny: środa. Liczba szczęśliwa: 3.

RAK

Trochę więcej powściągliwości w głoszeniu różnych opinii wyszłoby Ci na dobre. Zachowuj się wyjątkowo lekkomyślnie. Nikt Cię przecież nie zmusza do wkładania palców między drzwi. Plany, które snujesz, mają szansę powodzenia, ale pod warunkiem przypłynięcia wszystkiego, a więc dużego nakładu staran i wysiłku. Z Twojej strony nie może to być słomiany ogień. Znak przychylny: Wodnik. Unikaj Strzelca. Dzień miły: czwartek. Liczba szczęśliwa: 7.

LEW

Nie wywołuj wilka z lasu. Za mało miałas do tej pory kłopotów? Czyżby spokój tak Cię nuził? Skieruj swoją energię na konkretne sprawy, masz ich przecież sporo do rozwiązania. To na co czekasz z taką niecierpliwością, spełni się przecież, nieważne więc, że się nieco odwieka. Dbaj za to więcej o własny kręgosłup i w ogóle o zdrowie, inaczej zszarpiesz je kompletnie. Kłopoty nie tyle poważne, co dokuczliwe, po prostu trzeba się do nich zabrać. Znak miły: Rak. Unikaj Byka. Dzień miły: piątek. Liczba szczęśliwa: 4.

PANNA

Nie poświęć tyle sił i czasu takiej głupiej szarpaninie. Angażujesz tylko nerwy i zdrowie, a efekty masz miernie. Trochę więcej ostrożności w czasie rozmów. Nie masz przecież pewności, jak sprawy się potoczą, nie znasz też dostatecznie ludzi, którzy je prowadzą. Nie możesz więc działać po omacku. A czas pracuje na Twoją korzyść, nie zapominaj o tym, to ważne. Propozycja wyjazdowa warta przeanalizowania. Znak miły: Wodnik. Unikaj Skorpiona. Dzień ważny: środa. Liczba szczęśliwa: 1.

WAGA

Cos się wreszcie zaczyna dziać. Poczujesz się w swoim żywiole. Ale pamiętaj, że w takiej euforii łatwo o błąd. Miej więc oczy otwarte, nie zmagaj tak oczywistych rzeczy. Ważne jest, że Twoje akcje pojdą w górę i ważne jest, abyś umiał to wykorzystać. W sprawach domowych powrót do normy skńczy się wreszcie finansowa szarpanina. Postaraj się dotrzymać danego sobie słowa o utrzymaniu języka za zębami. W sporze rodzinnym nie dolewaj oliwy do ognia. Znak sprzyjający: Bliźnięta. Unikaj Lwa. Dzień ważny: sobota. Liczba szczęśliwa: 9.

SKORPION

Wreszcie coś się ruszy wokół Twojej osoby i spraw. Będziesz mógł odetchnąć z ulgą, ale pamiętaj jednocześnie, że to nie koniec staran i zabiegów. Musisz wykorzystać sprzyjającą passę i zdobyć się na wykrzesanie energii na doprowadzenie wszystkiego do pomyslnego finału. Chyba zbyt dużo nadziei pokładasz w danych Ci przyrzeczeniach. Druga strona często o nich zapomina i chociaż Ty o tym pamiętaj. Pozwoli Ci to uniknąć rozczarowań i przyjąc właściwą taktykę. Znak ważny: Koziorożec. Unikaj Barana. Dzień miły: niedziela. Liczba szczęśliwa: 4.

STRZELEC

To jeszcze nic pewnego, nie wierz więc zbyt dużych nadziei z propozycją. Nie znaczący oczywiście, że masz machnąć ręką na całą sprawę. Nie, ale szukaj jednocześnie innych możliwości. Sporo wydatków i bieganiny poczujesz więc zmęczenie. Nie staraj się więc robić wszystkiego w pojedynkę, co zresztą u Ciebie wypływa z przekonania, że nikt nie zrobi tak dobrze jak Ty. Nowa znajomość bardzo frapująca. Znak sympatyczny: Panna. Unikaj Wagi. Dzień ważny: środa. Liczba szczęśliwa: 6.

KOZIOROŻEC

Wciąż odzywają się stare sentymenty i pojawia się żal za utraconą szansą. Fakt, że to głównie Twoja wina, jeszcze bardziej pogłębia frustrację. Nie zamykaj się w sobie, szukaj kontaktu z ludźmi, inaczej zamienisz się w samotnika. Warto reaktywować stare przyjaźnie, czas i wydarzenia podziały na ich korzyść. Propozycja warta zastanowienia. Twoja od mowa była zbyt impulsywna. Znak ważny: Bliźnięta. Unikaj Panny. Dzień miły: środa. Liczba szczęśliwa: 4.

WODNIK

Nieprzewidziane przeszkody utrudnią i opóźnią Twoje plany. W sumie wyjdzie to na zdrowie. Możesz mówić o dużym szczęściu, które wciąż Cię nie opuszcza. Samopoczucie Ci dopisze, energia także, działaniami innych nie przejmuj się. Trudno, żeby ze spokojem obserwowali Twoje sukcesy. W sprawach domowych duże tarcia, napotkasz opór z drugiej strony. Rozmowa nieunikniona. Znak ważny: Rak. Unikaj Barana. Dzień miły: poniedziałek. Liczba szczęśliwa: 3.

RYBY

Twoje sprawy wciąż nie wyszły na prostą, chociaż mają się dużo lepiej niż jeszcze niedawno. Wiele teraz zależy od Twoich zachowań, ostrożności, a jednocześnie zabiegów. Nie możesz przerwać staran odroczenia pewnych trendów, choćby wydawało Ci się to beznadziejne. Postaraj się o cierpliwość, której ostatnio zaczyna Ci brakować, i jak ognia wystrzegaj się wszelkich intryg. Znak sprzyjający: Byk. Unikaj Skorpiona. Dzień miły: wtorek. Liczba szczęśliwa: 5.

24 marca -

30 marca

Realtor
TEL. 532-4444

EXPERIENCE SINCE 1972

24-GODZINNA OBSŁUGA TELEFONICZNA

Blisko Toronto - 5-plex - dwa domy duża działka Dobra cena Janusz BARANOWSKI 532-4444

Lakeshore - Brownsline - 2-3-sypialniowe kondominium w nowym kompleksie Bardzo ładnie wykończony Magdalena URBANOWICZ 532-4444

Mississauga - Bardzo ładnie wykończona duża połówka z apartamentem w piwnicy Dobra cena Magdalena URBANOWICZ 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowy townhouse blisko Bloor St Wykończona piwnica garaż Duże pokoje Magdalena URBANOWICZ 532-4444

Mississauga - 5-apartamentowy budynek duża działka dobry dochód finansowanie Piotr EJSMONT 532-4444

Parklawn - Berry Rd - 3-sypialniowy dom wykończona piwnica duża parcela Piotr EJSMONT 532-4444

Lakeshore Biv West - Stanley Avenue - Elegancki 3-sypialniowy dom dużo naturalnego drewna kominiek pojedynczy garaż Piotr EJSMONT 532-4444

Kipling Avenue - Queensway - 3-sypialniowy "bungalow" z wykończoną piwnicą - osobny apartament Doskonale utrzymany dom nowy piec dach Piotr EJSMONT 532-4444

4th Street - Lakeshore Biv - 3-sypialniowy bungalow z wykończoną piwnicą Pojedynczy garaż Cena wywoławcza \$169 000 Piotr EJSMONT 532-4444

Browns Line - Lakeshore - 3-apartamentowy budynek 20-letni w doskonałym stanie dobry dochód oraz finansowanie Piotr EJSMONT 532-4444 Tel domowy 255-3857

St John's - Annette - 2 apartamentowy murowany dom z garażem Helena TRUSZKOWSKA 532-4444 lub 252-1462

Lakeshore - Cawthra Elegancki apartament z balkonem Helena TRUSZKOWSKA 532-4444 lub 252-1462

Mississauga - Blisko Dundas Murowany 3-sypialniowy bungalow z wykończoną piwnicą W bardzo dobrym stanie Garaż Magdalena URBANOWICZ 532-4444 lub 636-5355

Roncesvalles - High Park - 3-apartamentowy budynek dwa 3-sypialniowe apartamenty jeden 2-sypialniowy apartament \$31 000 roczny dochód Halina FIRGAN 532-4444

Mississauga - Połówka domu w centrum Mississauga z wykończoną piwnicą pięknie urządzonej wewnątrz Halina FIRGAN 532-4444

Mississauga - Nowy 3-sypialniowy bungalow z podwójnym garażem na dużej działce Halina FIRGAN 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowy ładny townhouse w przystępnej cenie Halina FIRGAN 532-4444

Etobicoke - 2-sypialniowy dom z apartamentem w piwnicy oddzielne wejście Bardzo dobra cena Halina FIRGAN 532-4444 lub 234-1027

Royal York - Queensway - Nowy dom prywatny zajazd garaż Niska cena Tel S HAJDUKIEWICZ 532-4441

Lakeshore - Dobry dochodowy dom Przystępna cena Tel S HAJDUKIEWICZ 532-4441

Windsor - Queensway - Condominium 6-pokojowe balkony 2 łazienki cena \$159 000 Janusz BARANOWSKI 532-4444

Etobicoke - Duży dochodowy dom niska wpłata i cena S HAJDUKIEWICZ lub S KOSALKA 532-4441

Royal York - Nowy dom Cena \$230 000 S HAJDUKIEWICZ lub S KOSALKA

Lakeshore - Mimico - "Fish-chips business" do sprzedania Cena wywoławcza \$18 000 00 Jan GRABOWSKI lub Zenon RUDZKI 532-4444

Okolice High Park - 17 apartamentowy budynek w dobrym miejscu - Henry KACPRZAK 532-4444 lub 278-6280

Roncesvalles - Sklep odzieżowy z budynkiem Dwa 3-sypialniowe apartamenty Henry KACPRZAK 532-4444 lub 278-6280

Lakeshore Kipling Tylko \$179 900 wolno stojący jednopiętrowy domek z garażem i prywatnym zajazdem ładna parcela Henry KACPRZAK 532-4444 lub 278-6280

Mississauga - 3 sypialniowy townhouse z kominkiem Duża piwnica Blisko polskiego kościoła Henry KACPRZAK 532-4444 lub 278-6280

Wspaniała okazja - Restauracja z pełną licencją oraz masarnią z wyposażeniem i wędzarnią Henry KACPRZAK 532-4444 lub 278-6280

Bloor Cawthra Bungalow przepięknie wykonany w środku 3 łazienki duża kuchnia z wyjściem na patio Podwójny garaż duża działka Steve KO SALK 532-4444 lub 622-2859

6th Street Dochodowy dom 3 kuchnie 3 łazienki ładnie wykonany Właściciel opuszcza kraj Steve KOSALKA 532-4444 lub 622-2859

3-sypialniowy bungalow Wykończona piwnica 2 kuchnie 2 łazienki - dom na 2 rodziny z bardzo dużą działką Steve KOSALKA 532-4444

Tavern - Evans - Browns Line - 150 miejsc siedzących Business może być sprzedany razem z budynkiem Po bliższe informacje dzwonić Steve KOSALKA 532-4444

Mississauga - Wielopiętrowa połówka 4 sypialnie W piwnicy 2-sypialniowy apartament kuchnia Dobra lokalizacja Blisko do wszystkiego Jan GRABOWSKI 532-4444

W pobliżu Runnymede - Bardzo ładny dom 3 sypialnie u góry W piwnicy apartament 1-sypialniowy z oddzielnym wejściem Garaż Blisko do wszystkiego Jan GRABOWSKI 532-4444

Scarlett - Duża połówka mogą być trzy oddzielne apartamenty lub dom dla dużej rodziny Prywatny parking na trzy samochody Jan GRABOWSKI 532-4444

Lakeshore - French-Fraiser - restauracja szybkiej obsługi do sprzedania Niska cena Jan GRABOWSKI 532-4444

Tylko \$12,000 plus towar Sklep vanety \$136 484 roczny obrót na Queen St koło Roncesvalles Ave istnieje przeszło 60 lat Wyjątkowa okazja właściciel idą na emeryturę i chcą szybko sprzedać Do objęcia natychmiast H A RASTON 532-4444

Tylko \$439,000 Budynek inwestycyjny Dundas Street na południe od Bloor duży sklep i dwa 3-sypialniowe apartamenty H A RASTON 532-4444

3-sypialniowy townhouse w Mississauga - Bardzo dobrze utrzymany czysty Duża piwnica Cena \$128 000 Roman KOLDER 532-4444 lub 768-7177

Połówka 2 sypialniowa Dochód \$750 miesięcznie Tylko \$110 000 Centralne położenie Roman KOLDER 769-7177 532-4444

Mississauga Osobny 3-sypialniowy dom Wykończona piwnica z pełną łazienką \$205 000 Roman KOLDER 532-4444 lub 769-7177

Roncesvalles - 6-plex plus apartament Nowe kuchnie parkiety Dobra cena S BARANOWSKI 532-4444 lub 274-0284

Brampton - 4-sypialniowy dom zniszczona cena Do objęcia od zaraz S BARANOWSKI 532-4444 lub 274-0284

Alexandria - Dom na dwie rodziny tylko 8-letni Blisko szkół i komunikacji podwójny garaż S BARANOWSKI 532-4444 lub 274-0284

High Park - 5-plex kompletnie odnowiony z podwójnym garażem Dochód roczny \$48 000 00 S BARANOWSKI 532-4444

Etobicoke - Triplex (17-letni) pięknie wykończony z dużą działką wraz z podwójnym garażem Będzie cały wolny S BARANOWSKI 532-4444

High Park - Pacific - 3-piętrowy murowany wolno stojący dom po kompletnej renowacji Trzy osobne apartamenty Dochód \$32 000 rocznie Małgorzata CELUCH 271-4533 532-4444

Dundas - High Park Ave - 3-piętrowy murowany wolno stojący dom Trzy osobne apartamenty Dochód roczny \$28 000 Cena \$259 000 Małgorzata CELUCH 271-4533 532-4444

Etobicoke - 3-sypialniowy murowany bungalow z dodatkowym apartamentem Bardzo ładnie wykończenie wnętrza Duża działka Małgorzata CELUCH 271-4533 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowa połówka Może być dwurodzinna Podwójny garaż Małgorzata CELUCH 271-4533 532-4444

Mississauga - 2 i 3-sypialniowe townhousy w nowoczesnych kompleksach Ceny bardzo przystępne Małgorzata CELUCH 271-4533 532-4444

217 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT M6R 2L6

Podajemy do wiadomości Firma założyła szybki łatwy do zapamiętania numer telefonu **532 - 4444**

Poprzedni numer 532-4441 jest teraz drugą linią

REWIA MŁODYCH TALENTÓW

W niedzielę, 20 marca 1988 r. odbyła się w Scarborough, Ontario, Rewia Młodych Talentów zorganizowana przez parafię p w Matki Boskiej Krolewy Polski. Była to kolejna piękna inicjatywa księdza proboszcza Zbigniewa Olbrysa - inicjatywa mająca na celu zainteresowanie młodego pokolenia Polaków dziedzictwem literatury i sztuki polskiej.

W rewiu wystąpiło 17 finalistów oraz troje dzieci poza konkursem. Dominowały recytacje, śpiew i gra na różnych instrumentach muzycznych. Było to półtoragodzinny popis rzeczywistych talentów i trudno było poznać, że wielu uczestników urodziło się poza Polską lub od wielu lat przebywa poza jej granicami.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom, których wymieniamy w kolejności alfabetycznej:

Grupa wiekowa A (od 5 do 8 lat): Adam BIESOK, Daniel JANULEWICZ, Helena JANULEWICZ, Małgorzata KUNACH, Iwona MALIK i Krzysztof SKONIECZNY

Grupa wiekowa B (od 9 do 12 lat): Monika Kata, Norbert KLISZCZEWSKI, Daniel KOSEK, Łukasz KRAJCARSKI, Ryszard KRAJCARSKI, Barbara MAJERSKA, Agnieszka MROSZCZYK i Robert SCHERZ

Grupa wiekowa C (od 13 do 15 lat): Natalia BINEK, Marilyn SCHERZ i Magdalena SEKUŁA

Sukces rewiu zachęcił organizatorów do przygotowania podobnej imprezy (tym razem o charakterze konkursu) jesienią bieżącego roku.

217 RONCESVALLES AVE., Toronto M6R 2L6

POCZYTAJ MI ECHO

Dzień dobry! My się już bardzo dobrze znamy Piąty raz spotykam się z Wami w tym kąciku I dziś będą dla Was aż dwa wierszyki Dwa, ponieważ każdy z nich jest bardzo krótki Pierwszy napisał Julian Tuwim, a wiersz nazywa się "Figielek" Jak to będzie po angielsku? JOKE - zgadza się Ale można też powiedzieć TRICK A jak dzieci figlują, to taki figiel nazywa się ROMP Boże, ile w tym angielskim jest do nauczenia! Ale Wam to i tak łatwo idzie Łatwiej, niż dorosłym A oto wiersz

Raz się komar z komarem przekomarzac zaczął

Mówiąc że widział raki co się winkiem racza
Cietrzew się zacietrzewił słysząc takie słowa
Sęp zasępił się strasznie osowiała sowa
Kura dała drapaka ze aż się kurzyło
Zając zajączał smętnie kurczę się skurczyło
Kozioł fiknął koziołka, ston się cały ślaniał
Baran się rozindyczył a indyk zbaraniał

Wiedzie co to znaczy przekomarzać się? Zartować, udawać coś a nawet tak jakby trochę dokuczać, ale na wesoło, nie naprawdę I w angielskim jest na to określenie BANTER

"Co się winkiem racza" - racyć się, to jeść albo pić z przyjemnością, z apetytem Ty na przykład co najbardziej lubisz? Lody? No to jak Ci mama da dużą porcję lodów, mozesz się nimi uraczyć

Zacietrzewić się - to znaczy wpaść w złość, zdenerwować się A zasępić? Posmutnieć nagle, jakby się miało wielkie zmartwienie Pewno dlatego tak się mówi, że sęp ma rzeczywście smutny wygląd - opuszczony dziób i taką chudą, jakby obskubaną szyję A "osowiała sowa"? Zrobiła się też taka trochę smutna i jakby śpiąca Zastanawiam się, dlaczego tak się to określa? Może dlatego, że jak się spotka zmienacka w lesie sowę, to ona jest trochę zaspana i ma taką nieprzytomną minę Bo sowa poluje w nocy, świetnie widzi po ciemku i wtedy lata dużo, a w dzień śpi i jest zmęczona Jak się nazywa sowa po angielsku? - OWL

"Kura dała drapaka" - to znaczy uciekła Pewno dlatego tak się mówi, że jak zwierzę chce szybko ruszyć do ucieczki, to musi najpierw drapnąć pazurami o ziemię, żeby dobrze wystartować Co znaczy fiknąć koziołka, to na pewno dobrze wiecie - sami przecież fikacie koziołki Po angielsku to się nazywa SOMERSAULT

A "ston się cały ślaniał"? Ślaniać się, to tak się chwiać, jakby ktos miał za chwilę się przewrócić Mama Wam pewno pokaze, jak to wygląda Baran się rozindyczył? - to znaczy rozziłościł się, albo zirytował A "indyk zbaraniał"? - no, to tak jakby trochę zgłupiał, nie wiedział co powiedzieć i tylko patrzył

Chyba już wytłumaczyliśmy sobie cały "Figielek", teraz kolej na wiersz Jana Brzechwy "Katar"

Spotkał katar Katarzynę - A-psik!
Katarzyna pod pierzynę - A-psik!
Sprowadzono wnet doktora - A-psik!
"Pani jest na katar chora" - A-psik!

Terpentyną grzbiet jej natarł - A-psik!
A po chwili sam miał katar - A-psik!
Poszedł doktor do reagenta - A-psik!
A to właśnie były święta - A-psik!
Stoi flakow pełna micha - A-psik!
A już reagent w michę kicha - A-psik!
Od reagenta poszło dalej - A-psik!
Bo się goście pokichali - A-psik!
Od tych gości znow ich goście - A-psik!
Że dudniło jak na moście - A-psik!
Przed godziną jedenastą - A-psik!
Juz kichało całe miasto - A-psik!
Az zabrakło terpentyny - A-psik!
Z winy jednej Katarzyny - A-psik!

Uwazam, że ten wiersz wydrukowaliśmy Wam w samą porę, bo teraz dużo ludzi choruje na katar Dzieci też Jak jest po angielsku katar? COLD, a właściwie HEAD COLD, bo katar siedzi przede wszystkim w głowie Kichać jest SNEEZE, a sam dźwięk kichania w tym kraju nasładuje się tak AH CHEW! "Terpentyną grzbiet jej natarł" - terpentyna, to takie rozgrzewające lekarstwo, pewno je znacie, ale grzbiet - to tutaj powiedziane jest trochę zartem, bo człowiek ma plecy - grzbiet może być na przykład u kota czy innego zwierzęcia Jak jest grzbiet po angielsku? BACK Reagent, to taki pan, co podpisuje ważne dokumenty i przybija na nich pieczętki, a w michę kicha, bo ma katar Co to jest micha? Taka bardzo duża miska Po angielsku SAUCER Że dudniło jak na moście - no, to chyba wiecie, jak brzmi dudnienie Wystarczy trochę potupać nogami o podłogę - du, du, du, du! - juz! Powiedziałam "trochę", nie tupcie za bardzo! A dudnić po angielsku - GROWLE, albo GRUMBLE, albo RUMBLE - wszystkie te słowa przypominają dudnienie, prawda?

To chyba wszystko, co miałam Wam dziś wytłumaczyć - chwileczkę! Spojrzałam na wierszyk i pomyślałam sobie, że może nie wiecie, co to jest pierzyna? Sypiacie pod kołderką, albo kocem, rodzice tak samo, nawet Wasze babcie już chyba nie używają pierzyny, bo tylko w dawnych czasach ludzie tak sypiali - pewno w mieszkaniach było zimniej, niż teraz Więc to jest kołdra, która wygląda jak bardzo duża poduszka po prostu w środku ma pierze - piorka kurze albo jeszcze lepiej gęsie, czy nawet gęsi puch Tutaj chyba tego nie znają, bo w słowniku nie ma angielskiego określenia na prawdziwą pierzynę Ale Kanadyjczycy też używają czegoś, co jest wypchane gęsiami piórami wiecie, co to jest? Nie? Wcale nie kołdra, tylko kurtka na zimę I wtedy jest tak, jakby w mroźny i wietrzny dzień ubierali się w pierzynę

No, Kochani - czas mi kończyć tę rozmowę z Wami Dziś napracowaliśmy się bardzo, bo były aż dwa wiersze Muszę Wam coś przygotować na przyszły raz A na pożegnanie jeszcze raz "A-psik!" i do widzenia

ADELA DYMSKA

MEAT PRODUCTS LIMITED

E.REMBACZ

Wszystkie nasze produkty
są domowego wyrobu
Mamy 30-letnie doświadczenie
zawodowe.
ZAMÓW WIELKANOCNĄ SZYNKĘ
JUŻ TERAZ!

2238 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N6
TEL. (416) 763-1093

POLSKIE BIURO PODROZY JERZEGO LUCYEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
1502 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1E5
Stacja kolejki Dundas West
Podróże indywidualne, rodzinne, grupowe, korporacyjne
Katalogi • Pasażer w sprawie imigracyjnej, paszportowej, wizyjnej
Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

SUPERIOR SAUSAGE CO
1004 Dundas St. W.
TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!
Wędzone na miejscu
słynne na całe Toronto
polskie kiełbasy
Szynki kabanosy wędliny
mięsa, różne delikatesy

Karl's Butcher & Grocery

właściciel Karol Jarzabek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave
TORONTO
TEL 531-1622

ARMADALE Meats Product (Mfg) Ltc
1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
TEL 625-8326/27
Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
bezpośrednio w masarni.

ZESTY'S GOURMET DELI

polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny komunie przyjęcia weselne itp
zapewniamy sprawny, szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu

Właściciele Jadwiga i Gabriel Mencfeld
TEL 823-1167

1900 Lakeshore Rd W Mississauga
na wschód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
pon. środa 9-18* czwartek piątek do 19* sobota 9-18*

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD

HUBERT WESIEŃSKI IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W. Toronto
TEL 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich
własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko kwalifikowanych
polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

JOHN CZECHOWSKI DELICATESSEN

650 The Queensway
TEL 252-4567

Polecamy ćwikłę domowego wyrobu,
czyli tradycyjne, polskie buraczki
z chrzanem. Ilość ograniczona!

PRZYGOTOWALIŚMY WIELE ATRAKCYJNYCH
DELIKATESOWYCH ŚWIĄTECZNYCH
WYROBÓW
ZAPRASZAMY

WSPANIAŁY POMYSŁ IRENY CHROBAK
EKSKLUZYWNY, ROZRYWKOWY
NOWY POLSKI KLUB I RESTAURACJA
w wieżowcu w Etobicoke

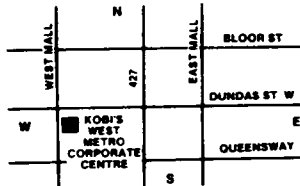
Telefon

621 - 6050

KOBI'S
ZAPRASZA CIĘ
NAOBIAD
(kupon nieważny
przy zamówieniach
po obniżonych
cenach lub
promocyjnych
cenach)

Zamów jedno
danie
OBIAD DLA
DWÓCH OSÓB
drugie
dostaniesz
bezpłatnie
Zamawiając droższe
potrawy otrzymasz
dwa dania w cenie
jednego

Kupon ważny
do 31 MAJA 88

Kobi's

LLBO

PRZYJMujemy REZERWACJE
NA WIELKANOCNE ŚNIADANIE

W SOBOTY godz. 9 wieczorem
WSTĘP WOLNY

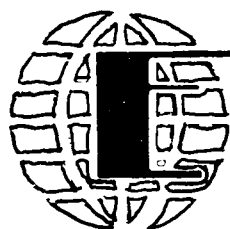
Adres: 195 The West Mall, Etobicoke

Eleganckie miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi,
znakomity dojazd i komunikacja Świetna polska i kanadyjska kuchnia,
przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek.
SPECJALNE CENY Z OKAZJI OTWARCIA

Wyjątkowa szansa!
**ENCYKLOPEDIA
BRITANNICA**

wspaniały prezent
dla całej rodziny na całe życie

Po informacji na temat specjalnej oferty
dzwoń bezpośrednio do
polskiej przedstawicielki u wydawcy
TEL 747-1876
po polsku lub angielsku
233-3297 po angielsku
pros Ewę
Employment opportunity available

**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

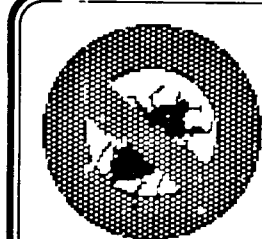
- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI** od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- **Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe**
- **Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje**
- **Upoważniony Dealer PEKAO** - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

**PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE**

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

**ROACH
BUSTERS**

rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wytępienia plagi karaluchów
mówimy po polsku
tel 588-3007
lub 259-8309

HIGH TOP PHOTO LAB

TYLKO W KOLORZE
Profesjonalne wywoływanie filmów,
obróbka laboratoryjna zdjęć
TEL 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

Halina Baranowska,
M.A., A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne, RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont M9C 4Z4
TEL. bus 622-1115

**HUMBERVIEW
INSURANCE
BROKERS LTD.**

337 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

**DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY**

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

**PACZKI DO POLSKI
WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ**

POLIMEX TO NAJSTARSZA,
WYSPECJALIZOWANA FIRMA WYSYŁKOWA
Z TORONTO
KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z JEJ USŁUG.

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

- PACZKI MORSKIE ● PACZKI LOTNICZE
- OWOCE CYTRUSOWE
 - PRZEKAZY NA KONTO
 - SAMOCHODY
 - GOŁÓWKA
 - LEKI
 - WĘGIEL
 - PACZKI ŻYWNOŚCIOWE
 - SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

**TYLKO POLIMEX OFERUJE CERTYFIKAT
UBEZPIECZENIOWY NA PACZKI DO POLSKI
AZ DO \$ 1000.00**

**UWAGA:
OWOCE CYTRUSOWE
NA WIELKANOC**

N.p. Paczki

4 kg pomarańczy
2 kg cytryn
kosztuje tylko
kan. dolarów
12.61

5 kg bananów
kosztuje
tylko
18.13

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

Century 21
PIOTR POBOJEWSKI
 TEL biuro 743-7722 dom 890-2145
 Dundas/Rumymede budynek z apartamentami i sklepem bardzo dobra inwestycja. Cena \$ 339 900
 The West Mall 2-sypialniowy Condo-apartament, właściciel zostawia wszystko blisko do wszystkiego TYLKO \$127,900
 Południowe Etobicoke 8 letni wolno stojący tzw ramed bungalow garaż, prywatny zajazd, właściciel zostawia wszystko Cena \$269 900.
 Mississauga przepiękny wolno stojący murywany 2-letni dom, garaż prywatny zajazd drewniane podłogi jasne kolory Tylko \$208,900
 Brampton przepiękny 2-piętrowy 4-sypialniowy z wykończonym "basementem" duża parcela prywatny zajazd. \$164,900
 Mississauga, 2 nowe domy 4 i 5-sypialniowe z podwójnymi garażami, prywatnymi zajazdami. Ceny \$264,900 i \$ 288 000
 Mississauga, duży tzw ramed bungalow może być na 2 rodziny garaż, prywatny zajazd. Cena \$ 197,900
 Downsview wolno stojący "bungalow z dużym wykończonym "basementem" garaż, prywatny zajazd parcela 50 x 128 stóp \$ 219,900

ROBERT HOLECZEK
 Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto
TEL. biuro: 690-6363 dom: 423-9540
 24-godzinny serwis
 Bloor/Lansdowne Semi z cegły 3 sypialnie 3 pełne łazienki, 3 kuchnie blisko metra.
 Dundas/Annete Ładny 3-piętrowy dochodowy dom cena \$ 254,900
 High Park 3-piętrowy dom z cegły 8 pokoi, 5 sypialni.
 Eglington/Rogers wolno stojący dwupiętrowy dom z cegły z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie cena \$ 179 900
 Dowtown 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134.500

SHERLOCK HOMES
 • WYCENA
 • KUPNO
 • SPRZEDAŻ
 • INWESTYCJA
 Chętnie udzieli wszelkich porad oraz profesjonalnej pomocy
ERIC HASIAK
 Biuro 534-7788 (24 godz. serwis)
 Dom 620-1177
 431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2 M3

RE/MAX
 real properties inc realtor
 • KUPNO • SPRZEDAŻ
 • OSZACOWANIE
 • ZAŁATWIANIE SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH
JACEK GOGOLA
 biuro 890-7474 dom. 826-0747
 1143 Highgate pięknie wykończony backsplit dla dwóch rodzin \$268 900
 1032 Fourth Street OKAZJA 2-rodzinne bungalow z oddzielnym wejściem Tylko \$154,800
 1624 Bloor Str condominium, 2 balkony basen, sauna plaza \$126,500
 3175 Kirwin Ave. townhouse garaż \$15 000 dochołu basement, \$137 900
 7165 Bendigo backsplit dla dwóch rodzin 2 gae wejście \$163 900
 30 48 Greta Gale wykończone bungalow park, szkoła \$238 800
 3212 Valmarle duży backsplit dla 2 rodzin (2 wejścia) pokój rodzinny z kominkiem, rekreacyjny z barem, 2 garaże do zamieszkania natychmiast \$249 900
 126 Beresford/Bloor 2 kuchnie możliwość trzeciego apartamentu, \$295 000
 180 Mississauga Valley townhouse wykończona piwnica, \$133 800

ANNA KRYSIAK
RE/MAX
 udzieli rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgages, nawet przy minimalnym downpayment
 Bezpłatne oszacowanie nieruchomości
 Cottage na 25 akrowej działce przy Scieleton Lake Cena \$49 tys
 Centralne Etobicoke duży 3 sypialniowy bungalow z wykończonym "basementem" z łazienką i z barem. Piękna działka 40 x 160 cena \$225 000
 Mississauga 3 sypialniowy townhouse 2 łazienki garaż. \$129,900
TEL. biuro: 231-0600, dom 858-0129

EAGLE
Aleksander Około-Kulak
 biuro 259-9231 dom 621-3457
 SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
 The West Mall trzysypialniowy apartament w polskiej kooperatywie bardzo ładnie wykończony do natychmiastowej sprzedaży
 Burnhamthorpe W Churchill 3 sypialniowy 2 piętrowy murywany dom z garażem Tylko \$169 900
 Mississauga 2 3 sypialniowe townhousey po przystępnych cenach
 Baysville 45 akrów 1900 stóp wybrzeża nad Lake fo Bays na skrzyżowaniu dwóch szos

CHOLKAN
 NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ • FINANSOWANIE
ELZBIETA KAUPE **MALGORZATA JEDLEWSKA**
TEL.: 763 - 5555
R.CHOLKAN & CO.LIMITED REALTOR
 2326 Bloor St. W.. Toronto, Ontario
 Nie chcesz mieszkać w Ontario przenieś się na Florydę. Jeden akr ziemi z dostępem do morza (Lemon Bay) niedaleko Sarasoty 3 sypialnie luksusowe bungalow przystąpi commercial zing dla inwestorów. Możliwość zamiany na podobne w Ontario. Cena \$320 tys amerykańskich.
 HIGH PARK business (sklep jubilerski) dobrze prosperujący od 19 lat. Do sprzedania. Cena \$ 35 000. MJEDLEWSKA lub E.KAUPE. 763-5555

Montreal Trust
 247-7884 dom. 249-2958
Dzidka Skrętkowska
 serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem, kupnem i sprzedażą nieruchomości
 Oferuję swoją pomoc przy załatwianiu formalności finansowych i prawnych
 Open house 27 marca, 50 Lloyd George Ave. Lakeshore i Browns Line
 Południowe Etobicoke, budowana na zamówienie: 4 sypialnie 2 łazienki, 2 kominki, 2 kuchnie klimatyzacja, centralne odkurzenie "basement" do wynajęcia.
 15 Sommerfield Cres, cena \$219 000.00 3 sypialnie 2 łazienki.
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ W TORONTO, ETOBICOKE, MISSISSAUGA. DLA ZAINTERESOWANYCH BEZPŁATNA WYCENA

BARBARA SAWALA
 udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington i Hamilton i okolicach
 Prosimy dzwonić
 Alec Murray Real Estate Co Ltd
 (416) 639 8004 - czynny całą dobę
TEL domowy (416) 332 - 8119

EAGLE
Julia Korpała, L.L.M.
 tel. biuro: 259-9231 dom: 255-5954
 Constitution/Budas 3-sypialniowy townhouse centrum Mississauga. Doskonała inwestycja \$ 114,900
 Bloor/Cawthra murywany dom, backsplit, 4 sypialnie garaż. Doskonale zaprojektowane i stylowe wnętrza z kominkiem. Piękna duża parcela. Cena \$ 212,500
 South Kingsway Bloor legal Supleix 49 tys. dochodu rocznie. Doskonała lokalizacja.

Countrywide REALTY CENTRE INC.
 Member Broker

TOWER
 METRO TORONTO Sprzedaż-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów
 Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych
Kamil KOWALCZYK
 Tel. biuro 536-5000 dom: 690-4182
 24 godzinny serwis
 High Park wolno stojący 2 apart. dom po kapitalnym remoncie TYLKO \$ 229 000.00
 Bloor Park 14-pokojowy 3-piętrowy dom, 4 łazienki, 3 kuchnie cena \$ 399 000 00
 Bloor/Lansdowne 3-apartamentowy dom, wymagający małego remontu. TYLKO \$199 000 00
 530 Lollita Gdn. 1701 2 syp. Condo Apart. do objęcia od 1 kwietnia, \$ 106 000 00
 Toronto budynek apart. w super stanie wymagana wpłata \$200 000 00 cena wywoławcza \$ 1mln

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
 1055 Bloor St. W.
DANUTA KOTAPKA
 Tel. biuro: 534-9246 dom: 769-5394
 Telefon nie zobowiązuje, a porozumiewać warto.
 Od 1958 roku udziela Polonii solidnej i fachowej pomocy przy kupnie i sprzedaży wszelkich nieruchomości
 Obecnie jest najlepszy okres aby kupić dom jest duży wybór i można uzyskać najlepszą cenę a z wiosną na pewno ceny wzrosną Po wyczerpujące informacje proszę dzwonić.

JERRY DRYS
 SPRZEDAŻ • KUPNO • WYNAJEM • BEZPŁATNA WYCENA NIERUCHOMOŚCI • POMOC W ZAŁATWIANIU SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH
TEL: biuro: 233-1212 dom: 232-0612

**FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION**

- kompleksowe remonty i renowacje domy biura sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany sufity prace wykończeniowe
- stolarka malowanie instalacje

TEL (416) 271-7029

**DENTURE THERAPY
CLINIC**

JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska protezownia dentystyczna

2337 Dundas St. W. Toronto
M6R 1X6
(Bloor Dundas Square Building)
TEL (416) 533-8811

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY
NOWE I NAPRAWY**

4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)

**URSZULA I. BAUMAN,
D.T.**
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL (416) 245-7168

**Dr. Maria
RACZYNSKA**

lekarz rodzinny
z długoletnim
doświadczeniem w
chorobach zylaków
uprzejmie zawiadamia o
otwarciu gabinetu lekarskiego
oraz kliniki zylaków
2000 Credit Valley Rd
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812,
828-4813

dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Enn Dr ste 7
MISSISSAUGA
TEL 828-0038

**INDEPENDENT
COMPUTER EXPERTS**

- Oprogramowanie
- konsultacje
- szkolenie
- przygotowanie resume

TEL 742-1387

**Polska Księgarnia
Wysyłkowa
"OD NOWA"**

oferuje najtańsze polskie książki
w Kanadzie KATALOGI wysyłamy
na życzenie

SCARBOROUGH, ONT
MIG 1R8
3950 Lawrence Ave. E
Apt 506
TEL (416) 431-9882
Dla mieszkańców wschodniej części
Toronto możliwość dostawy do domu

**ADWOKAT
Michał Wojciech
CZUMA**

Specjalność
SPRAWY SĄDOWE
821 - 8522

TORONTO
3416 Dundas St West
Suite 209 (przy Runnymede)
Toronto Ontario M6S 2S1
767 - 2127

MISSISSAUGA
2000 Argenta Rd Plaza 1,
Suite 200
Toronto Ont L5N 1P7
(Firma ANDERSON,
SINCLAIR)

LEKARZE, DENTYŚCI, APTEKI

**doktor
Matthew Kuszewski**
FAMILY PHYSICIAN

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
praktyki lekarskiej w Toronto
przy 22 Roncesvalles Ave
Proszę dzwonić pod
531-8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe,
rodzinne, stress-relaxing,
psychoterapia, wizyty domowe

**PAIN ACUPUNCTURE
CLINIC**

Wojciech Filipowicz, P. Ac.
Member of Acup. Foundation of
Canada
Consultations Treatment
22-29 Dundas St. W., Toronto Ont.
TEL (416) 537-7223

**Dr. J. Wójcik
MEDYCINA OGÓLNA**

6000 COTE DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St Mary's i Jewish
General)
TEL (514) 342-4522,
342-4525

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych

dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich
w Toronto
2199 Bloor West TEL. 762-4136

**ADAM
RADIO - TV - REPAIR**

Naprawa wszystkich
rodzajów telewizorów,
radiu, magnetofonów, video,
konwertorów
TEL. 626 - 0620

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**

• Czy należysz do tych, którzy chcą pozostać w Kanadzie na stałe? Istnieje możliwość że będziesz mógł to osiągnąć w ramach PROPONOWANYCH ZMIAN PRAWA IMIGRACYJNEGO, rozważanych obecnie przez Departament Imigracji.

Niezależnie od tego, jaka masz status - **NIE ZWLEKAJ** - nawiąż kontakt z

**D.L.B. IMMIGRATION
CONSULTANTS**

POPRIEDNIO KIEROWNIK
RZĄDOWEGO PROGRAMU
IMIGRACYJNEGO
DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
albo
BOB DOWNIE
240 Richmond St. West,
Suite 304
Toronto, Ont M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

**RENEWAL
Construction and
Renovation**

Instalacje elektryczne
renowacje łazienek kuchni
wykładziny kafelki,
wykarczanie piwnic
Bezpłatna wycena.
TEL 249 5212 lub 742-1302

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską
w Toronto jako lekarz ogólny

tj Family Doctor
w gabinecie przy
190 Fern Ave
naprzeciwko Credit Union
TEL 532-4317
• przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TI Z WIZYTY DOMOWE

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**

30 Marmaduke Str
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-5471

Czynne pon., wtorki, czwartki
i piątki, godz. 10:00-4:00

POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów

**LECH
PRUSIŃSKI**

**NAJSTARSZE
POLONIJNE BIURO
POMOCY
IMIGRACYJNEJ**

W związku z przewidywaną
zmianą kanadyjskich
przepisów imigracyjnych
zawiadamiamy wszystkie
osoby pragnące uzyskać
stały pobyt w Kanadzie
- niezależnie od ich
obecnego statusu -
ze nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we wtorki
w godzinach 12 - 7 wiecz
192 GARDEN AVENUE
TEL 588 - 1659

Julia Korpała, LL.M.
Adwokat z Polski
z długoletnią praktyką
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski, m.m.
małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce
wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notari
alne sprzedaż kupna i darowizny domów gruntów
spadku i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisywanie do
polskich sądów i urzędów

3290 Lakeshore Blvd. W
TORONTO M8V 1M4
TEL 255-5554
po telefonicznym uzgodnieniu

**dermaton
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**

- Pielęgnacja twarzy rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakosciowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie

TEL 766 - 1867
2198 Bloor St W Toronto

**DOŚWIADCZONA
KOSMETYCZKA Z POLSKI
zaprasza miłe Klientki
do nowo otwartego salonu**

Le Visage

(wejście przez Park Studio)
2007 Bloor St. W
TEL. 766 0660

kolanta Interiors

• Instalacje posłone i planowe
• wyposażenie kuchni i łazienek
• mod na dodatek do mieszkań
• nowoczesny sprzęt elektryczny
• pralka, kuchenka
• upominki z imprez
• zamawiaj!

2308 Bloor Street W., Toronto, Ont. M6R 1P6 tel. 766-0660 766-0660

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486

- SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku

Oferujemy
1987 - loty do Polski szybko i tanio
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Załatwiamy deklaraty dla osób potrzebujących wize

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

**Mutual of Omaha Insurance
Company**

1250 dol. miesięczne wolny od podatku dochod w razie choroby
choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek

- plany finansowe zabezpieczające dzieci
- plany emerytalne RRSP
- ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M.Sc.
TEL bus 631-6523, home 452-7239

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA

Life insurance (na życie) Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) Business (handlowe) RRSP •
Annuity (emerytury)

**SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK**
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro 226 6515 dom 858 - 0129

**INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNING**

ZOFIA ADAMCZYK M.B.A.
TEL 822 - 6826

Zeznani i podatkowe dla osób prywatnych i małych
przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych
Bezpłatne konsultacje i porady
Jeżeli jesteś nowo przybyłym - też należysz Ci się kredyty

**SPOTKANIE z bioenergoterapeutą
WŁADYSŁAWEM
KREOWSKIM**

odbędzie się w dniu 27 MARCA, od
godz 11:00, w lokalu Polish Alliance
of Canada przy Lakeshore Blvd

**SEN JIK EGIPSKO-
C-IALDEJSKI**
najwiarygodniejszy
przekład dzieł
wschodniego Derwisza
ponad 8000 hasel -
wykładni przeżyć
sennych
w broszurowym
wydaniu - \$ 9 z
przesyłką
BOŻENA, BOX 306
Port Coguitlam, B C
V3C 4K6

VOYTEK

**MECHANICAL
CONTRACTING**
Specialists in the
SALES INSTALLATION
REPAIRS
AIR CONDITIONING
HEATING
VENTILATION
HUMIDIFIERS
WRITTEN GUARANTEE
ASK US ABOUT OUR SPECIAL
OFF-SEASON INSTALLATION
RATES

756-3494

**MIRIOPH IMAGE
TRANSLATIONS**
Jan Walinsberg

1000 Bay St. Toronto, Ont. M5G 1S5
TEL (416) 238-0570

**UREK
PHOTOGRAPHY**

PORTRET • SLUB
• REPORTAŻ
&
PRODUKCJA KART
Z ŻYCZENIAMI
TELEFON
(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

**LABORATORY
ANKA
&
PETER**

2574 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
TEL 766-2486

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES**

TEL (416) 762-5891

Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy
ANDRZEJ SZCZERBA

**Montreal
POLONIJNA KASA
KREDYTOWA**

65 Sherbrooke St E ste 103
TEL 845 3534

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych
warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie za sumy
złożone w Kasie
poniedziałek - środa 10-5
czwartek i piątek 10-20

**HOMETARIO
REAL ESTATE LTD
ASSURANCE BROKERS LTD.**

- Kupno i sprzedaż nieruchomości wszelkiego rodzaju
- Ubezpieczenia na samochody - od ognia - kradzieży i inne

171 Roncesvalles Ave
Toronto
TEL. 531-3506

**UMOWY HIPOTECZNE •
AKTY NOTARIALNE •
ZAPROSZENIA I INNE
DOKUMENTY PO POLSKU
I ANGIELSKU • LISTY
URZĘDOWE I PRYWATNE •
ZYCIORYSY • WYPELNIANIE
FORMULARZY O PRACĘ
Tłumaczenia z polskiego,
francuskiego, niemieckiego,
hiszpańskiego, rosyjskiego
i szwedzkiego**

Habibank Communications

TEL (416) 588 3007

**INTERNATIONAL
VIDEO SERVICE**

Oferuje obsługę video w systemie
amerykańskim na terenie Polski
nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań
uroczystości itp. od \$ 49
odwzajemnie kaset video we wskazanych
miejscach w Kraju od \$ 29

Świąteczne video-listy i życzenia jedno-
i dwujęzyczne oraz wszelkie inne życzenia
Informacje (416) 769-4366 całą dobę

ORBI UGIJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys km

Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów zaliczka na poczekaniu sprzedaż i pożyczka. Polecam także ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA
 PRZEDSTAWICIEL
 COOKSVILLE DODGE
 CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss
 (pomiędzy Cavithra i # 10)
 TEL bus (416) 279 3031
 Res 625 1961

ZNIŻKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
 na wybranych modelach. Olbrzymi wybór
PICKUP TRUCKS i VANOW
 Model 1987 rodzinny samochód Shadow
 • Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
 lub 150 tys km

DOUBLER TRUCKDRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
 kategorii A i D

ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
 nauka od podstaw wraz z możliwością
 dogodnych spłat
 Registered and approved as a Private
 Vocational School

2095 Weston Rd (na pld. od 401)

244-2725

TOYOTA

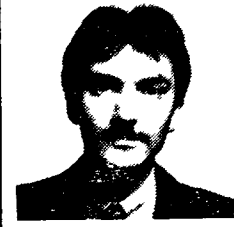
TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSID
 • CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
 481 - 5216

(tuz obok przystanku metra)

JACK
KLIMCZAK

Tel. domowy: 762-9421

OKAZJA!

No payments, no interest!

KUPUJĄC KAŻDY NOWY
PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
nie płacisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące.

Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI
TEL. 766 - 2443

OLD MILL
PONTIAC BUICK Ltd.
2500 Bloor St.W. - Bloor / Jane

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

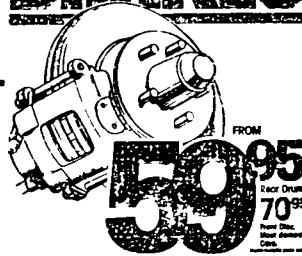
z pełnym zamontowaniem

CRANKSHAFT SERVICE
& SUPPLIES Ltd.

483 Dupont St.

Wszystkie prace objęte
 gwarancją
1 roku lub 25,000 km
 Kompletnie naprawy
 obsługa krajowych
 i importowanych
 samochodów

\$50,00 zniżki na główną
 naprawę silnika
 wraz z niniejszym
 kuponem

Stan Ignakiewicz
 Moe Jabouri
537-2529
537-5857

DODATKOWY DOCHÓD

W tym samym czasie
 zarabiasz, a także
 zaoszczędzisz znaczną
 sumę w ciągu roku
 Program naszej firmy
 jest dla wszystkich
 Pobyt stały wymagany
TEL 234-8192

ACURA

**S
 T
 E
 R
 W
 A
 Y**

Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
 prowadzi **SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ**
i WYNAJMOWANIE SAMOCHODÓW.

Wszystkie naprawy mechaniczne
 Warsztat blacharski
 Naprawy powypadkowe
 (w ramach ubezpieczenia i bez)
 Najnowocześniejsze urządzenia m in
 prostownice do samochodów
 Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI
O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke
 Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mowi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8 00 do 6 00

CHRISTOPHER OPOLSKI

wypełnia zeznania podatkowe - INCOME TAX
 w Twoim domu, solidnie i tanio
 Ulgi dla nowo przybyłych i emerytów
 Proszę dzwonić o każdej porze
826 - 6728

AUTO DRIVING SCHOOL
"THE HELPFUL PROFESSIONALS"
WOJTEK ANTCZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
 oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
 (Kat "G")

TEL (416) 270-8145 res ; 536-5454 bus.
1651 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P1A6

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Ave East
NAJLEPSZY SPRZEDAWCA
W SCARBOROUGH

oferuje

- największy wybór samochodów nowych i używanych
- bezkonkurencyjne gwarancje 7 lat/115 tys km
- dogodne możliwości kredytowe
- tanie ubezpieczenia rejestracji
- Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż **ANDRZEJ CIERPICH**
 tel biuro 264-2501
 dom 921-0515

PRZEŚLADOWANIA W SOWIETACH

Źródła nieoficjalnie podają, że podczas pogromów i podpaleni, jakie miały miejsce 28 lutego w azerbejdzańskim mieście Sumgait, śmierć poniosło 300 osób, a liczba rannych sięgnęła 1000

Sowiecka agencja Nowosti zamieściła we wtorek, w swoim serwisie angielskim komentarz na temat zajść w mieście Sumgait i określiła je jako skutek oporu przeciw polityce przebudowy, zwłaszcza w dziedzinie narodowosowieckiej. Autor komentarza, Aleksander Ignatow, oświadczył, że zajścia nie są wynikiem pierestrojki, ale długiego oczekiwania na nią i że jest tajemnicą publiczną, że zmiany z wielkim opóźnieniem docierają do niektórych republik. Według autora komentarza, niektórym

osobom było na rękę wyjść na ulice, by zahamować zmiany i zachować przywileje. Ignatow stwierdził, że rozruchy spowodowały dziesiątki ofiar śmiertelnych. Ormianom w Nagorno-Karabachu - czytamy w komentarzu - nie pozwolono na krzewienie swojego dziedzictwa kulturalnego, czemu winne są pewne koła kierownicze w okręgu i zapewne wysoko postawione osoby w Azerbejdżanie.

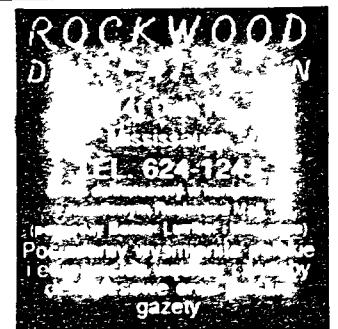
W Erewaniu grupa Ormian wystosowała ultimatum do władz sowieckich, groząc wystąpieniem o poparcie zagraniczne w imię Ormian w okręgu Nagorno-Karabachskim. Agencja TASS informuje, zagrozili oni w sobotę postawieniem kwestu Nagorno-Karabachu przed Trybunałem

Międzynarodowym w Hadze, oskarżając sowieckiego Azerbejdżan o aneksję terytorium Armenii. Jak podaje wtorkowy numer "Izwestii" Ormianie postanowili zaapelować w związku z tragedią Karabachską, jak ją określają, do rządów obcych państw, parlamentów i organizacji społecznych. Ormianie zgodzili się powstrzymać do 26 marca od dalszych akcji protestacyjnych, aby umożliwić sekretarzowi generalnemu, Michajłowi Gorbaczowowi rozpatrzenie ich żądań.

Jak podaje Reuter, w Sumgait zaaresztowano 400 osób

Otwarto nowy punkt
 sprzedaży gazety w
 Mississauga

MAX'S DELICATESSEN
1151 Dundas Str. W.
za skrzyżowaniem Mavis/Dundas
 Na placie
TEL. 277-1936
 Wł. Andrzej

KRÓTKO:

• Sukcesem zakończył się start Wojciecha Kowalskiego w 3-gwiazdkowym turnieju tenisowym w Wiedniu Polak, zajmujący na początku lutego 258 lokatę na liście ATP zanotował w stolicy Austrii zyciowy występ Awansował do finału, w którym po zaciętej walce przegrał z Wiochem Camporese 6-7 (5-7), 6-2, 2-6

• Wygrać z kubańskim bokserem jest sztuką nie lada. Dokonał jej Andrzej Gołota (91 kg) pokonując w finale turnieju im Strandzata w Sofii Roberto Belado Jan Dydak (67 kg) nie wyszedł na ring do walki z innym Kubańczykiem, Dubarilem

• Jeden z najsilniej obsadzonych turniejów tenisowych Lipton International (Floryda) dobiegł do ćwierćfinałów. W turnieju pań zanotowano jak dotąd dwie spore niespodzianki - przegrały Hana Mandlikowa, obecnie reprezentująca Australię, oraz Argentynka Gabriela Sabatini, której niedawno udało się pokonać samą Steffi Graff. W turnieju mężczyzn, wszystko dzieje się zgodnie z przewidywaniami awansowali m.in. Wilander, Connors i Noah

• Ciekawsze wyniki w ligach polskich

PIŁKA NOŻNA

I LIGA

ŁKS Łódź - Zagłębie Lubin 2 1
 Śląsk Wrocław - Widzew 1 1
 Bałtyk Gdynia - Gornik Wałb 2 0
 Stal Stalowa Wola - Legia 1 2
 Jagiellonia - Katowice 2 1
 Gornik Zab - Pogon Szczecin 2 0
 Lech Poznan - Olimpia Poznan 2 2

SIATKÓWKA

Mężczyźni

Stal Stocznia - Legia 3 1
 Resovia - Wifama Łódź 3 1
 Hutnik Kraków - Płomien Sosn 3 0
 Gwardia Wrocław - Stilon Gorz 0 3

W tabeli prowadził Hutnik o 3 pkt przed aktualnym mistrzem Stalą Stocznia o 4 pkt. przed Resovią

Kobiety

Stal Bielsko - AZS-AWF 3 1 3 0
 ŁKS Wisła 3 2 1 3 2
 Czarni Słupsk - Płomień Sosn 3 0 1 3 2

W tabeli prowadziła Stal (25 pkt.) przed Czarnymi (24 pkt.) i Wisłą (19 pkt.)

Koszykówka

Mężczyźni

O miejsca 1-4
 Gornik Wałb - Lech Poznan 95 87
 Stal Bobrek Byt - Gwardia Wr 86 83
 O miejsca 5-8
 Zastal Zielona Góra - Zagł Sosn. 93 87
 Śląsk Wrocław - Wisła 110-93

Kobiety

O miejsca 1-2
 Włokniarz Pab - Wisła Kr 80 71
 O miejsca 3-4
 Spółnia Gdańsk - Olimpia Poz 60 58
 O miejsca 5-6
 Lecha Poznań - Śląsk Wrocław 94 91

• Werdykt w procesie 26 Brytyjczyków oskarżonych o zabójstwo 39 osób w trakcie brukselskiego finału Pucharu Europy (maj 1985 Liverpool - Juventus) zapadnie najwcześniej we wrześniu. obrońcy kibiców Liverpoolu, stwierdzili w trakcie wstępnego przesłuchania przed sądem w Brukseli, że potrzebują znacznie więcej czasu na przygotowanie do rozprawy

• W eliminacyjnym meczu reprezentacji olimpijskich (grupa A), Polska pokonała Grecję 5-1

• W ubiegłym tygodniu pisałem o sukcesach Erwiny Rys-Ferens odnoszonych na mistrzostwach świata w jeździe szybkiej na lodzie (trzecie miejsce w wieloboju). Jej doskonała passa trwa nadal. Rys-Ferens na dużych zawodach w Holandii, wygrała wyścig na 3000 m, a na 1000 m przegrała jedynie z mistrzyniami olimpijskimi Rothenburger i Blair

• Równie spóźnioną formą imponuje kanadyjski biegacz Pierre Harvey, niespełniona nadzieja naszego kraju na ostatniej olimpiadzie w Calgary. 30-letni Harvey, wygrał najpierw silnie obsadzony bieg na 30 km w Falun, a ubiegłej niedzieli pokonał całą stawkę znakomitych biegaczy w 50 km biegu rozegranym w Holmenkollen

PUCHAROWE REWANŻE

W ubiegłą środę rozegrano rewanżową rundę w ćwierćfinałach piłkarskich pucharów. Podobnie, jak dwa tygodnie temu, również i teraz największe zainteresowanie towarzyszyło spotkaniu Bayern-Real (Puchar Klubowych Mistrzów). Zgodnie z przewidywaniami, Real zdołał odrobic straty z pierwszego meczu (3-2 Bayern) i przed własną publicznością (jak zwykle 100 tys. ludzi na Santiago Bernabeu Stadium) pokonał Niemców 2-0. Wynik został ustalony do przerwy po celnych strzałach Jankovica i Miguela Gonzaleza. W ten sposób Real awansował do półfinału (już po raz 15-ty), gdzie towarzyszyć mu będą Steaua Bukareszt, PSV Eindhoven oraz Benfica.

A oto komplet środowych rezultatów (na pierwszym miejscu wymieniam gospodarzy ostatnich pojedynków, nazwy drużyn, które awansowały pisane są pogrubionym drukiem)

PUCHAR KLUBOWYCH MISTRZÓW

PSV Eindhoven 0 Bordeaux (Francja) 0 (w pierwszym meczu było 1-1, dzięki bramce na wyjeździe awansował Eindhoven)
 Anderlecht 1 **Benfica** 0 (pierwszy mecz wygrali Portugalczycy 2-0)
 Glasgow Rangers 2 **Steaua** 1 (w pierwszym meczu 2-0 dla Rumunów), **Real Madryt** 2 Bayern 0

PUCHAR ZDOBYWCÓW PUCHARÓW

Dynamo Minsk 1 **Mechelen** (Belgia) 1 (Belgowie wygrywają w sumie 2-1), **Ajax Amsterdam** 1 Young Boys Berno 0 (w sumie 2-0 dla Ajaxu), Sporting Lizbona 1 **Atalanta** (Włochy) 1 (Atalanta wygrywa 3-1), **Olympique Marsylia** 3 Rovaniemi (Finlandia) 0 (wygrana Francuzów 4-0),

PUCHAR UEFA

Vitkovice 0 **Espanol Barcelona** 0 (2-0 dla Espanolu), **Werder Brema** 1 Verona (Włochy) 1 (2-1 Werder), **Bruges** 1 Panathinaikos 0 (3-2 Bruges), Barcelona 0 **Bayer Leverkusen** 1 (1-0 Bayer),

Znane są już wyniki losowania gier półfinałowych. Na nadmiar szczęścia z pewnością nie może narzekać Real Madryt, któremu los przydzielił bardzo silne PSV Eindhoven. W drugiej parze Klubowych Mistrzów zmierzą się Steaua i Benfica. W Pucharze Zdobywców, Mechelen gra z Atalantą, a Olympique z Ajaxem. Wreszcie w Pucharze UEFA FC Bruges ma za przeciwnika Espanol, zaś Bayer Leverkusen, rodzimą drużynę - Werder Brema.

Ben Johnson ma niewątpliwie powód do radości: właśnie podpisał \$2,5 mln kontrakt z włoską firmą odzieży sportowej Diadora.

FELIETON

POJEDYNEK TYTANÓW

Ben Johnson i Carl Lewis nie przepadają podobno za sobą, co jak się okazuje może być niezłym zaczątkiem fortuny. Animozje zaczęły się dość dawno, bo jeszcze na Olimpiadzie w Los Angeles, gdzie Johnson po zdobyciu brązowego medalu na 100 m, oświadczył po prostu, że zachwyty nad Lewistem są nieco przesadzone, jako że to on właśnie, a nie Carl jest najszybszym biegaczem na Ziemi. Wtedy zabrzmiało to niepoważnie z jednej strony mieliśmy Lewisa porównywanego do Jesse Owensa, zdobywającego swoje cztery złote medale, ocierającego się o trzy fantastyczne rekordy świata (100, 200 m, skok w dal), z drugiej zaś nikomu nieznany Kanadyjczyk spokojnie deklarował swoją supremację.

Od tamtej konferencji prasowej minęło kilka lat. Ben Johnson dalej uważa się za najszybszego i trzeba przyznać, że ciężko byłoby w to nie uwierzyć. W trakcie ostatnich mistrzostw świata w lekkiej atletyce, Ben ustanowił nowy, fantastyczny rekord na 100 m (9 84), a następnie poprawił rekordy niemal na wszystkich najkrótszych dystansach w hali (50 jardów, 55 m, 60 m).

Niezależnie od wspaniałych wyników, Johnson zanotował także wiele zwycięstw w bezpośrednich pojedynkach z Lewistem. Doszło wreszcie do tego, że ten ostatni zaczął wręcz unikać ścigania się z Kanadyjczykiem, używając często najgłupszych wymówek.

Szczególnie ambarasująca porażka przytrafiła się Lewisowi w Rzymie, w trakcie wspomnianych mistrzostw świata zwycięstwo Johnsona okraszono rekordem, było wręcz przygniatające. Amerykanin jest zbyt zrozumiętym człowiekiem by przyznać się do przegranej. Oświadczył więc, że Johnson wygrał tamtem rekordowy bieg nieuczciwie, bowiem popełnił minimalny falstart, czego nie

mogli, bądź też nie chcieli wytańczyć sędziowie.

Podłalo to oczywiście przysłowiowej oliwy do ognia, obaj sprinterzy nie szczędzili sobie ostrych słów, nie mieli też ochoty występować razem na bieżni. Doszło nawet do tego, że w jednym z mitingów zorganizowano dwie fiantowe stumetrówki, by umożliwić skłóconym biegaczom "korespondencyjny" pojedynek.

Pytanie - kto faktycznie jest najlepszy, nie daje spokoju zarówno atletom jak i kibicom. Najprościej byłoby naturalnie pobiec i spoglądając za siebie. Obaj rywale chcą to zrobić, nie wiadomo natomiast jeszcze gdzie, kiedy i za ile szczególnie istotne w tym wszystkim są pieniądze, jako że żaden atleta nie bawi się dzisiaj w wyczyn za darmo, a już w szczególności nie robią tego mistrzowie i rekordzisci świata.

Pierwsza oferta wyszła od amerykańskiej telewizji NBC, która zaproponowała serię trzech biegów za sumę 700 tys. dolarów (do podziału), do zgody nie doszło, bo podobno Lewis chciał więcej niż połowę tej sumy. Dwa tygodnie temu Johnson oznajmił dziennikarzom, że wstępnie zaakceptował z Lewistem bieg za pół miliona dolarów (do równego podziału), w Sewilli na początku czerwca. Dzień później wszakże, agent Lewisa - Joe Douglas powiedział, że o niczym nie wie, choć oczywiście powinien.

Póki więc co, konkretnej daty spotkania dalej nie ustalono i kto wie, czy na zwycięzcę nie będziemy musieli poczekać aż do Olimpiady w Seulu.

F M

Nie FORUMAN, a FOREMAN...

W poprzednim numerze E.T.P. wspominałem o drugiej młodości 40-letniego Georga Foremana, który po 10 latach przerwy wrócił ponownie na ring i walczył raz jeszcze o światowy prymat w wadze ciężkiej. Foreman został mistrzem świata w 1973 roku, po znokautowaniu Joe Fraziera, a w rok później stracił ten tytuł w walce z Muhammadem Ali (Kinszasa, nokaut w 8 rundzie). W ubiegłą niedzielę, George Foreman w kolejnym, ósmym już pojedynku od czasu powrotu na ring, wygrał w 7 rundzie przez poddanie z Muhammadem Qawi. Wazący 235 funtów Foreman poprawił w ten sposób swój imponujący bilans walk do 53-2, z czego 50 rozstrzygniętych przed czasem. Dalej jednak trudno uwierzyć, by Foreman mógł

kiedykolwiek wygrać z Tysonem, nawet jeśli takie są przewidywania samego Larry Holmesa. W zwycięskiej walce z Qawi, stary mistrz był bardzo wolny i bardzo, bardzo gruby.

Tak, czy owak wszystkie te swoje rozważania poświęciłem Foremanowi, a nie Forumanowi, jak sugerował błąd drukarski. Serdecznie za to przepraszamy.

